UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 14 08 03 001 3

DR 572 A86
'Avnullāh ül-Kāzımī, Meḥmed
Dīvān-ı 'urfī ve 'Avnullāh ül-Kāẓımī

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2983
10/87

'Avnullāh ül-Kāẓımī, Mehmed

دیوان عرفی
و
عون الله الکاظمی

Dīvan-ı 'urfī ve
'Avnullāh ül-Kāẓımī

اثر :

السید محمد عون الله الکاظمی

هر حقوقی محفوظدر

مهرسز نسخه‌لر ساخته‌در

درسعادت - ۱۳۲۷

{ نمونهٔ طباعت } مطبعه‌سی
باب عالی قارشوسنده عدلیه خانده

DR
572
A86

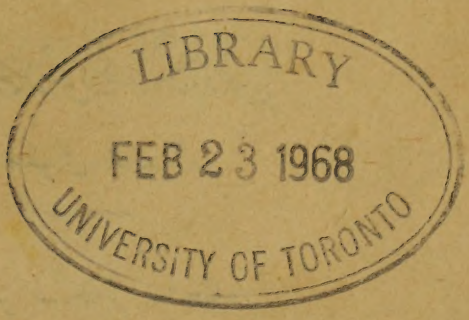

دیوان عرفی

— و —

عون‌الله الکاظمی

بنم کوزله کورلمز ، ال ایله طوتولماز ، تشخص ایدلمز
دشمنلرم وارکه : موجودیتلری یالکز آناریله ثابتدر؛ دشمنلرم
دیرسه‌م بن آنلرك دشمنی دکل بلکه آنلر بنم دشمنلرم ؟
بونلر کیم ؟ . . . نه‌جی ؟ . . . نیچون ؟ . . . هب مجهولدر
بیله‌م بخت می دیه‌یم ، قدرمی دیه‌یم ، دونوب دولاشوب حکمت
قازیغنه‌می باغلایه‌یم . . . . .

دوشونیورم شخصاً ، شخصم ایچون برکیمسه‌یه عداوت
ایتدیکمی خاطرلایه‌میورم حتی علیهمه‌هردرلو بولنانلری بیلمك
دخی ایسته‌میورم زیرا اوغراشمیه‌جغم ، اخذ ثاره تنزل
ایتمیه‌جکم ، شخصیات ایله اوغراشمق ایچون مساعد عادی
وقتلرم یوقدر ، بك دکرلی اولان اوقات معززه‌یی ، بك عادی
شیلر ایچون صرف ایتمك عادیلکنده بولنمغی سیرت انسانیه‌مه

دكل حتى صورت انسانيه‌مه ياقيشديره‌م ؛ نفرت ! اول اشباه انسانيه‌يه ، اول عادى طبايعه‌كه : لذتى اخذ ئارده بولور ، شخصيات ايچون فكرينى يورار ، معزز ، مكرم نقد وقتى بوش بره ، حاير مضر يره‌صرف ايدر . مع هذا ، بو كبى اشخاص مضره‌يى بيلوبده ملت نامنه « عبرةً للسائرين » تربيه‌لرينى حكومت سنيه‌دن طلب ايتمكلك ده بر خدمت اوله‌جغى نظريه‌سنى درپيش ايدن ذوات اكسك دكل . . . . .

اسكى زمان استبداددە هيكل استبدادايله آنك بتون عونه‌سى بنم كبيلرك كافه‌سنى دشمن طانيدقلرى جهتله بالطبع شخصمك ده دشمنلرى ايديلر ، اوت بز دخى انلرك دشمنى وقانلرينك صوصامشى ايدك ، لكن عداوتمز ، شخصلرينه اولميوب افعالرينه ، هيئت منحوئهٔ اجتماعيه‌لريته ايدى چونكه آنلر بشخصهم دكل ، بهيئتهم قوهٔ مدهشهٔ استبدادى تشكيل ايدييور ، يكديكرندن امين اولمدقلرى وهرشخص منفرداً عاجز وديكرندن هراسان اولديغى حالده باجمعها بر كتلهٔ دهاشهٔ مستبده حاصل ايدييوردى كنديسى يته كنديسندن قورقان بوقوهٔ غريبه‌نك آغر خطوه‌لرله ايلك حركتندنبرو اوكنه چيقه‌جق مجاهدينه راست كلمكدن بر آن خالى قالمامش ، كسوب بيچمكله بيتيره‌مامش ، بر ياندن قيرلدقلرى حالده ديكر طرفدن توره‌مشلر ، ارتق نور ايله ظلمات اره‌سنده‌كى بومحاربه‌لر دوام ايدوب كيتمش وطرفين يكديكرينى (خصم وحيد) عد ايده‌رك هر نه الدن كليرسه آنى ياپمقده قصور ايتمامشلردر ، فقط اوزمانلر بزم حركات

مردانه وانسانیتکارانه‌مز صرف : شخص معنوی‌ٔ استبداده قارشو اولدیغنه رغماً قوهٔ استبدادك حرکات دنائتکارانه‌سی علی‌الانفراد هر شخص‌ذی‌ناموسك شخصنه‌قارشو بولنیوردی. اوت ! بز علوی ایدیك آلچاقلق بزه تقرب ایده‌مزدی ، آنلر سفلی ایدیلر آلچاقلقدن ایریله‌مازلردی .

انجام‌کار نور حقیقت‌پارله‌دی ظلمات استبداد، شمس حریتك اوکنده زائل اولوب کیتدی ، زنجیرلردن قورتلدق ، اسارت بیوندریغنی قیردیق ، حر اولدق یاخود اویله اولدق ظن ایلدك لکن : هیولای استبدادك مازال موجودیتی، امکان تجسمك عدم زوالنی کوستریبور وبزی دوشوندیریوردی .

اعلان مشروطیتك ایلك کونلرنده بالعموم اهالی‌طرفندن کوستریلن خفتلر ، ـ انبساطك تضییق نسبتنده اوله‌جغی طبیعی بولدیغندن ـ حد معروفی تجاوز ایتمکله برابر بنه خوش کوریلیور وبر مدت قلیله‌ده سکونت‌اعاده ایدیله‌جکی فرض ایدیلیورایدی، فی‌الحقیقه‌مذکور خفتلر ارتق کسب خفت ایده‌رك بتون زوالی‌ده منتظر بر حالده ایکن غزته‌لر اورته‌لغی قارشدیرمغه باشلامشلر وایشی‌ده شخصیاته دوکه‌رك یکدیکریله عادتا مسابقه‌یه کیرشمشلردرکه : سکونت بدنیه‌نك حصولنه‌رغماً سکونت فکریه‌یه امکان بولنه‌میوردی ، بوکشمکشه داخل اولمیه‌رق اعتدالنی محافظه ایتمك ایستین جریده‌لر سائر غزته‌لردن یدیکاری لطشاته [اداره ایدن اللرك کنج وعصبی اولمله‌ری حسبیله] تحمل ایده‌میه‌رك

انلرده برر برر او دائره‌یه داخل اولمشلردر . او زمان عالم مطبوعاته شویله بر باقیله‌جق اولسه ، ایچنده قاریشدیریجی بر و یا ایکی کیجه بولنان قاینار بر قازانه تشبیه ایدیله بیلیر ایدی .

بو حال اولانجه شدتیله ـ آره صره بالمجبوریه سقوط ایدنلر و یا بالاختیار تعطیل اولنانلر مستثنی اوله‌رق ۳۱ مارته قدر دوام ایلمش و آنی تعقیب ایدن بر قاچ کونلر طرز نوین عتیقه‌ده ادارهٔ قلم وتحویل لسانه تنزل ایلدکدن صکره‌ده یعنی حرکت اردوسنك استانبوله دخولنی متعاقب مطبوعاتك صفحهٔ سابقه‌سی باشقه بر صحیفه‌یه مبدل اولمش و درحال باطیدن کون طوغرویه ، هوا ایله برابر دونیویره‌رك بو سفرده بو هوانك شرقیسنی ترنم ایچون قلم چالمغه باشلامشدر .

شخصی تجاوزلرله قلمنی تلویث ایتمکه حجاب ایتمین بعض محررلر واردرکه : منتسبی بولندیغی بر صنف محترمك عاری اولورلر ، ایشته اویله کویا محرر، بر جریده‌نك ناموسنی لکه‌له‌یه‌جکی کبی بلکه‌ده او شهرك جرائدینه متعلق بر ناموس مشترکه دخی آز چوق تأثیردن خالی قالماز (بر فنانك یدی محله‌یه ضرری واردر) مثل مشهوری مقبولات معتبره‌دندر .

برمحررك جریده‌سیله ، بر دشمننك علیهنده (بغیرحق شویله طورسون) بحق بیله زباندرازلق ایتمسی؛ اخلاق نقطهٔ نظرندن پك چیرکین اولمغله‌برابر کندیسنجه کیم ونصل اولدیغی معلوم اولمیان ویا مسموعات اوزرینه حسدینی جالب اولان و یا

بر ديكر شخصك خاطرى ايچون، نفس الامرده شريف بولنان برذاته قارشو تجاوزاتده بولنمسى نزدنده پك كوچوك قالور ، قاعدهٔ مسلمهٔ اخلاقيه‌دندركه (ناموسك قدرينى انجق اصحاب ناموس بيلير) ، (ناموسه تجاوز ايدن ناموسسزدر) .

كانون اول اواخرنده جمعيتك اوغراتلديغى افتراء معلومه‌دن طولايى حبسه طيقلديغمز زمان، عليهمزده ادارهٔ كلام ايچون جرائدك قسم كليسنده بر انهماك كورلمش و بر بريله ـ بيلمم نه‌مسابقه‌سنه تشبيه‌ايتملى ـ (آل بروشيقهٔ ملعنت‌دها) سرلوحه‌لرى آلتنده اومعهود مزور، مصنع اوراقك وانلره ضميمه‌اولەرق‌ده برچوق مطالعات سقيمه و برطاقم حوادث مرتبه‌نك اعلانه تشمير ساق ايدلمش وبعضيلر طرفندنده صرف شخصمه قارشو اولدقجه ادبسزلكلره تنزل اولنمش ايدى، لله‌الحمد والمنه افتراء مصنعه‌نك عدليه هيئت عادله‌سنجه ثابت اولمسنه مبنى لسانلرينى كسمشلر واولزمانلر نشر اولنمقده بولنان پروتستو جريده‌سنك برنومرولى نسخه‌سنده عيناً (برهفته‌دنبروسكتهٔ تعطيله‌اوغرايان حقوق عموميه غزته‌سنك بوكره‌قوللرينى صالليه‌رق ميدان انتشاره چيقمسنى تبريك‌ايدر و . . . . . .

يازلديغنه ماصدق « حقوق عموميه » ميدانه آتيلنجه دونه‌رك لهمزده ادارهٔ كلامه آغاز ايلشلر ايدى .

متن رساله‌ده مهما امكن تفصيلاتى كوريله‌جكى وجهله ، بيچاره وطنك هر طرفى كبى واك زياده محتاج بولنديغى اك اوزاق كوشه‌لرندن بريسى بولنان كركوكه قدر كيتمكى مجرد

خدمت قصديله قبول وصاتوب صاومق و آخر ديون آلتنه كيرمك صورتيله بورادن مع عائله شد رحل وفك ارتباط ايده‌رك عزيمتم اثناسنده ايشته انفاً ذكر ايلديكم اعداء لامكانيه‌مك حلب ولايتنه كشيده ايلدكلرى افترا تلغرافلرينه ، اوراده بولنانلر دخى مراجعات واخبارات بى اساسيه‌لريله تقويه ويره‌رك بش كون منع سفر ايلمكه موفق اولدقلرى وقت ، جرائد بركره دها باشقالديروب عدليه‌جه برائتم تحقق ايلمسى اوزرينه‌ده ينه‌پوصمشلردى .

اعداء مذكوره‌نك بو ايكنجى قلنج تجربه‌لرى دخى هوايه كيتمسى اوزرينه موقع‌لرينك تمكن ايتمسنه كوه‌نه‌رك جناب حق عز وجل حضرتلريله عادتا حربه قيام ايدركبى ، آنك زير حمايه‌سنده بولنان بو عاجز قولنك اوزرينه بر اوچنجى هجوم دها ترتيب ايتمشلر وبر الدن بو نقطه‌يه طوغرو جهات متعدده‌دن مهاجمه‌لرينى شدتله اجرا ايلمشلردر .

بر جهتدن ديوان عرفى حضورينه احضار ايديلن عادى اشخاصه واقع اولان تلقينات : ديكر جهتدن ديوان مشار اليهك قولاغنى طولدرمق صورتيله اجراقيلنان تسويلات وبشقه جهاتدنده ياغديريلان تلغرافات واخبارات ثمره‌سى اوله‌رق ديوان عرفيه‌جه جلبمه دائر قرارك صدورنى ايجاب ايتديرمشلر واثبات ايده بيله جكم وجهله حكومتك اون بيك ليرا ضررينه اوله‌رق تحت الحفظ جلبمه موفق اولمشلردر لكن ديوان عرفينك

اويله تزويراته قابيلور ، خاطر ايچون انسان ياقار ، نفوذالتنده حركت ايدر نوعندن اولمديغنى اكلادقلرندن حضور ديوانه چيقار ايسه‌م بهمه حال قورتيله‌جغمى حق اليقين بيله‌رك اكا قارشو حلبده ترتيب ايلدكلرى بالهجوم سوء قصد خدعهٔ شيطان پسندانه‌لرى دخى بحفظه تعالى عقيم قالمشدر . ارتق ضباب كين وحسد بتمامها كوزلرينى بورومش اولمليدركه : بونك اوزرينه‌ده اللهى خاطرله‌ميه‌رق : عليهمده اشاعاته هر نه‌دنسه بك مستعد اولان غزته‌لرى تشويق ايلمشلر وانلرى ايسه چالمادن اوينايان بوله‌رق ارتق عليهمده يازمدق ، يازدرمدق بر شى براقامشلردر ؛ تأسف اولنوركه : نه‌يازانلرده ونه‌ده اوقويانلرك قسم كليسنده محاكمهٔ وجدانيه شويله طورسون محاكمهٔ فكريه ومنطقيه‌دن شمه ، رايحه بيله بولنمديغندن قوهٔ بشر فوقنده ، امكان طبيعى خارجنده‌كى اخباراتى بلا تأمل يازمشلر وبلاتفكراوقومشلر وبلاحيا عليهمده بول بول لعنتلر صاورمشلردر . الله عشقنه : ادلب‌ده هيچ بروقوعات اولمديغى حالده توهماً انى دخى قاته‌رق آطنه وجواريله درت يول ، قرقخان انطاكيه ، مرعش ، (ادلب)ده وبش كون ظرفنده تحدث ايدن وقايع فجيعه‌نك مرتبى وبالفعل اوك آياق اولانى بن ايديكم سويلنديكى ويازلديغى واوقوندينى زمان محلات مذكوره‌نك اختلاف جهاتى ، وشويله بر كزلمك ايسته‌نيلسه لااقل يكرمى بش ـ اوتوز كونه محتاج بولنديغى حالده وقايعك بش كون ظرفنده اولمسى وبر محلده مرتب بر عصيانك

ترتيبى وايقاعى ، اومحلك اك متنفذ يرلى بكلرينك بيله آيلرجه صرف مقدرت ايتملريله انجق قابل اوله‌جغى كبى مسلمات، نظر اعتباره آلنميه‌رق محال اندر محال اولان بر اخبارى همان قبول ايديبورمك وآنيده حقا بحق تسميه اولان صحائف بهتانه كچيرمك وانلره‌ده اينانمق نه‌يه حمل اولنه بيلير ؟ بنم رادوس ايله مرسين اره‌سنده خديويه پوستەسنك سعيديه واپوريله دكزلرى ، انكينلرى آشديغم بر كونده تحدث ايدن آطنه فاجعه‌سنده بنم بالنفس بولنمقلغم واوكون باشمده صاريق آلمده صانجاق‌اولديغى حالده تركلرك اوكنده‌ارمنيلره قارشو هجوم ايتديرديكم وعين زمانده‌ده پاپاس البسه‌سيله ارمنلرك اوكنده اوله‌رق مسلمانلره قارشو تشجيع ايلديكم كبى پك ابلهانه ترتيب اولنمش افترالرى تصنيع ايلمك وانلرى قبول ايتمك نفس‌الامرده مسئله‌نك حائز اولديغى غرابتدن دها غريب ، دها عادى، دها واطى دكلمدر ؟ بنم ولايتەمى ، نبوتمەمى نه كبى بر قوهٔ خارق‌العاده‌يه مظهر بولنديغمه‌قانع اولنيوركه: زمان جزئيده مكان جسيمى طى ايده‌رك وبر آنده ايكى‌مكانده وعين زمانده‌ده ايكى صورتله كوريله‌رك هر ايشى بر سرعت بر قيه ايله كوردكدنصكره‌ده هيچ بر يرمه بر شى اولمقسزين صاپه صاغلام قورتيله‌رق ييلديرم كبى ينه ديكر محله يتشمش اولديغمه‌احتمال ويريليور ! . . يتمش بيك ليرا نقد وايكيوز اون بيك ليرا اوراق جمعاً ايكيوز سكسان بيك ليرانك خونكار طرفندن بكا ويرلديكى تصديق اولنيورده نيچون

بوقدر آلتونلرك ثقلتی واستیعاب ایده‌جكی محل دوشونلیور . وبو قدر مبلغك نه‌ره‌یه صیغه‌جغی ونصل طاشینه‌جغی تفكر ایدلیور . یمش سكسان بیك لیرا نقد وصندقلرله دینامیت واوراق مضره ویكرمی قات البسهٔ متنوعه‌نك حلبده‌كی تحری اثناسنده دردست اولندیغی قبول اولنیورده عدلیه‌نك تحقیقاتی وقراری‌اوزرینه‌حكومتك بنی براقدیغی نه‌دن‌نظر اعتباره آلنمیور . عائله‌مك بنمله برلكده اولدیغی كوریلیور وسویلنیورده بر اختلاجینك وبالخاصه بنم كبی تجربه‌كار بر اختلاجینك اختلال چیقارمق اوزره عائله‌سیله برابر كیتمك قدراحمقلقده‌بولنمیه‌جغی نه‌دن تخطر ایدیله‌میور كذا وكذا سویلنی ، یازیلانی ، اوقونانی درخاطر ایتمك بیله انسانه كلال ویرییور هیهات ، هیهات ! . . .

بو كبی مسائلك نقلاً اوروپا غزته‌لرینه‌ده دوشمسی وهر كره‌سنده‌ده یالانجیلق ، افتراجیلق ، یكدیكرمزی چكه‌مامزلك كبی هربریسی بیوكجه‌لكه اوله‌جق صفات منفوره ایله متصف بولندیغمزك انظار اجانبده ظننی تولید ایده‌جك ماهیت وصورتده نتیجه‌لنمسی آرتق وطنداشلریمزی ، دوستلریمزی دوشوندرمك ایجاب‌ایدر ؛ اكروطن محترمزی صحیحاً سوییور ایسه‌ك كینی ، حسدی ، شخصیتی قالدیره‌رق ال برلكیله چالشمق طریق سلامتنی طوتملیز .

بن شوصوك فلاكتمك صفحات مختلفه‌سنی كوسترن شو اثرمده یكدیكرندن فرقلی ایكی مقصد تعقیب ایلدم بریسی

هر کسك مراقنی واستغرابنی موجب اولان مرتجع ! لکمك شو منحوس یکی نام ایله نصل توسیم ایدیله بیلوب نه صورتله تخلیص کریبان ایلدیکمك بیانی ودیکری واك مهمی‌ده دیوان حرب عرفی حقنده ینه بد خواهان خزله‌سنك اشاعات کاذبه‌لری تأثیرندن افکار عمومیه‌ده حاصل اولان شبه‌لرك مشهودات کبی یقینیات ایله ازاله‌سیدر حق سویلنملی ، نشر اولنملی ، قبول ایدلملی‌در (الساکت فی‌الحق شیطان‌اخرس) بیورلمشدر .

بیك اوچیوز یکرمی درت سنهٔ مالیه‌سی شباطنك اون التنجی کونی اقشامی استانبولده سلیمانیه جوارنده مستأجراً ساکن بولندیغم خانه‌مه عودتمده جمعیتمز ارکاننندن ایکی ذاتك بنی بکله‌مکده ایدیکلرینی کوردم . بوذوات اوکون جمعیت مرکزینه صدراعظم حسین حلمی پاشا حضرتلری طرفندن ایکی دفعه چاوش ارسال بیوریله‌رق اراتدیرلدیغم وبنمده مرکزه اوغرامامش بولندیغمدن مشارالیه حضرتلری نزدینه کیتمش اولمقلغم احتمالیله نه سبیه مبنی چاغرلمش ایدیکمی استفسار ایچون کلمشلر ایمش . بن اوکون بعض خصوصات ذاتیه‌مله

مشغول بولندیغمدن مرکزه‌اوغرامدیغم کبی مشارالیه طرفندن آرانلدیغمی دخی ایشتمدیکمدن طبیعی تشرف ایده‌مدیکمی مع مافیه یارین ایرکندن قوناق عالی‌یه کیده‌رك عرض وجود ایده‌جکمی ونه امرلری وارسه یارین کندولرینه بالطبع تبلیغ ایلیه‌جکمی بیان ایلدم .

ایرتسی کون علی‌الصباح صدر مشارالیهك شیشلیده کائن دائرهٔ دولتلرینه کیتدم ، اغاسی واسطه‌سیله قارتمی تقدیم ایلدیکمده درحال قبول بیوردیلر . کندیلری اورته‌ماصه‌سنك اوکنده هنوز کیجه‌لك البسه‌لریله اوطورمشلر بر چوق‌اوراق ایله مشغول بولنمقده ایدیلر . عادت سامیه‌لری وجهله بنی ملتفتانه قبول بیوردیلر . مراسم معلومه‌دن صوکره چانته‌لرنده بولنان اوراق آراسندن مظروف بر مکتوب چیقاره‌رق اوزاتدیلر آلدم درونندهکی کاغدی آچه‌رق مطالعه ایلدم . بو کاغد عادی فکرلی ، آلچاق اشخاصك سویهٔ دنائتلرینه بر نمونه اوله‌جق ماهیتی حائز ایدی . برمقصد خسیس وغیر صافینك ترویجی ایچون تصنیع ایدلدیکنه شبهه اولمیان بو کاغدك عیناً عباره‌سی خاطرمده قالمدیغندن مألاً درج ایلدم :

ورقه‌نك مألی

ورقه بالاسنده اسامیسی ذکر اولنان ذواتك قابینه اعضا - لقلرینه تعیینلری و ضبطیه ناظرینك تبدیلی قطعی صورتده مطلوب ایدیکی واکر بو امره اطاعت ایدلمیه‌جك اولورسه

شباطك يكرمنجى كونى بهمه حال صدر مشاراليه اتلاف ايديله-
جكى و بونك بر قرار قطعى ايديكى .

امضالر

ايتاليان بيلمم نه جمعيتى رئيسى	انارشيست رئيسى	فداكاران ملت رئيسى
....	ايتاليان حرفيله برامضا	سيدعون اه الكاظمى

روم بيلمم نه جمعيتى رئيسى	خنچاقيان رئيسى	طاشناقسوتيون جمعيتى رئيسى
روسجه حروفله برامضا	....	ارمنى حروفيله برامضا

اتحاد و ترقى جمعيتى اعضاسندن

قاريشيق برامضا

اشبو ورقه‌ده‌كى امضالرك كافة ساخته ايديكلرى ، امضاى عاجزينك پك عادى جه‌سنه تقليد ايدلمكه چاليشلمش اولمسيله ثابت ايدى . اوقودقدن صوكره كوله‌رك مشاراليه حضرتلرينه توجه ايلدم يوزمه دقتله باقمقده ايديلر بوكا اينانديكزمى ؟ ديدم تبسم ايله حاير سزك امضاكز نجه معلوم اولديغى كبى اخلاق ومسلككزده معلومم اولديغندن طبيعى اينانه‌مام واحتمال دخى ويرمم سزه شونى كوسترمكدن مقصدم بين الناس فساد اخلاقك نه درجه‌يه وارمش اولديغنى اكلاتمقدر . سزك فعال وحيله‌كار ، افترايه قدر تنزل ايدر دشمنلريكز اولديغنى اكلا - يورم نامكزله دولاب چويرمك ايستنلمسيده ملحوظ ايسه‌ده شخصكزه خصومتدن خالى دكلدر شبهه يوق كه بو كاغدله بنى عليهكزه تحريك قصد ايدلمشدر . سزى بحق بيلمين وياخود

عجول بر آدم اولسه ایدم درحال رسمه قویار ایدم فی‌الحقیقه حقیقت تظاهر ایدرسه‌ده بر مدت ینه راحتکز منسلب اولور ایدی: کچنلرده جمعیتکزه قارشی اولان افتراده اولدیغی کبی؛ او خصوصده باصقین ایچون بنم امر ویردیکمدن طوتەرق بنی اتهام ایتمك ایسته‌دیکز تلفون ایله مخابره‌مدن بحث ایلدیکز اوت امری بن ویردم، داخلیه ناظری بولندیغمدن ضبطیه ناظری تلفون واسطه‌سیله بکا مراجعت ایده‌رك مخبردن ، اخبار نامه‌دن، اوراق ووثائقدن بحث ایلدی، مسئله مهم‌ایدی باصلمق ایچون عسکر قوتنه احتیاج کوستردی، بنده امر ویردم ، عجبا سز بنم یرمده اولسه‌ایدیکز نصل یاپاردیکز برده بنی اتحاد جمعیتنه منسوب اولمغله و اولانجه مأموریتلری انلره تخصیص ایتمکله اتهام ایتمك ایستیورسکز بو پك یاکلشدر، بنم عندمده عثمانلی اولان هر فرد مساویدر طرفکیرلك بنده قطعیاً یوقدر ایشته شمدی بزه بر عدلیه ناظری لازم، بیچاره رفیق بك امیدسز برحالده‌در نصل ؟ او وظیفه‌یی بحق درعهده ایده - بیله‌جك بر ذات توصیه ایده‌بیلیرمیسکز درحال یاپایم ؛ دیدم‌یا بنم عندمده سز، اونلر، غیریلر هپ مساویدر بن یالکزوطن وملته خدمت‌اقتدارینی حائز ،مستقیم، ناموسلی آدم ایسترم ایشته سزه‌ده تکلیف ایدییورم موصل ولایتنده‌کی قاریشقلقلر اورا احوالنی بیلیر واوطرف لسانلرینه آشنا غیور آدملرك ارسالنی شدیداً استلزام ایدییور سزی اورایه کوندرمك ایسترم اهلیت ومتانتکزی واك زیاده خدمته محتاج اولان

اورالرجه موفقيت تأمين ايده‌جكمزى اميدايدرم، زمانمز ايسه جداً خدمته و خدمت ايده‌جك ذواته محتاجدر، فدا كارلق اسماً دكل فعلاً لازمدر، وطنك اك زياده محتاج بولنديغى اوزاق كوشه‌لرنده ايفاى خدمت ايتمكدر، وطنك محتاج بولنديغى زمانلر اصحاب حميتك زحمتلردن قاچمسى حميت اوله‌ماز، ايشته سويليورم قبول ايده‌جك اولورسه‌كز سويليكز درحال اجرا ايده‌جكم.

بن — توجهات دولتلرينه تشكر ايدرم وطن و ملت اوغورنده هيچ بر زحمت ومشقتدن قاچميه‌جغمى تقدير بيو - ررسكز لكن بر انسان پاپه‌بيله‌جكى وظيفه‌يى درعهده ايتمليدر بنده‌كز، بيوردقلرى كبى انجق اداره مأمورى اوله‌بيليرم بحق وظيفه‌يه حصر فكر ايتمك ايچون معاشى‌ده مستوفى اولمق ايستر واليلكى ايكى جهتله موافق مصلحت كوره‌م بر يسى شخصى اولوب عليهمده بيوك قيل وقالى موجب اولور، زيرا ياره دكل ايسه‌ده اغياره اومهم موقع غايت بيوك كوريله‌رك عليهمده سويلمك سوز براقلماز ديكرى ايسه عمومى اولوب بروا ليلك اداره‌سى ايچون تجربه‌مك هنوز كفايت ايده‌ميه‌جكيدر، متصرفلق قبول ايلسه‌م معاشى كفايت ايتمز بناءً عليه معذورم.

و يرمش اولديغم شو جوابى لطفاً تقدير بيوردىلر و ديديلركه:

— متصرفلق معاشى دون دكلدر شمدى اوراده خدمتكز مأمول اولان كركوك متصرفلغنى قبول ايديكز، معاشى يدى

بیك بشیوز غروشدر ، رد ایتمیکز ، انشاء اه خدماته موفق اولورسکز ، هم ده امیدم برکمالدرکه: متصرفلقده اوزون زمان قالماز یقینده ترقی ایده‌جکمکز محققدر، جواب‌ویرمیکز، برکره دوشونکزده اندن صکره ، سزه ایکی کون مساعده بکا کوزل جواب ایله کلیرسکز، دقت ایدیکز که : زمانمز جداً خدمت زمانیدر .

شو مأله جریان ایدن و یارم ساعت قدر امتداد ایله‌ین محاوره نتیجه‌سنده احترامات لازمه‌یی ایفا ایده‌رك حضوردن چیقدم، متفکرانه یوله دوام ایده‌رك جمعیت مرکزینه عودت ایلدم . اوراده موجود بولنان هیئت اعضالرینه (خفی مجلس عقد ایده‌رك) معهود تهدید نامه مسئله‌سنی سویلدم ، مأموریت مسئله‌سنی آچمادم زیرا هنوز قبول وعدم قبولی مجهول ایدی.

تهدیدنامه‌ده صدرمشارالیهك حاشا اعدام ایدیله‌جکی تعیین ایدیلن شباطك یکرمنجی کونی، اولدقجه تلاشلی دهاطوغریسی قورقه‌رق کچیردم،للّه‌الحمد سلامتله کچدکدن صکره مستریح البال اوله‌رق دوشوندم، تکرار مشارالیه حضرتلرینك قوناقلرینه کیده‌رك تفکراتمی عرض ایلدم، معقول کوره‌رك قبول ایلدیلر واياغه قالقه‌رق (سنك ناموسنی محافظه‌یه وترفیع وترفیهنه اك زیاده چالیشه‌جق بنم) بیوردیلر . لفظاً درج اولنان شو جملهٔ تعهدیه وظائف مودوعه‌مده موفقیت ایچون بیوك برامید ویردیکندن قبولمی عرض ایلدم .

اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی مارتنك یدنجی کونی جمعیت

مرکزنده ریاست اوطه‌سنده اوتورمقده ایکن اوطه‌جی کله‌رك بریسنك بنی تنهاجه کورمك ایستدیکنی و دیکر اوطه‌ده بکله - مکده ایدیکنی سویلدی درحال قالقه‌رق یانه کیتدم بو آدم شورای دولت اعضاسندن طیار ایدی یوزی قیزارمش عصبی برحالده کوردم «متهورانه بر طرزایله» متصرفلغه تعیین اولنه‌رق کیتمك اوزره اولدیغمی سویلدی، خبرم یوق دیدم « تهورینی بر درجه دها آرتدیره‌رق » نصل خبریکز یوق عرضده‌در، بو کون یارین چیقه‌جقدر لکن مأموریت نامیله سورکون کیتمکی نصل قبول ایدییورسکز ، بوکا سبب ، مضایقه و احتیاج فوق‌العاده کز ایدیکنی بیلیرم لکن سز سوز قبول ایتمزسکز فقط بونکله ازالهٔ احتیاج ایتمش اولمیه‌جقسکز زیرا ایکی آی سورمه‌دن عزل ایدیله‌جکسکز محققدر، سزه توجیه اولنان بو مأموریت مجرد سزی بورادن آشیرمق و بو سایه‌ده جمعیق طاغتمقدر ، بنم سوزیمی وتکلیف سابقمی قبول ایتسه کز بونلرك هیچ بریسنه حاجت قالماز . . .

بکا قارشو عادتا طولاندیریجیلق و یا حایدوتلق [۱] کبی بر شی تکلیف ایتمکه تجاسر ایدن بو حریفك اطوار فوق‌العاده‌سیده نوعما حدتمی موجب اوله‌رق دیدمکه: حکومتك بر شخصدن « هرنه قوتی حائز اولورسه اولسون » قورقه‌رق آنی صاومق ایچون حیله کارلغه تنزل ایده‌جکنی هیچ بر وجهله قبول ایده‌مم هنوزا کلایه‌مدیکزمی که: دورمشروطیتده‌یز،

[۱] تفصیلاتی دیوان عرفی حضورنده‌کی افادات وایضاحاتمده ذکر اولندیغندن اتیاً محل مخصوصده تحریر ایدلمشدر .

مشروطيت بر آدمده اقتدار كوررسه آنى استخدام ايدر استبداد كبى صاومق ، ايسته‌مز بو عادى كلامك نفرتله مردوددر، بنم غيبوبتمله جمعيتك طاغيله‌جغنى دخى رد ايدرم زيرا موجوديتى بنم وجودمله قائم اولان بر جمعيتك رياستى دكل حتى منسوبى بولنمغى بيله عادتا عار عدايدرم سنى‌ده هر كلامكى‌ده ردايدييورم اكلاته بيلدممى ؟ .

او — زمان اوكمزده‌در يقينده سوزمك عين حقيقت ايديكنى آجيقلى تجربه ايله كوره‌جكسك، اهل وعيالنك عودتى ايچون اعانه‌يه محتاج اوله‌جقسك ، ندامت ايده‌جكسك لكن فائده ويرميه‌جك .

بن — رد ايدييورم موجب ندامت بر فعلدن جناب حق بنى حفظ بيورر .

سوزيله ارتق يوزينه بيله باقميه‌رق اوطه‌دن چيقدم فقط متأثر ايدم .

مارتك اوننجى كونى جمعيت مركزنده اركاندن بعض ذوات ايله اوطورمقده ايكن باب عاليدن ، معهود مژده‌جى كروهى قوشه‌رق اوطه‌يه داخل وكركوك متصرفلغنه تعيين اولنديغمه دائر اراده‌نك صدورنى اخبار ايلديلر، اطرافمده كيلرك كافه‌سى عادتا مستغرق حيرت ايديلر ، بونلردن هر نصلسه جمعيته داخل اوله‌رق جمعيته قارشو اك بيوك خطالرمدن عد ايديله بيله‌جكى وجهله بر موقع احراز ايتمش بولنان (بوراده اسملرينى ذكر ايتمك ايسته‌مديكم) ايكى شخص شو مسئله‌دن بر فرصت

بولدقلرینه ذاهب اوله‌رق رئیس جمعیتی، جمعیته[۱] متصرفلق مقابلنده صاتدی اشاعه‌سیله اعضا وافراد جمعیتی علیهمه شدیداً تحریك ایتمکه یلتندیلر وبعض کمسه‌لره مراجعت ایده‌رك کویا اللرنده ایمش کبی ریاست تکلیفنده بیله بولندیلر والحاصل جمعیتك ایچنه تفرقه دوشوروب وقایعه سبب اوله بیله‌جك هرنه حیله وخدعه‌لری وارسه صرف ایلدیلر ایسه‌ده مثمر اولمدیغنی کوردکلرنده هجوملرینی صرف شخصمه توجیه ایدوب کرك رأساً بکا تهدید نامه‌لر وقابینه ریاستنه بهتان‌ورقه‌لری یاغدردیلر، بونجه همتلریله اللرینه کچن : دوچار تحقیر اولمرندن عبارت قالدی .

اواثناده اتحاد جمعیتی ایله میانه‌مزده‌کی سوء تفهملری واختلافلری ازاله ایده‌رك ائتلاف حصولنه طرفینجه غیرت ایدلمکده ایدی هیئتمزدن بعضیلرینك مخالفتنه رغماً جمعیتمز ارکانندن حاجی جمال بك ایله بعض ذوات مأمور ایدیله‌رك اتحاد جمعیتی ارکانندن دوقتور ناظم بك افندی وسائر بعض ذوات ایله مذاکره ایدلمکده‌ایدی ، بن مومی‌الیه حاجی جمال بکی توکیل ایده‌رك ورياسته متعلق اوراق وسائره‌یی‌ده‌تسلیم ایله‌یه‌رك سفر ایچون حاضرلانمغه چالیشیور ایدم، استانبولدن کرکوکه قدر خرجراهم ۱۰۱ مجیدیه‌لیرا طوتمش‌ایسه‌ده بو مقدار پاره‌نك یالکز سفر ایچون بیله کفایت ایده‌میه‌جکنه رغماً اعلان حریتله برابر زنجیردن قورتولمش واندن صکره‌ده

[۱] فداکاران جمعیتی، اتحاد ترقی جمعیتنه

معلوم اولديغى اوزره استراحت يوزى كورمامش بر آدم
بولنديغمدن نقصانلرك اكمالى ايچون اولدقجه بر مبلغه محتاج
ايدمكه :ازغير خرجراه لااقل يوز اللى ليرا دها تدارك
ايده‌ميه‌جك اولورسه‌م عزيمت قابل اوله‌ميه‌جق ايدى بوقدر
بر مبلغك طرفمدن تداركى دخى متعسر بلكه‌ده محال ايديكندن
مجسم انسانيت وصرف حميت اولان شيخ عبيداه قدس سره
زاده سيد عبدالقادر افندى حضرتلرينه مراجعت ايلدم زيرا
كريم ابن الكريم اولان مشار اليهه مراجعتده بر ثقلت حس
ايده‌ميوردم؛ مشار اليه ايسه زمان استبدادك دهشتلى ظلملريله
سنه‌لرجه منفالرده بلا معاش امرار حيات ايلمش بولندقلرندن
اسعاف مطلوبم كنديلرنجه قابل اوله‌مامقله برابر صالح پاشاوعلى
افندى مخلصلرينه خبر كوندره‌رك على افنديدن قرق وصالح
پاشا توسطيله تجارمتى افنديدن التمش ليرا استقراضه دلالت
بيورديلر،ايشته بز الده ايديلن شو مبلغ ايله تداركات
مقتضيه‌يى ايفا ايده‌رك مارتك يكرمى التنجى پنجشنبه كونى
غلطه ريختمنده مربوط بولنان مسارژى قومپانياسنك سنه‌غال
نام واپورينه مع عائله ومستعجل بر صورتده سوار اولوب
ساعت اون صولرى استانبوله وداع ايلدك لكن نزدمده
قالان پاره‌مك مصارف سفريه‌يه كفايت ايده‌ميه‌جك قدر
تناقص ايلديكنى بيلديكم جهتله ازميرده بولنان واوراده‌كى
اوقافك متوليسى اولان تعلقاتمدن خالد بكه مراجعت ايده‌رك
اوقاف صندوغنده متراكم اولوب صرفى ايچون امر استحصال

ایلدیکمز طقسان لیرانك اخذی مجبوریتنده بولندیغمدن ازمیزده بر ایکی کون قالمق لازمکلیور ایدی .

واپور ، آهسته آهسته ریختیمدن آیرلمقده اولدیغی بر صره‌ده مجتمعاً قالمش اولان تشییعجیلر کوزلرینی سیلمکده اولدقلری منديللرینی صاللایه‌رق اقربا و اوداسنی سلاملامقده ایدیلر ، بونلرك اره‌سنده‌سوکیلی برادرم سلیمان توفیق ، تعلقاتمدن احمد فوأد بکلر و وکیل محترم حسنی افندی دخی بولنمقده‌ایدی .

واپورك ایلك حرکتی ایله یکی وصولنده کندینه مخصوص حزن آمیز برهیبتی واردر . بوحالك اعصابه تأثیر ایتمامسی قابل اوله‌ماز ، بنده او حسه قاپیله‌رق المده‌کی منديلی محزونانه‌برایکی صاللادقدن وغلبه‌لك اره‌سنده کورمك ایستدکاریمی آرتق سچه‌مز بر درجه‌یه کلدکدن صوکره کوکرتمده تنها قیچه طوغری یورومش ایدم . قارشودن بکا متوجهاً کلمکده اولان بر ذات لطیف سیماسیله وجدان نواز تبسملریله جدی وصمیمی بر محبکبی الی اوزاتدی نظرنده جاذبه ، طورند وقار ، حالنده وجدان نمایان بولنان بو ذات ، هیچ طانیمیان برکمسه اوزرنده دخی بر حس احترام اویاندیره‌جق تأثیری حائز بولندیغندن حرمتله الینی طوتدم ودرحال طانیدم بو ارستیدی پاشا ایدی که : بنم سیواس حبسخانه‌سنده اختلاطدن ممنوعاً زنجیر بند بولندیغم صره‌ده کندیسی اوراده والی معاونی بولنیور وبکا سلام ویرمك وحتی اسممی یاد ایلك عادتا برجنایت صایلدیغی اوصره‌لرده حبسخانه‌یه‌قدر کله‌رك بنمله

كوريشيور وبكابرمنفورمحكوم كبى دكل محترم برمسافر كبى حرمت ورعايت ايليوردى ، دوشونه‌لم اويله بر زمان مهولده بو صورتله علويت وجداتى ، حريت طبعنى ، سلامت اخلاقنى ابراز واثبات ايدن بر ذاتى بر قره‌كون دوستنى كودن بركمسه نقدر ممنون اوله‌جقدر ارتق مال بولمش مغربى‌يه دوندم ديرسه‌م مبالغه ايتمامش اولورم ، مشار اليهى مبعوثلغه انتخاب ايدن ازمير اهالئ كرامنى تبريك ايتمامك وحسن انتخابلرينى تقدير ايلمامك قابل دكلدر [١] مشار اليهك اواثناده مأذوناً ازميره كيتمكده بولنمسى بر تصادف لطيف اوله‌رق بنى برلكده بولنمق شرفنه مظهر ايلمشدر .

مارتك يكرمى سكز نجى جمعه ايرتسى كونى ازميره مواصلت ايده‌رك مومى اليهك خانه‌سنه نازل اولدق ، ايرتسى صباح حكومت دائره‌سنه كيده‌رك اولزمانلر ازمير والى وكالتنده بولنان وشمدى داخليه نظارتندن مستعفى فريدپاشا حضرتلريله كورشدم ، مشار اليه حضرتلرى فوق العاده التفاتلريله بنى ممنون بيوردىلر وبر قاچ كون اوراده قالمقلغمى تكليف ايتمك صورتيله‌ده ابراز توجه ايلديلر واوقافه دائر سورنجمه‌ده قالان بعض امورك تسريعنه دائر امرلر ويره‌رك بنى منتدار قيلديلر ، اورادن اوقاف اداره‌سنه كيده‌رك محاسبه‌جى فائق بك افندينك برمحله عزيمتى حسبيله مدت مديده بكلدك عودتنده سرعت كامله‌ايله‌ويريلن امرى انفاذ ايلدى انجق امر ، متراكم اولان طقسان ليرانك اوچ جهتدن

[١] مشار اليه پاشا حضرتلرى اليوم اورمان ومعادن ناظرى‌در .

اولديغى حالده يالكز بر جهتك تسويه‌سنى حاوى بولنديغندن اون التى ليرا ويرديلركه : بريسنى مومى اليه خالد بكه ويره‌رك اون بشنى بن آله بيلدم بناءً عليه يولده بشقه‌جه پاره تدارك كنه محتاج ومجبور ايدم . اورادن اعشاراداره‌سنه كيدوب ناظر غالب بك‌افنديله كورشدم اورادنده معارف اداره‌سنه كيده‌رك مدير توفيق بك افنديله مديد بر اشتياقى تلافى ايده‌جك صورتده اوطوردق اورادنده اتحاد جمعيتى ازمير شعبه‌سى اعضاسندن بعض ذوات‌ايله كوروشه‌رك ونامزاج اولان رفيقه‌مى معاينه وتداوى ايچون دقتور ادهم بك افندى‌يى برلكده آله‌رق مسافرتكاهمه عودت ايلدم ؛ شو ايضاحاتدن ازميرده كيملر ونه‌كبى ذوات ايله كورشديكم اكلاشيله‌جغندن بر غزته‌جينك والى وكيلى‌پاشا حضرتلريله كوروشه‌رك كويا آندن تبلغ ايلمش صورتنده يازديغى بند مخصوصنه نه نظرله باقيله‌جغى‌ده منفهم اولور كه : بويالان بوبهتان عجبا كيمه‌عائد . . .

ايرتسى كون مارتك اوتوزنجى پازارايرتسى؛ازمير ليمانندن حركت ايده‌جك اولان خديويه قومپانيه‌سنك سعيديه‌واپورينه يتشمك اوزره ارابه سوار ريختمدن كچر ايكن مذكور واپور-ده بولنان التنجى اردو مشيرى عبداه پاشا حضرتلريله كوروشمكدن عودت بيوران مشار اليه فريد پاشا حضرتلرينه راست كلدم ، ارابه‌لرينى طورديره‌رق وداعمى قبول بيوردبلر وموفقيتم ايچون دعا ايله اوقاف امورينه دائر مراق ايتمكلكمى تأكيد ايده‌رك منتدارلغمى تأييد ايلديلر .

واپور اقشام اوزری تحریك چرخ ایده‌رك كوزل برهوا ایله یوله دوام ایدییور بزده مشار الیه عبداه پاشا ایله كوكرته‌ده سعادت ملت لطیف خیاللریله خوش وكوزل امرار زمان ایلیور ایدك، باخصوص التنجی اردونك محتاج بولندیغی اولانجه تنسیقاتی ، مشروطیت ایله متناسب صورتده نصل اجرا بیوره‌جقلرینی وزمان استبداد سیئاتندن اوله‌رق اوته‌دنبرو ملكیه وعسكریه اره‌سنده‌كی منافرتی ازاله‌یه غیرت ایده‌رك ال برلكیله نه صورتله سعی ایدیله‌جكنی عریض و عمیق قونوشه‌رق جداً فائده‌لی مذاكرات ایله وقتمزی حسن استعمال ایلكده ایدك .

واپور مارتك اوتوز برنجی كیجه‌سی ساقزه واوكون‌اقشام اوزری رادوسه اوغرایه‌رق اوكوزل هوا ایله یولنه دوام ایلدی ، اوتوزسكز ساعت صكره یعنی نیسانك ایكنجی كونی اوكله وقتی مرسینه واصل اولدی ، بن كوكرته‌ده كزنمكده ایكن مشارالیه عبدالله پاشا حضرتلری قماره‌سندن چیقه‌رق طرفمه توجه ایلدی ، وجهنده كدر ایله ممزوج تلاش نمایان ایدی بكا خطاباً « بك افندی ، شمدی استخبار ایلدم ایكی كوندن برو اطنه‌ده اختلال دوام ایتمكده ، ایمش ارمنیلر ایله تركلر اره‌سنده مدهش بر مقاتله دینیور ، صحتنی ودرجه‌سنی اكلامق ایچون برلكده شهره اینه‌لم حكومتدن اكلارز . بو خبر بنی مدهش بر الكتریق سیاله‌سی كبی صارصدی، بر آنده ذهنمدن كچن خواطر مهوله‌نك تعداد وتعریفی قابل

اوله‌ماز ، بنى دهشت استيعاب ايلمش ايدى ، وطنك وسعادته توجه ايلمش بولنان ملتك ، مشكل برموقعه دوشديكنى عادتا كورييور ، بيك درلو مهوله‌لر ، پيشكاهمده تجسم ايده‌رك رسم كچيد اجرا ايدييور . درحال بيورك ديدم بر لكده صندال سوار اوله‌رق اسكله‌يه واورادنده حكومت قوناغنه كيتدك ، متصرف رؤف بك افندى اويخوده ايمش زيرا ايكى كيجه دنبرو بيچاره يا تمغه موفق اوله‌مامش ؛ خبر ويرمش اولمليلر كه : قالقه‌رق اوطه‌يه كيردى حتى باشنده فس يوق ايدى . بن سيواس حبسخانه‌سنده زنجير بند ايكن مومى اليه سيواس مكتوبجيسى بولنديغندن كرچه وجاها كوروشمش دكل ايسه‌كده اسماً يكديكريمزى طانيمقده ايدك ، كوروشيلدى وقعه‌نك صحتنى ودهشتنى واسباب ظهورينى بزه اكلاتدى تأسف ايلدك ، بو لفظ افاده‌ايده‌مز فوق العاده مكدر اولدق ، اوائناده متصرفه بر تلغراف كتيرديلر ، آچدى زيلاً ولايتك تبليغ ايلديكى بو تلغراف نامه‌نك امضاسى صدر اعظم توفيق ايدى : استانبول ٣١ مارت حادثهٔ مدهشه‌سنى پك ضعيف برعسكرى نمايشى كبى كوستره‌رك اسايشك كمالنى وقابنانك تبدلنى وسائره‌يى اخبار ايدييور ايدى ، كدرمز اشتداد ايلدى ، اورادن او حال ايله قالقدق اطنه قوماندانى مصطفى رمزى پاشانك مجروح اولديغى جملهٔ مستخبر اتمزدن اولمغله طوغروجه تلغراف خانه‌يه كيده‌رك مشار اليهك صحتنى بالاستفسار اكلادق ، اورادنده واپوره عودت ايلدك ، اوكون واوكيجه اولانجه مصاحبه‌مز ؛ غايت ضعيف ظن ايتمكله برابر استانبولده

عسكرك يكی چری واری امور حكومته قارشملری
وايستدكلرينی ياپدرمه‌لری وصكره‌ده مظهر عفو اولملری
كبی اك وخيم مسائلك تنقيدی ولغتلرله ياد ايديله‌رك (اوف)
لر ياغدرمقله كچدی . ايرتسی كون صباحلين واپور اسكندرونه
تيمورلدی ، عبدالله پاشاحضرتلريله وداع ايده‌رك آيرلدق ، مشارالیه
بيروتدن شمندوفرله حلبه كيده‌جكلر ، بن ايسه انطاكيه‌ده
هيكل استبداد طرفندن مسموماً شهيد ايتديريلن پدرم مغفور
حضرتلرينك قبرانورلرينی زيارت ايتمك واوراده الآن برحيات
بولنان اختيار خاله‌زاده‌مك النی اوپمك اوزره ارابه ايله اورايه
اوغرادقدن صكره حلبه كيده‌رك كندولرينه يتيشه‌جك وحلبدن
صكره‌ده دير زوره قدر يولی برلكده تعقيب ايده‌جك ايدك .
اسكندروندن چيقدق شهرده برطورغونلق ، حكومتده برفعاليت
حس اولنيوردی قائمقام رفعت‌بك افندی بعض ذوات ايله برلكده
زيارتمه كلديلر يانلرنده‌ده برخواجه افندی وارايدی بركون
مقدم طاغليلرك شهره اينه‌رك سلاح ايستدكلرينی ومومی‌اليه
خواجه افنديمك اوكلرينه چيقه‌رق نصايح مؤثره ايله عودت
ايتديرلدكلرينی وشهرده ايجاب ايدن قره‌غوللر ترتيب اولنديغنی
خبر آله‌رق ممنون اولدم ، براز صكره اعادهٔ زيارت ايچون
كيتديكمده قائمقام بكی دبوی دائره‌سنده بولدم بيكباشی بك
ايله ماصه باشنده قارشی قارشيه اوتورمشلر اولاد بابا كبی
بر برلرينی سومشلر تأمين آسايش ايچون نه‌لازمسه درحال
اجراده تردد ايتميورلر طوغروسی شو منظره وشو فعاليت

بنی فوق العاده ممنون ایلدی بز اوراده اوتورورکن بر کیمسه قائممقامه بر مکتوب کتیردی بو مکتوب درت یول اورمان مأموری طرفندن اوراده کی اقرباسنه یازلمش ایدی ، مألی : درت یولك مدهش برحالده بولندیغی و کندیسی هر نصلسه فراره موفق اولمش ایسه ده عائله سنك محاصره ده قالدیغی واوراق ودفاتر کاملاً محو ایدلدیکی خبرلرینی حاوی ایدی بومکتوب محتویاتنك هیچ بر کیمسه یه طویولمامسی لزومنی درپیش ایلدم درحال قبول ایلدیلر وصاحب مکتوبه پك صیقی تنبیهات اجرا ایلدیلر اورادن آیرلدیغمده برابرجه بولنان کرکوك قومیسری عبدالکریم افندینك ارابه لری طوتمش اولدیغنی وحرکته مهیا بر حاله قویدیغنی کوردم آرتق همان حرکت ایده رك بیلانده یاتلمنی مناسب کوردك وساعت طقوز صولری حرکت ایلدك . سنه لرجه حسرتکشی بولندیغم عائله مله بر آرابه ده بهارك یشیللکلری آراسنده بیلان طاغنه طوغری صعود ایتمك اوانی ، اکراطنه وقعهٔ مدهشه سی واستانبول اختلال عسکریسی افکارمی تخدیش ایتمکده بولنمامش اولسه ایدی عمرمك اك بختیار بر زمانی عد ایده بیلیردم . عرب علینك سنه لردنبرو بیلدیکمز معهود قهوه سنك اوکنده کی آغاجلر آلتنده ، کبودی بحره منتهی یشیل صرتلره ناظر او موقع فرحفزاده براز استراحت ایلدك یکانه اولادم نصرت ترلالر ایچنده کلنجکلر طوپلایور ، اولاد معنویم بهجت وعلی بکلر مسرور علی وبشیراغالر ممنون کورینیور ، کوچوك مینیك آرابه زحمتندن

قورتلمش، اواسارتدن تخليص كريبان‌ايلمش اولديغنى عوعوه‌لريله اعلان ايده‌رك چار اطرافه قوشيور ، بن‌ده بونلرك اره‌لرنده كويا بونلرك صفالرينه اشتراك ايتمش كورينيورايدم اوت موقع ومحيط خوش همده پك خوش ايدى لكن فكرمده مدهش بر انكرك ييلانى بلا ارام طولاشيور بو ايسه آطنه وقعهٔ ملعونه‌سيله استانبول عسكرى اختلال منحوسنك خاطرهٔ مدهشه‌سى . . . .

اقشام اوزرى بيلانه و ايركنجه حركت اولنه‌رق حلب ايله انطاكيه يولنك مفرقى بولنان طوپ بوغازنده يوك ارابه‌لرينه‌يتشدك ، قوميسر عبدالكريم افنديمك يوك ارابه‌لريله طوغرى‌وجه حلبه كيتمسنى تنسيب ايده‌رك وكندوسندن ايكى كون صكره عبدالله پاشا ايله برلكده بولنمق اوزره حلبه يتيشه‌جكمى‌ده سويليه‌رك آيرلدق وساعت ١١ صولرى انطاكيه يه داخل اولوب مرحوم عبدالغنى اغانك قوناقلرينه نازل اولدق برادرى وحيد اغا حضرتلريله كوروشدك مخدومى حسنى بك بر حدود منازعه‌سنك تحقيقنه مأمور اوله‌رق بر قاچ كون مقدم عزيمت ايتمش اولمغله اوراده دكل ايدى وحيد اغا كريم‌الطبع ، صفى‌القلب ، مجسم مرحمت ، اوته‌دنبرو اركان ثلاثهٔ مشروطيته رعايت‌ايدر فطين بر ذاتدر، بنمله‌ايلك‌ملاقاتنده ايكى اوچ كوندنبرو آطنه ودرت يول وقايعنك واستانبول حادثه‌سنك مبالغه‌لرله اهالى مابيننده انتشار ايتمسى ، عناصر مختلفه اره‌سنه بر فنالق القا ايده بيلمسندن قورقديغنى وبونى

قائممقامه سویلمش ایسه‌ده هیچ اهمیت ویرلمدیکنی وطرفمدن قائممقامه بر اخطارده بولنیلورسه احتمالکه مؤثر اوله‌جغنی سویلدی ، آنطاکیه‌ده ارمنی مسئله‌سندن زیاده نصیری غائله‌سندن قورقیلور بنمده ایلك خاطرمه کلن بو نقطه اولمش ایدی زیرا انطاکیه اسکی ، استبداد زمانندەکی ارمنی وقایعنه قطعیاً اشتراك ایتمه‌مش بر مملکتدر بن بو شهری دائما تقدیر ایدر ومدنیتده الك ایلرو کیدن مملکتلرمزدن عد ایلر ایدم وحید اغانك سوزلرینه لازمی درجه‌ده اهمیت ویرمامکله برابر بنده کویا بر اداره مأموری صفتنی حائز بولندیغمدن بر مأمور کبی دوشونمکه مجبور بولنیوردمکه اوده هر شیئك داخل دائرهٔ احتمال ایدوکنی درپیش ایده‌رك بر آن بیله احتیاطدن خالی بولنمامق امر لازمی ایدی ایشته بونقطه‌دن مومی الیهك اخطارینی محق بوله‌رق قائممقام ایله ایلك ملاقاتمده لازمی وجهله ادارهٔ کلام ایلدم ، کندوسندن ، حلب والیسنك بو خصوصه دائر چکدیکی ایقاظ تلغرافنامه‌سنی دخی استخبار ایلدیکم حالده پك زیاده نیك بین بولدم غایت لطیف ، مونس ، اولدقجه علم وبضاعه صاحبی ، حرکتی بطائت کسب ایده‌جك درجه‌ده یاشلی بولنان بو ذات غایت ایی قویون کبی برانسان اولوب انجق هیچ اداره مأموری دکلدر .

او کون حلب فرقه مرکزندن کلن تلغراف : معینلی معینسز ، پیاده ، سواری ، طوپجی ، ردیف واحتیاط کافهٔ افراد مکلفه‌نك تحت سلاحه آلنه‌رق سفره مهیأ ایدلمسنی

آمر ایدی. بو تلغراف بر مدتدنبرو غلا ایله ازلمش اولان اهالیه پك آغر كلدیكنی اوتهدنبرو ایشتمكده ایدم. آنی متعاقب اتحاد وترقی جمعیتی استانبول مركزندن وارد اولوب انطاكیه شعبهسندن اعلان اولنان بر تلغرافنامهده : ایكنجی واوچنجی اردودن مركب حركت اردوسنك چتالجه استحكاماتنی الده ایتدیكنی بیلدیریيور ایدی كه مبهم اولدیغی قدر مهم اولان شو خبر اهالی اوزرنده فوق‌العاده بر سوء تأثیر اجرا ایلدیكی كتم اولنماز بر حاله كلدی ، اراجیف میدان بولدی. مفسدلكده صاحب قصب‌السبق اولان نصیری طائفهسی فعالیت منحوسهلری ایچون بر زمین مساعد بولدیلر، بونكله برابر شهرده سكونت تامه حكم فرما ایدی، لكن نهقول كزن وار ونهده بر قوهٔ احتیاطیه جمع ایدن ؛ حالبوكه اوكوندن اعتباراً انطاكیه طابورینك جمعنه مبادرت ایدلمش ودبویه مراجعت ایدن افراده تفنك وپالاسقه ویریلهرك بنه خانهلرینه سلاحلریله برابر كیتملری ایچون رخصت ویرلمكده بولنمش ایدی .

ایرتسی كون ارمنیلر كاملاً دكانلرینی آچمدیلر، بونلرك اوكی بر زمانده بویله بر معاملهده بولنملری سوء تفهماتك كندی اوزرلرینه چكلمهسنه یاردم ایتدی دیر ایسهم اصابت ایتمش اولورم .

پك سودیكم انطاكیهده كوریلن شو حالار غایتله ایچمی صیقدیغندن ایرتسی كون حركت ایتمك اوزره قرار ویرهرك

ساعت سکز صولری پدر مرحومی تکرار زیارت ایتمك ایچون جامع کبیره طوغری ایندم، چارشودن کچر ایکن هر کسی، ایشی کوجیله مشغول کوردم خاطرمه هیچ بر شی کلمیه‌رك سربستجه یورییور ایدم، هنوز نمازه وقت وار ایدی جامع کبیره قریب تجارتکاهی بولنان وانطاکیه‌نك الك مهم تجارلرندن اولان رشید اغانك اوطه‌سی اوکندن کچر ایکن علماء بنامدن حسین ومحمد افندیلرله مومی الیه وحید اغا واك حمیتلی ذواتدن بولنان نهاد اغاوسائربعض ذواتك اوطورمقده اولدقلرینی کوره‌رك بنه دخی کیردم وخواجه افندیلرله مدرسه‌لر حقنده بعض مصاحبه‌یه طالدق امتحانك مدرسه‌لردن قالدیرلمسی علم شریفك انحاسی ایچون دوشونیلن اك مؤثر اسبابدن اولدیغنده رأیلرمز متفق ایدی ارتق بوندن بویله مدرسه‌لرك عسکر قچاقلری ایچون کمینکاه اولمیه‌رق منابع فضل وعرفان اولمجغی امیدلرینی درپیش ایدییوردق اوآره‌لق اذان محمدی اوقوندی یاقینده بولنان مسجده کیتمك اوزره خواجه افندیلرله نهاد اغا قالقدیلر بز جامع کبیرده نماز کچ قیلندیغی حسبیله اوراده قالمش ایدك آره‌سی چوق کچمه‌دن نهاد اغا عودت ایده‌رك خرستیان محله‌سنده بر وقوعات اولدیغنی استخبار ایلدیکندن وکندی خانه‌سیده اوجواردہ بولندیغندن اورایه کیده‌جکنی بیان ایله عودت ایلدی. اواثناده دبویدن سلاح وپلاسقه‌لرینی آله‌رق اولرینه عودت ایدن نفرلرده پی درپی کچمکده

ایدیلر بن ایسه ایشتدیکم سوزی عادیا دیکلیه‌رك جامع کبیره کیتمك اوزره حاضرلانمقده ایدم وحید اغا قپودن طیشاری چیقه‌رق کیرو دوندی واهالی اوطرفه مسارعت ایتمکده اولدقلرندن قوناغه کیتمك لازمکلدیکنی بیان ایله یورودی کیتدی متعاقباً برذات بکا خطاباً : بك افندی سز دخی قوناغه کیتسه‌کز مناسب اولور اهالیده‌کی تلاشی پك زیاده کورییورم سز ایسه غریب بولندیغکزدن احتمالکه جهله طرفندن سزه‌ده بر تجاوز اولور ؛ دیمسیله ایشك اهمیتنی اکلایه‌رق ایاغه قالقدم وقپودن چیقدم نه کوره‌یم جاده طولوسی بر انسان سیلی یوقارویه طوغرو آقوب کیتمکده ، بزده او جریانه تابع اوله‌رق یورومکه باشلدق بر ایکی محلده اهالی‌یه تلاش ایتمك مناسب اولمیه‌جغنی بویله برایش اکلاشلمه‌دن هجوم ایتمك جائز اولمدیغنی اخطار ایله منع ایتمك ایسته‌دم نهایت آره‌لرندن بریسی عادتا اوزریمه هجوم ایده‌رك : ارمنیلر بزی قیرسون کچسونلرده بز دها سکوت‌می ایده‌جکز ، دیو باغردی بنده : اوغل سزی قیران کیم بر کره ایشی اکلایکز حکومت یوقمی جوابنی ویردمسه‌ده شخص مرقومه درحال بر قاچ رفیقك علاوه اولدیغنی کوره‌رك سکوته مجبورقالدم ذاتاً قوناغه‌ده پك یقین قالدیغمزدن همان اورایه التجا ایلدم ایشته او اثناده یوقارودن بر سلاح سسی ایشیدلدی او آنده‌لسانمدن بلا اختیار (اوله‌جقلر اولدی) جمله‌سی دوکلدی پر تلاش قوناغك حولیسنده طولاشمقده وژاندرمه ، عسکر ، مأمور

كيمسه يوقمى ديو باغرمقده ايدم اوكيجه عودت ايدن حسنى بك بكزى كچمش يوزى صولمش اولدينى حالده تيتره يه رك قپودن كيردى نه وار ديو سوأل ايلدك اتكنى كوسترددى . ايكى قورشون دليكى كوريليوردى ارمنيلرمى اوردى ديه مزه مقابل حايرباالعكس اسلاملر مطيع ظن ايتديكمز بر سورى جناوارلر اوكلرينه طورمق ايستديكمده شفاهى تهديدلرينه قولاق اصه رق اصرارم اوزرينه بكا قارشو استعمال سلاح ايلديلر شبهه م فالمدى كه بنى اتلاف ايده جكلر نه پوليس وارونه ده ژاندارمه، حكومت قوتى اولمدقجه قطعياً اوكلرينه طورليه جغنى اكلادم، الله ايچون كيديكز حكومته ، قشله يه خبر ويريكز ديه حايقرمغه باشلادى، اواثناده مركبه بينمش اولدينى حالده فائمقام ظهور ايلدى، بلا تلفظ يوزومزه بون بون باقمقده ايدى، قائمقامه ژاندامه كتورلمسنى اخطار ايلدم، ژاندارمه يوق جوابنى ويردى، هيچ اولمازسه قشله دن رسمى البسه لى بر قاچ ضابطك درحال يتشمه سى لزومنى درپيش ايلدم ، يانده بولنان پوليسه امر ايلدى ، اطاعت ايچون متردد بولنان مرقوم ، طرفمدن كوردىكى شدته تحمل ايده ميه رك بر ژاندرمه ايله برابر قوشدى كيتدى ، بر مدت صكره عودت ايده رك ضابطانك . دبوى محافظه سيله مشغولز كيره ميز ديدكلرينى اخبار ايلدى؛ ژاندرمه يوز باشيسى معيتنده بر قاچ ژاندرمه ايله محل وقعه دن كلديلر تزلى وپر تلاش اولان ضابطه صوردم وقوعاتك اوكنى آلمق قابل اوله ميه جغنى،

طرفیندن مقتول ومجروح دوشدیکنی ، کندوسی ایسه چارشویه تعرض ایدلمامسنی تأمین ضمننده کیتمکده اولدیغنی سویلدی، سلاح سسلری دوام ایدییور، های وهوی صدالری اورته‌لغی صارصیور بز ایسه قپو اوکنده طوره‌رق اورادن کچنلری منع وزجره ومناسب سوزلرله تسکینه چالیشیور ایدك، برده نه کوره‌یم رفیقه‌م یاوروجغمله برابر سوقاقدن کلیورلر مکرکه : زیارته کیتمشلر وحادثه‌نك طهوریله‌تربه‌یه التجا ایلمشلر ایکن‌اوراده‌ده طوره‌میه‌رق عودت ایتمشلر، بن‌بونلری کورنجه شاشیردم،رفیقه‌مده حرمه کیرر کیرمز یاپیلوب دوشمش ؛ ذاتاً ۲۹ کانون اول ۳۲٤ تاریخنده آوجی عسکری واسطه‌سیله خانه‌مك ـ جمعیته‌عطف‌ایدیلن‌افترادن‌طولایی ـ ابلوقه‌وتحریسی اثناسنده‌سقط‌واقع اولمسندن‌برو نامزاج بولنان وعمرنده یوزی کولمن رفیقه‌م بو دهشتله بتون بتون صارصلمش ویتاقلق خسته اولمش‌ایدی .

کورلتیلر دوام ایدییور انطاکیه وجوهندن بر چوق ذوات وبالخاصه وحید اغا ، نهاد اغا ، رشید اغا ، حسنی اغا ناظم اغا ، رأفت اغا ، رائف اغا، کامل اغا ، وغیرهم وخدمه لری کرك اهالیی منعه کرك منع اولنمیان اشرانك تسملرینی ضبط ایتمکه وکرك چارشویه واقع اولان بر قاچ یغما هجوملرینك منعنه جداً سعی ایلیورلر ایدی ، نهایت کیجه اولدی لکن سلاح سسلری کسلمدی ضابطان ، مأمورین ، وجوه هپ بو قوناقده طوپلانمشلر

میدانده قالان قادینلری چوجقلری کندی خانه‌لرینه یرلشدیر-
یورلر و آنلره بیه‌جك تدارك ایدییورلر هله وحید اغا ،
رشید اغا ، ناظم اغالر ایکیده بر کوز یاشلری دوکه‌رك اللرینی
دیزلرینه اوریورلر ، ایشك وخامتنی بحق درك ایتمکده
اولدقلرینی افعالاریله کوستریورلر بوذاتلرله برابر چوق فنا
شیلر دوشونه‌رك چوق‌دفعه‌لر هونکور هونکور اغلادق ،
آره صره تحمل قالمیه‌رق ، غایت شدتله ، متجاسرانه توبیخات
وتحقیراتله منع وزجرده بولنیوردم بر آره‌لق مومی الیهما بهجت
وعلی بکلر یانمه کله‌رك متردد برصورتده دیدیلرکه : بك افندی
پك تهلکه‌ده بولنیورز قوناغك قپوسنی قپاتدیلر حشرات
بورایه هجوم ایده‌جکلر ایمش چونکه اهالیدن برجم غفیر
سوقاقده نهاد آغا ایله دیکر برقاچ اغایی چویره‌رك (قوناغکزده
صاقلادیغکز وعون الله الکاظمی نامی آلتنده کیزلدیککیز ارمنی
قومیته‌سی رئیسی ایمش یانینده کیلرده ارمنی فدائیسی ایمش بزه خبر
ویردیلر انلری ایسترز یوقسه قوناغی باصه‌رق انلری اورادہ
اتلاف ایده‌جکز) دیو اصرار ایلمشلر بونلرایسه یمینلر ایله اوکروهی
تأمین ایلمشلر ایسه‌ده اره‌ده محرك بولندیغندن
دیکرلرینك دخی بویله بر تحریکه قاپیله‌رق علیهمزه مهم بر
تجاوز اشد احتمالدر. ولامرده بو خبری عادتا برتوهم طرزنده
دیکله‌رك نهاد اغایی کورمك ایسته‌دم ، مومی الیه مع الحجاب
ایشك حقیقت ایدیکنی سویلدی آرتق تهلکه‌نك وعادی ،
الچاق ، رذیل ، سفیل مفسدلرك ، محرکلرك موجودیتی محقق

ایدی لکن کیملر ایدی بیلنمك قابل دکل چونکه بر طاقم اشخاص معنویه که: نه کوریلیر ونه طوتیلور ، قوجه مستبدلر استحاله یه اولقدر مقتدرلر که‌ی . . . .

بو حوادث اوزرینه ارتق ایرتسی کون اورادن حرکته قرار ویردم لکن مملکتدن خارجه چیقمق قابل اوله‌بیله - جکمی ؟ آرا به‌جیلرمز ارمنی ایدیکلرندن انلری خاندن نه صورتله چیقاره بیله‌جکز ؟ حضوصیله که بز ارمنی قومتیه ریاستیله متهم بولنیورز .

کیجه یاتمق ایچون اوطه‌یه چکلدم، رفیقه‌م اسیر فراش یاتیور ، صایقلیور ، ایکلیور،اولادم اویقوسی ایچنده‌دیشلرینی غیجرده‌ته‌رق عصبی نوبتلر کچیریور ، یتاغه اوزاندم اویومق قابل‌می ؟ حتی نه ممکن اطرافدن کلن صدالر اره صره باطلیان سلاحلر جانکاهمده سسلنیور، نصل تعریف ایده‌یم کیجه‌نك مخوف ،مدهش سکونتی اره‌سنده بردنبره بر چوق آشباه انسانیه صدالری عادتا قورد سورولرینك اولومه‌لری کبی اورته‌لغی اکلتیور، وعقیبنده‌ده بر قاچ سلاح سسی ایشیدیلیور، اره‌ده ینه مخوف بر فاصله ینه اولومه‌لرله سلاحلر شبهه یوق که: هراولومه‌یی متعاقب باطلیان سلاحلر برانسانك، بنی نوعمزدن بر بیچاره‌نك غدارانه ، ظالمانه محو ایدلدیکنی بیلدیریور ؛ اوطه‌نك درونده قاریوله ایچنده کندیمی آفریقاء وسطاچوللرنده وحشیلر ، مردم خوارلر ، جانوارلر اره‌سنده ظن ایدییوردم ، اوت کندیمی بر آغاجك قوغنه التجا

ایلمش هر بر مدافعه‌دن عاجز اولومه صره بکله‌ین بر اسیر ، مردم خوارلر اسیری فرض ایتمکده پك حقلی ایدم، یتاقده دونیورم ، قالقیورم ، یاصدیغی چویریورم ، ایچین ایچین اغلیورم، متهورانه‌صچرایورم ،یاپیورم ،ایدییورم کندیمی عجز محض کوره‌رك پوصیورم ، لوم ایدییورم، لعنتلر یاغدییورم ، دعالر ایدییورم ، ربمه یالواریورم والحاصل هر شی یاپیورمده هیچ برشی یاپه‌میورم، عصبی خلجانلر ایچنده صباحی بولدم دنیاده آندن دها اوزون هیچ بر کیجه کورمدیکمه قانم، بوندن‌بویله‌ده کورمامکی جناب حقدن صدق قلب ایله دیلر واسترحام ایلرم .ابدست آله‌رق نمازی هنوز اکمال ایلدیکم‌اثناده‌جاریه برکاغدکتوردی بوکاغدی بهجت‌ویا علی یازمش ایدی،مألی:بو کیجه صباحه قارشو ارابه‌جیلرك خانی بر طاقم‌جانیلر طرفندن باصیله‌رق سکز ارابه‌جی ایله برابر بزم ارابه‌جیلری دخی اتلاف ایلدکلری خبر مدهشی ایدی ؛ ارتق نه‌یه کرفتار اولدیغمی بیله‌مم درحال طیشارویه فرلادم، ایش حقیقت ایدی هربلایه ضمیمه اوله‌رق : او دهشتلر اره‌سنده ومخوف مخاطره‌لر ایچنده محصور قالمش ایدك‌اوسته‌لك آرابه‌جیلره پشین ویرلمش اجرتلرده‌برابر کیتمش بنده ایسه پاره قالمامش،پاره بولسه‌ق ارابه بولنمیه‌جق،ارابه بولونسه پاره‌یی نه‌ره‌دن . . . . ایشته تحملکذار احوال مدهشه‌مذکوره اره‌سنده مجبوراً ایکی کون دها قالدق مومی الیه رشید اغانك همتیله اللی لیرا استقراض ایلدم،اغالرك کفالتیله ایکی ارابه‌جی

تدارك ایده بیله‌رك صالی كونی اطرافنزده علما ووجوه ومأمورینندن برچم غفیر محافظلر اولدیغی حالده شهردن چیقدق ومتوكلاً علی‌الله یوله دوامه باشلدق‌بن ،هنوز احتساساتمدن قورتیله‌مامش واوزون زمانده قورتیله‌مازدم دائما سویلیور وهر وقت ، ارمنیلره‌قارشو اولان بو حقسزلغی غایت آغر الفاظ ایله ذكرده ومهاجملری غایت شدید تنقید وعلیهلرنده فنا وپك فنا ادارهٔ كلام ایلمكده مصراً دوام ایدییوردم حتی انطاكیه‌یه ایكی ساعتلك برمسافه‌ده آرابه‌لرله سوق‌اولنمقده‌اولان عسكره تصادف ایلدم اورادە طوره‌رق قوهٔ‌عسكریه‌قوماندانیله كورشدم وقعه‌یی مختصراً اكلاتدقدنصكره بو آلچاقلره قارشو وطنك‌سلامتی نامنه بغایت شدید حركت لازمكله‌جكنی و او حالده‌وجوهدن هر بر متجاسرك اسملرینی آله‌بیله‌جكنی واضحاً افهام ایلدم ؛ارتق دائمی وعین سوزلری ایشتمكدن بیقمش وبیزار اولمش اولان رفیقم دیدی‌كه : بك ، سز ارمنیلری افراط درجه‌ده مدافعه ایدییورسكز بو حالكز حد معروفی فرسخ فرسخ كچیور، بكا قلبم دییورکه:بهمه حال سز بونلرك یوزندن بر مصیبته كرفتار اوله‌جقسكز همان جناب حق خفیف ومضرتنی محدود بیورسون .

رفیقه‌منك بو سوزی،بكا هیچ تأثیر ایتمدی بن یول بوینجه وهر یرده اولانجه شدتیله ادارهٔ كلامده مصر بولنیوردم لكن بو بر حقیقت ایمش ! . . . . . .

هر نه خصوصده اولورسه اولسون افراط پرورلك خير ايراث ايتميور ؛. بو حقيقتى اخلاق خواجه‌لريمز تا او زمانلر بزه افهام ايلمشلر ، بزده اخلاق معلمى صفتيله تلميذلريمزه تلقين ايلمش و ايلمكده بولنمش ايدك ؛ بو حقيقت معلوم و مسلم ايكن ـ حق ـ نقطه‌سنده هويت انسانيه‌يى ضبط ايده‌بيلمك قابل اوله‌ميور ، وجدان دنلن آمر مجبر ، امر واجبارنده هيچ بر قيد ايله مقيد دكلدر ؛ معلم محترمك خلقة تدريسنده كوش ايلديكم نصايح حكيمانه وحكميات كريمه‌سندن بريسى (ظلمه راضى اولمه‌ده مظلوم اول) جملهٔ منيفه‌سى‌در ، اوت بو بيوك سوز او قدر بيوكدركه: اكا جداً تبعيت انسانى بيوك ايتمك ايچون كافى اوله‌بيلير . . . .

* * *

وقوعات نصل باشلادى

ـ و ـ

نه‌صورتله انتشار ايلدى

معلومدركه هر قنغى وقوعات حقنده اولورسه اولسون حقيقته الك يقين اولان تحقيقات ؛ تحقيقات اوليه‌دركه: زمان وقوعنه نقدر تقرب ايدرسه صحت وسلامته‌ده اولقدر تقرب ايتمش اولور .

شو وقعهٔ ملعونه‌نك حدوثى اثناسنده اوراده بولنمقده ايديكمدن وقعه‌نك ايلك اوكجه اشتعالنه سبب نه اولديغى ونصل

باشلايوبده درحال انتشار و اطرافه سرايت ايلديكى حقنده‌كى روايات مختلفه‌دن اك اصحى اوله‌رق شونى ابراز ايده‌بيليرم :

دبويدن سلاحنى آله‌رق خانه‌سنه عودت ايتمكده اولان بر نصيرى، ارمنى محله‌سندن كچر ايكن سابقا ميانه‌لرنده بر واز كچديلرى بولنان بر ارمنى دليقانليسنه تصادف ايدر، عسكرلك شرفنى كويا احراز ايلمش اولمسندن ناشى شيارمش اولان مرقوم، خصمنى كورر كورمز اطالهٔ لسانه باشلار ، ديكريده مقابله اينر ، آرەلرنده مشاتمه، مجادله‌يه منجر اولور ، او اثناده ارمنى دليقانليسى حاملى بولنديغى روولورينى چكەرك هوايه صيقار ، نصيرى‌ده (يتيشك امت محمد، ارمنيلر اسلاملرى كسيور) ديه حايقيرمغه باشلار ، مرقومك بو سسنى ايشيدن عين صورتده باغيرر ، آنلردن ايشيدنده باغيرر، بر دقيقه ايچنده بو متعدد جانلى تلغرافلر واسطه‌سيله قصبه‌نك اك اوزاق كوشه‌لرينه قدر سس يتيشير وهر طرفدن مهاجمه بورر ، كليسا قريبنده بر خانه‌دن بودالامسى اولديغى مروى بولنان بر ارمنى دليقانلى هر نصلسه بر سلاح صيقاز و بو صورتله مقاتله باشلامش اولور .

بلديه طرفندن مقتوللرى دفن ايچون مأمور ايديلن نصيرى حمالرينك افاده‌سنه نظراً كافهٔ قتلا طقسان بشه بالغ اولمش ايمش .

چارشو، وجوهك همتى سايه‌سنده محافظه اولنه بيلمش

ايسه‌ده نهب وغارت خانه‌لرده تماماً اجرا ايدلمش . واه اعلم بالصواب .

* * *

اوكون قرقخاندن كچدك ، بچاره قرقخان بر يانغين يرندن باشقه دكل ايدى ، نه‌دكان قالمش نه خان ، الك نهايتده كريدلى بر آدمك قهوه‌سى اوكنده بر از طوره‌رق قهوه ايچدك درحال اطرافمى احاطه ايلين ترك و تركمان طاقمندن بر كروهه عين لسان ايله ادارهٔ كلامه باشلادم ؛ بونلرك كافه‌سى ناموسلى آدملر اولوب سوزلريمه حق ويرمكده ايديلر انجق ارقه‌سنده اسكى بر عسكر جاكتى بولنان مطروش بر لاف زن متقل ، بارد اعتراضلره باشلاديغنده كيم اولديغنى سوأل ايلدم ، مكتبدن طرد ايديلن ، سنه‌لر منفا ومحبسده امرارحياة ايلين ... ديدى وخونكار عليهنده آغز لسان استعمال ايده‌رك ابراز عداوت ايلدى ؛ بو بنم ايچون كوزل بر ممسك ايدى ديدمكه : پكى ارقداش او سنك ظالمك وعدوخاصك اولان شخصك بو كبى وقايع اليمه‌دن استفاده ايده‌رك كرك كندوسى وكرك طرفدارلرى اوروپا دولتلرى نزدنده عادتا بر حق قازانمغه سعى ايتميه‌جكى نه‌دن معلوم ؟ شبهه‌سزدركه : بو كبى احوالدن زياده ، اكايازدم ايده‌جك ، امكنه ياغسوره‌جك هيچ برشئ اوله‌ماز اوحالده

سكوت ايتدى وعلاوة ديدمكه : سنك كبى مكتب كورمش وفلاكتلرله تربيه اولمش بر آدم دائماملتك منافعنى دوشونه‌رك

بويله جاهللر اره‌سنده مناسب ونافع صورتده ادارهٔ كلام ايللیدر .

حالبوكه بيچاره تام معناسيله جاهل ايدی لكن عوام پسندانه بر طلاقت لسانه مالك بولندیغندن عزت نفسنی اوخشیه‌رق عوامه قارشو آندنده استفاده ايتمك البتده مناسب اوله‌جق ايدی ، ظن ايدرسه‌م موفقده اولدم .

نيسانك ١١ نجی جمعه ايرتسی كونی حلبه واصل اوله‌رق انسانيت نمونه‌سی جزار زاده مرحوم محمود افنديnك خانه‌سنه نازل اولدم ؛ معيتم اوتله اينمشلر ايدی مقدما اشيام ايله برابر حلبه كلمش اولان قوميسر عبدالكريم افنديي طرفه كوندرمك اوزره حلب پوليس مديری شوقی افنديه بر قارت يازدم ، هنوز جواب آلمه‌دن مومی اليه قوميسرك موقوف ايديكنی استخبار ايلدم ، بو ذاتك مخالف نظام حركت ايتميه‌جكنی بيلديكمدن استغراب ايلدم ، او اثناده محبلردن بربسی كله‌رك :

« حلبك ايچی چالقانيور اطنه ، درتيول ، انطاكيه ، قرقخان حادثه‌لرينی ايقاع ايلدكدنصكره حلبی دخی اختلاله ويرمك ايچون بورايه متوجه اولديغكز حكومته غير معلوم طرفلردن تلغرافاً اخبار ايدلديكندن بورايه مواصلتكزدن اكی كون مقدمدن برو عادتا عمومك استراحتی سلب اولنمشدر اوككزه عسكر چيقاره‌رق تحت‌الحفظ كتورمك مذاكره اولنمش ايسه‌ده بر ذاتك : شايد عون‌الله الكاظمی ايشی اكلارده كورد طاغلرينه چكيله‌جك اولورسه باشمزه برغائله چيقار مادام

كه: كندوسى ايغيله كلمكده‌در اوركوتميه‌لم مطالعه‌سنده بولنمسى اكا مانع اولمشدر ايشته حال بو مركزده‌در » ديدى .

خاطر وخيالده اولميان بويله بر خبر ناكهظهور استغرابمى موجب اولغله برابر اك عادى ترتيب اولنمش ظاهرالكذب بر افترا اولمسى ، غايت مهم كوريلن مسئله‌يى كاملاً اهميتدن اسقاط ايتمكده بولنمسيله بر هيچدن بشقه دكل ايدى ، مع مافيه درحال البسه‌مى دكشديره‌رك حكومت قوناغنه كيتدم وطوغروجه والينك يانه كيردم ، والى رشيد بك افندى مشكل موقعده بولنانلره مخصوص بر طرز ايله فقط جداً ملتفتانه برصورتده بنى قبول ايلدى بن هيچ بر شيدن خبرم يوقمش كبى كنديلرى طرفندن آچلمسنى بكلدم ، انجق مناسبتى حسبيله تعقيب ايلديكم طريقى وعائديتى جهتيله‌ده انطاكيه وقعهٔ فجيعه‌سنى عنعنه‌سيله سويلدم ، ايضاحاتم موجب استغرابى اولديغنى اكليور ايدم بو پك طبيعى ايدى .

هيچ بر شى آچلمقسزين يانندن چيقدم اسكى ، استبداد زمانينده حلبده منفياً بولنديغم اثناده پوليس سر قوميسرى بولنان واليوم پوليس مديرى اولان ناموسلى شوقى افنديله كورشمك ايچون اوطه‌سنه كيتدم ، مومى اليه بنى ابى طانيانلردن اولمغله افتراً معهوده قطعياً اينانميه‌جغى مسلم ايدى ، مسئله‌يى نوعما آچه‌رق عدليه‌جه اشيام تحت تمهيره الديغنى ومعاينه‌سى ايچون بنى بكلمكده اولدقلرينى مناسب بر لسان ايله اكلاتدى ، او اثناده مستنطق مفيد بك وآنى متعاقب مدعى عمومى معاونى

كامل بك دخی كله‌رك معاینه‌یه بنی ارضا ایلدیلر ، برلكده قالقه‌رق اشیانك محفوظ بولندیغی خانه كیتدك واورادن باب الفرج قره‌غول خانه‌سنه نقل ایده‌رك مومی الیهم ونشانجی طابوری بیكباشیسی واتحاد جمعیتی اعضاسندن بر ایكی ضابط حاضر بولندقلری حالده یكان یكان معاینه‌یه دوام ایلدك ، اما نه معاینه ! اسكی استبداد زمانینده بو كبی معاینه‌لره دائما تابع طوتلدیغمدن چوق دفعه كوردیكمز احوالدن ایدیسه‌ده بویله بر تحریٔ دقیقانه‌یه هیچ تصادف ایتمامش ایدم ، هله مدعیٔ عمومی بكك دوربین جاملرینی چیقه‌رق ایچنه باقه‌سی ، مستنطق بكك حرم البسه‌لرینك دیكیش محللرینه قدر یوقلمه‌سی تقدیره شایان! تحریاتدن ایدی ، كیجه ساعت دردی كچدیكی حالده هنوز اكمال ایده‌مامش ایدك ، اشیایی حالیله براقه‌رق استراحته چكلدك ، ایرتسی پازار اولمق مناسبتیله عدلیه تعطیل بولندیغندن صباحك ساعت برنده ینه معاینه‌یه دوام ایده‌رك اوكله‌یه قریب اورادكی اشیایی اكمال ایلدك ، ایكی راوورور ایله بهری یكرمی عددی حاوی اون سكز پاكت فشنكدن غیری ارادقلرینه متعلق برشی بولنه‌مامش ایدی ، جملهٔ اخباراتدن اولان خونكارك بكا ویرمش اولدیغی یتمش بیك لیرا نقد وایكیوز اون بیك لیرا جك كه: جمعاً ایكیوز سكسان بیك لیرادن سكسانینه بیله ظفریاب اولنه‌مادی ، اورادنده مسافر بولندیغم خانه‌یه كیده‌رك باوول ، چانته كبی نزدیمزده بولنه‌جق حتی یمك سپتلرینه قدر معاینه‌دن كچیرلدی برشی‌یوق والسلام

بو حالدن مأمورين مومى اليهمك ممنون قالدقلرى علناً اكلاشلمقده ايدى اوت: هرناموسلى انسانك بوحس ايله متحسس اولمسى طبيعيدر . مستنطق افندى معاملهٔ رسميه‌نك اصولاً اتمامى ايچون استنطاق دائره‌سنه عزيمتمزى تكليف ايلمكله اورايه كيتدك واستنطاق اولنمغه باشلدق حكومتجه لازم كلن تحقيقاتك‌ده تلغرافلر واسطه‌سيله اجرا اولنمقده ايديكنى استخبار ايده‌رك ممنون اولدم چونكه يقين زمانده ايش اكمال ايديله‌جك ايدى .

نيسانك ١٤ نجى صالى كونى تكرار مستنطق دائره‌سنه جلب اولنه‌رق طوتيلان ضبط ورقه‌سنى امضادن صكره مذكور راوورورلر ايله فشنكلرى اعاده ومنع محاكمه قرارى تبليغ ايدلدى ارتق يولمه دوام ايچون حر بولنيوردم .

او اقشام مسافر بولنديغم قوناقده اوطورمقده ايكن جزار زاده حاجى نور افندى بشوش بر چهره ايله اليمه‌بر تلغراف نامه ويردى، اوقودم، خونكارك خلعنى ومقام معلاى خلافة سلطان محمد خان خامس عنوانيله رشاد افندى حضرتلرينك اجلاسنى مبشر ايدى ، او آنده اعصابمه بر رخاوت عارض اوله‌رق ارقه‌مه‌اتكا ايله كوزلرم بلا اختيار سمايه توجه ايلدى واغزمدن : يارب ! بونه حكمت ، بونه عظمت ، بونه‌قدرت الهيه كدركه: بزه بو كونى كوسترديك، هذامن فضلك هذامن فضلك،اشكرلك اشكرلك، الهى سنك اراده كدن تحفظ ايچون تدبير وقوتك حكمى يوقدر ، بو سنك عظمتكى ياراغياره

قارشو اثبات ايدييور ، ايشته عبدالحميد اك قورقديغى ومبتلا اولمامق ايچون خانمانلر سوكندرديكى ، انسانلر ياقديغى ، ملك وملتى محو وپريشان ايتديكى شيئه عاقبت كرفتار اولدى (سبحانك سبحانك سبحانك الفا) جملەلرى صادر اولمقده اولديغى حالده فرلايەرق سجدۀ شكره قپاندم وجناب اكرم الاكرمينه حمد وشكر لايحصى عرض وتقديم ايلدم .

ايرتسى كون مقنن اولان آلايده حاضر بولنەجق ايدك ، او اثناده محباندن بريسى كلەرك : بكا سوء قصد ايچون برقاچ ارمنى فدائيسنك تبديل قيافتله مترصد فرصت بولندقلرينى موثوقاً اخبارايلدى ، مسئله مهم ايدى بنجه بنم اتلافمدن دهازياده مهم ، حلب ايچنده بكا قارشو استعمال ايديلن بر سلاح سسلنمك مسئلەسى ايدى كه: لاشك ولاريب وقايع مهمەيه بادى اولەجق ايدى ، بناءً عليه اولاً وطن محترمى بر غائلەدن قورتارمش اولمق ثانياً محافظۀ نفسده احتياط ايتمش بولنمق ايچون ايرتسى كون صباحلين حلبى ترك ايله يوله دوامه قرار ويردم وكيجەدن يوك ارابەلرينى يولجى ايلدم ، صباحك ساعت ايكى بچقنده حلبك خارجنده مسكنەيه طوغرو جادەيى تعقيب ايتمكده بولنيور وحلبدە آتلمقده اولان جلوس طوپلرينى مسرورانه ايشيديبور ايدك ، او كون دير حافرده ايرتسى كون مسكنەده و تا ١٦ نيسان سنه ١٣٢٥ حامده و تا ١٧ منه سبخەده ياتيلەرق سبخه ايله تبنى ارەسنده كى اوكله قوناغنده مقابل جهتدن كلن بعض آرەبەلره تصادف

ایدلمش و سلفم اولان ذاتك انلرله بولندیغی‌ده اکلاشلمش اولمغله برآی زیارت نزدینه کیتمك ایچون توجه ایلدم یولده ملاقی‌اولدق، برده نه کوره‌یم: حلبده برنجی ویا ایکنجی دفعه منفیاً بولندیغم اثناده اوراده مدعیٔ عمومی معاونی بولنان غایتله سویشدیکمز حسیب‌افندی دکلی ایمش؟ بردنبره استغراب ایلدم‌زیرا بو ذاتك عفت و استقامتی ،قانون و وظیفه‌شناسلغی، نزاکتی ، انسانیتی و الحاصل هر حالی بنجه معلوم ایدی عجبا سبب انفصالی نه اوله‌جق ؟ کندوسندن صوردم اوده بندن صورمقده وبنم مأموریت قبول ایدیشمدن طولایی تعجب ایتمکده ایدی چونکه : بنم کندوسنی بیلدیکم قدر کندوسیده بنی بیلیر واستبدادزمانننده تکلیف اولنان مهم‌مأموریتلری ردایتمشلردن و مأموریت قبول ایتمامکه‌قرارویرمشلردن بولندیغمی‌ده بیلیر ؛ بوکاده حکمت!دیمکه مجبور قالدق لکن اسکی استبداد زمانننك اکلاشلماز حکمیاتنه شو زمانده‌ده تصادف ایدلدیکی طوغروسی هیچده فال خیر عد اولنه‌جق احوالدن دکل ایدی .

اوکیجه تبنی نام خانده یاتەرق ایرتسی ـا ۱۹ نیسان سنه۱۳۲۵ پازار کونی دیرزوره یتشدك .

او کون دیرزورده وبر محل مخصوصده اجتماع ایدن‌برقاچ شخص میانه‌سنده تکون‌ایدن محاوره جانب نظردقتدر؛ سرعت ممکنه‌ایله یکدیکرینی اجتماعه دعوت ایدن بو آدملر عقد مجلس ایلدکلرنده ایچلرندن بریسی شو وجهله ادارهٔ کلامه باشلادر :

— عون‌الله الكاظمي محل مأموريتي بولنان كركوكه كيتمك اوزره بوكون شهرمزه كلمشدر ، بونك عليهنده يازمق ايچون درحال اجتماع ايلدك

ايچلرندن بريسي — بكي يازالم اما نه يازالم ؟ بو آدمي حلبده توقيف ايده‌رك حقنده بر طاقم تحقيقات اجرا ايديلوب برشيئه دسترس اوله‌مدقلرندن يولنه دوامي ايچون مساعده ايلمشلر و بو معامله‌ده حكومت واسطه‌سيله اولمش وعدليه‌دن كچمش .

— البته يازاجق بر شي بولورز .

— جائزمي ؟ وبو آدمدن نه ايستيورز .

— عجائب! بورادن صاللانه‌صاللانه كچوب كيتسونمي ؟

— بوبويله‌اوله‌جق ديه‌رك افترامي ايده‌لم وبرده دوشونميور ميسكز كه بو آدم استبدادك اك آغير قهرلرى التنده ازيله‌ازيله مسلكنى محافظه ايتمش ، سنه‌لرجه زندانلر ده زنجيرلر التنده اشكنجه‌لر كورمش بركمسه‌در ، شمدى ايسه هنوز دنيايى كوره بيلمك‌اوزره اهلى وعيالى برلكده وطنك بر كوشه‌سنه خدمت ايچون كيديور ، كندوسنه آجيمازايسه‌ك عيالنه آجيملىدر بن الله‌دن‌قورقارم بوايشه . . . . . دخى‌البته‌راضى‌اولماز .

نتيجه : ناموسلى بر آدمك مدافعه‌سيله اوراجقده تصنيع اولنمق ايسته‌نن بر افترادن ياقه‌يى قورتارمشز ، حق راضى اوله . شو محاوره‌يى بر صورت موثوقه‌ده ايشتديكم وقت وطنمزده انسانيتك بو قدر آلچالمش اولديغنه وبوقدردنائت طبعه‌مالك اشخاصك ، ملتمزك محترم برصنف ممتازه‌سنه حاشا

منسوب بولنمسنه غايتله مكدر اولدم انالله وانااليه راجعون .

ـ ٢١ نيسان سنه ٣٢٥ صالى كونى فرات نهرينى عبور ايله قارشو يقه‌ده نه خان ، نه خانه ونه‌ده مسكن انجق بر شى دينله بيلن كرپيچ ديوارلى بر حوليده، ارابه كنارنده ياتدق ؛ يوكلى اره‌به‌لرى برقاچ دانه طوپلانمش ايدى

كرچه مختصر ومستعجل يازيلان شو كتابده بالخاصه مقصد تحريره‌ده مناسبتى يوق ايسه‌ده امر عبوردن و واسطهٔ عبور اولان كويا سفينه‌دن برنبذه بحث ايتمكسزين كچه‌ميه‌جكم :

فرات نهرى شط‌العرب‌دن صكره عثمانلى نهرلرينك اك بيوكيدر،دير زور اوكنده حويجه ايله ايكى‌يه تقسيم اولنه‌رق ايلك قسمى حويجه‌يه بركوپرى واسطه‌سيله كچيلير ،ديكر قسمى موصل واليسى ايكن — هنو اينانه‌ميور سه‌مده — انفصال ايتديرلديكنى بوكره ايشتديكم رشيد پاشا حضرتلرينك زور متصرفلغنده بولندينى اثناده بو شهرده براقديغى اثار جديه‌دن بريسى اولوب انشاسنه‌مباشرت ايده‌رك ايكى طرفلى اون اوچ قنطره‌سنى اكمال ايتمش وهنوز بش قنطره‌سى قالمش‌ايكن اورادن انفصالى اوزرينه الى‌الآن حاليله قالان مهم و مستحكم كوپرينك ناتمام بولنمسى حسبيله اسكيدن برو عبور ايچون استعمال اولنه‌كلن واوراجه سفينه اطلاق اولنان تكنه‌مسى صندقلر واسطه‌سيله قطع اولنور،بونلر آلتلرى اولدقجه مستحكم ، كنارلرى بر سويه‌ده وغايت اينجه تخته‌لردن ياپلمش ايكى صندوقدن عبارت اولوب

امنيت اولنه بيلمك ايچون يكديكرينه ربط ايدلمشدر ؛ بونلرك ايچنه حيوانلرك ادخال واخراجلرينى كوروبده آجيمامق . قابلى اولهمز ، ارابه‌لر ايسه آتلوندن سوكولدكدن وايچلرى بوشالدقدنصكره « هه‌له موله » قالديريله‌رق بيك مشكلات ايله بونلرك ايچنه وضع اولنور واكثريادە سقاطلق اولور ؛ ادملر دخى عين صندقلره بينه‌رك نهرك آقنتى‌سنه‌طوغرو براقيلور ، ايكى عدد يوارلاق صيرقلردن عبارت كوره‌كلرى ، ايكى ويا درت آدم لاينقطع باغيره‌رق چكرلر ، صندوق سوار اولان يرليلرده آنلرك باغيرملرينه اشتراك ايدرلر ، بر هاى هويدر كيدر ، بو حال ايله اوچ درتيوز متره قدر كنيشلكى بولنان نهرك مجراسنه طوغرى بر كيلو مترودن فضله دوشوله‌رك انجق قارشو ياقه طوتيله بيليور .

دقت بيرريليورمى ؟ الك مهم بر محل عبور اولان وبر مستقل لوا مركزينك اوكنده بولنان معبره واو اهالى‌يه ، او لوايه وانلرى اداره ايدن اللره (سبحان من تحير فى صنعه العقول . . . . .) .

الهى ! عجبا شو محترم وطن مقتدر ، جدى ، فعال ، ناموسكار اللرك اداره‌سنه كچميه‌جكمى ؟ ميانه‌ده خاطر صايمق ، قورقو بلاسى ايش كورمك ، منافع دوشونمك قالقميه‌جقمى ؟ اصحاب اقتدارك بحق ايش كورملرينه مساعده اولنميه‌جقمى ؟

لاحوله ولا قوة الا بالله

محل مذكوردن كيجه ياريسى حركت ايتدك ارتق

اوكمز الجزيره چولى ايدى، اوكون خابور نهرينك كنارينه كله‌رك قره‌غولخانه‌ده ارام ايلدك واقشام اوزرى نهرى عين وسائط ايله عبور ايده‌رك قارشو ياقه‌سنه قوندق، دير حافردن برو بزه رفاقت ايدن ذواتدن ملازم امين افندى ومحمودبك دير زورده قالدقلرندن ديكرلرى برلكده ايدى، كوى سنجاقلى حاجى افندى كما فى السابق امامتنى اجرا وبزى كوزل قرائتيله ممنون ايلدى اورادنده كيجه قالقيله‌رق ينه خابور نهرى كنارنده واقع فدغمه نام محله اينمك بوراده كرپيچدن بر خانه اولوب اصحابى چادرده ايديلر، نهرك كنارنده ابتدائى صورتده ياپلمش بر چفت دولاب كندى كندينه صولر صاچه‌رق دونيور، لطيف بر منظره تشكيل ايدييوردى؛ كون نيسانك يكرمى اوچى اولمق حسبيله « حضرالياس » ايدى، بوراده قوزى وحلوا ايله بر كون ياپمق ايسته‌دك بزم، اوشنمك بيلمز والندن آز چوق هر ايش كلير على مدنى جنابلرى قوللرينى صيغه‌يه‌رق بو ايشى اورايه وموجود ادواته نسبتله كوزل ايفا ايلدى، ديكر رفقاسيده ياردم ايتمديلر ديمه‌يه لم . . كيجه‌لين اورادنده حركت اولندى ماهتاب وارايدى واو كونكى قوناغمز بديعه تسميه اولنان وچول اورته‌سنده كائن بر كوچك وادى ايچنده متعدد صو ايركنتيلرى بولنان محل خالى وبيابانى اوله‌جق ايدى كه بو محل غزو اهلنك منهلى يعنى بدوى اشقيالرينك صو ايچدكلرى موقع اولمقله اولدقجه مخاطره‌لى اولدقجه مخاطره‌لى عد اولنيور رفقادن بعضيلرى استعجال تكليفنده بولنمشلرسه‌ده بزينه كيجه ساعت بشدن اول حركت ايده‌مدك .

صباح اولیور بز ، مأمون زماننده ایلك دفعه اولهق عرض درجه‌سنك اوچولدیکی « سنجار صحراسنی » ارابه‌لرك أمد شدیله پیدا اولان خام طریقی تعقیب ایده‌رك قطع ایلیور ایدك ، صباح نمازی زمانی اولمش واطراف وا کناف ایچه سچلمکه باشلامش اولدیغی بر صره‌ده قافله اره‌سنده بر تلاش حس اولنمغه باشلدی ، برابریمزجه بولنان بش استر سوار ژاندارمه‌نك اون باشیسی ، آدملریمك اره‌به‌سنه صوقوله‌رق بر شیلر سویلمسی اوزرینه ارابه‌لر دخی آلابیلدیکنه قوشمغه قویبلدی ، نه اولیورز دیو سسلندم غزوه وار دیدیلر مقدارینی صوردم ایکیوز قدر رکاب یعنی ایکیشر بینمش دوه سوار ایدیکنی سویلدیلر ، ایش مهم ایدی درحال ارابه‌لرك طورمسنی امر ایلدم و غزو هیئتنی کورمك ایسته‌دم ، تخمینلرنده پك یاکلمشلر ایدی زیرا اتجق اوتوز دوه قدر اولوب نهایت آلتمش آدم اوله بیلیر ایدی متهیج بولنان ژاندارمه اونباشیسنه قوهٔ مذکوره‌یی استخفاف ایده‌جك بر قاچ لقردی سویلدکدن صکره ادای صلات ایچون سجاده سرلمسنی امر ایلدم ، دوه‌لیلر هنوز بزدن اوزاق ایدیلر بعد اداء صلات دوربینی ایسته‌دم ومرقومانی تماشا ایلدم دوه‌لرك اوزرنده فضله اشیا کورلمسی غزو اولمقدن زیاده کوچ اولملرینی افهام ایدییور ، وجههٔ عزیمتلری بزه منحنی اولمغله بزی قصد ایتمش اولمدقلری اکلاشیلیور ایدی ، کالعاده ارابه‌لرك یوله دوامنی امر ایده‌رك بینمدم . ایکی ساعت قدر کچمش ایدی که : اسماعیل چاووش نام

ارابه‌جينك اداره‌سنده بولنان ديكر ارابه‌نك يولدن چيقه‌رق چول ايچلرينه طوغرو آله بيلديكنه قوشمقده اولديغنى كوردم مكر آوجى‌لغه شدتله مراقى اولان مرقوم بر جيران سوروسى كورمش «ارابه ايله طاوشان طوتمق» مثل مشهورينى جيران اوزرنده بالفعل تطبيق ايلمك ايسته‌مش، بركت‌ويرسونكه بهجت امدادينه يتشدى : ارابه‌دن آتليه‌رق النده‌كى ماوزر طپانجه‌سيله جيرانلره توجه ايلدى ، پاطليان ايكى ويا اوچ ال اره‌سنده برجيران ياوروسنك يوارلنديغى كورلدى ، مومى‌اليهك نشان آتمه‌ده‌كى مهارتنى تقديراً بلا اختيار آفرين اولاد ديو باغردم

اوكون قوناغمز عين‌الغزال نام قريه اولوب كويك شيخى بولنان منلانك خانه‌سنه نازل اولدق ، خانه ديديكمز كرپيچ دورت ديوارك اوزرينه آتلمش سازلردن عبارت بر محل

بو قريه ؛ اقوام يزيديه‌نك تحصنگاه امانى اولان سنجار طاغنك قربنده‌در او دوز وبى منتها كوريلن اووه‌نك اورته‌سنده غايت ديك ميللى ، ياليچين قينالى صرتلريله مهيب وغريب برمنظره‌تشكيل ايدييور

ايرتسى كون تلعفار دينيلن واهاليسى تركجه قونوشدقلرى حالده اكلاشله‌ميان وناحيه مركزى بولنان جسيم قريه‌نك خاننده نازل اولدق ؛ كندى روايتلرينه نظراً بواهالى وقت اوائلده ايران طرفندن كله‌رك اوراده اسكان ايلمشلر اصللرى عجم تركى ويا كوردى ايمش .

اورادن ٢٦ منه كونذوز حركت ايده‌رك ارابه‌جيلر

میانده آجی صو تسمیه ایدیلمن صو باشنه ایندك هریرده اولدیغی کبی اوراده دخی بر طاقم بدویلر اطرافمه طوپلانه‌رق حکومت حاضره‌دن وسلطان نوجاهمزدن سؤال ایلیورلر . واکلایه بیله‌جکلری لسان وتعبیرات ایله ایشتدکلری مدایح وستایشدن فوق‌الحد ممنون‌اوله‌رق دعالرایدییورلر ایدی، بوراده فضله اوله‌رق شمر عشیره‌تنك بتون تبعهٔ مطیعه ایله برابر کندیلری حقنده اجرا ایده کلدکلری تحملکذار ظلملردن اوزون اوزادیه بحث ایلدیلر من‌الجمله دییورلرایدی که: بزدن شمر عشیره‌تنك سنوی المقده اولدیغی اخوه نامی التنده‌کی ویرکو؛ حکومتك‌الدیغندن فضله‌در شمدیه قدر حکومته نه‌وقت مراجعت ایلش ایسه‌ك هیچ بر معاونته مظهر اوله مدیعمزدن بشقه شمریلری حدتلندیردیکندن دوچار مضرت اولدق وغیر ذلك . بونلره مقابل بعدما شمرك فلانك اهمیتی‌قالمیه‌جغنی حکومتك اکتساب ایده‌جکی سطوتی، اهالیٔ مطیعه‌نك نائل اوله‌جغنی رفاهی ایضاحاً اکلاته‌رق کافه‌سنی مسرور وخندان ایلدم .

لـ ٢٧ نیسان پازار ایرتسی کونی موصله طوغرو سوق ایدلکده بولنان متعدد قیون سورولری اره‌سندن طاشلق وعارضه‌لی یولی تعقیب ایتمکده ایکن بر مقدار استر سوار کورندی بونلرك ضابطی ایله سویل بر آدم ارابه‌یه تقرب ایده‌رك والی پاشسا حضرتلریله صابونجی زاده محمد پاشانك سلامنی تبلیغ ایلدیلر ، شهره قریب ایرکنتی بر صو بولنان

تپه‌نك باشنده اينه‌رك ابدست آلدم و ارتق استقبالجى اغانك سوار اولديغى محمد پاشانك رهوانه بنه‌رك قافله‌دن ايرلدم وطوغروجه حكومت قوناغنه كيده‌رك والى پاشا حضرتلريله تشرف ايلدم ، اوت ! تشرف ايلدم ديه‌ورم چونكه جداً: بر مشروطيت واليسى اولمق ايچون مشار اليه نمونه اتخاذ اولينه بيلير ، عفيف ، مقدم ، مقتدر ، متشبث ، شجيع ، دقائق اموری واقفانه احاطه ايده‌رك دردك نقطهٔ تداويسنى بولمقده و اكا كوره دوا ويرمكده ماهر والحاصل بر اداره زمامدار امورينه لازمكلن كافهٔ خصائلى جامع بر ذات ستوده صفاتدر ، امثالنه پك نادر تصادف ايديلن واليلردندر ، موصله تعيين اولنه‌ليدن برو غايت جزئى بر زمان ظرفنده اختلالك اصل منشأنى ودوامنك سبب مستقلنى كشف ايده‌رك اكا كوره حركت بيورمسندن ناشى سليمانيه اختلالنه وموصله قارشو محقق‌الوقوع تجاوزه مانع اولان واحوال و اجرا آتيله جمله حق شناسانى ممنون ايلين مشار اليهك اخيراً انفصال ايتديرلمسى حكمتنى بر درلو اكلايه‌مدم؛ داخليه ناظرى فريد پاشا حضرتلرينك محترم برذات عاليقدره سويلدبكى اوزره سليمانيه سنجاغى داخلنده همولدلر طرفندن اوريلان كروان، انفصالى ايچون سبب اتخاذاولنمش ايمش كه: الحق بنم عزلمله آت باشى برچفت نمونهٔ عدالت! اوله بيليرلر .

موصلده اوچ كون صابونجى زاده محمد پاشا قوناغنده مسافر قاله‌رق والى پاشا حضرتلريله لواجه لازم‌الاجرا اومور

وموادى مذاكره ايلدكدنصكره ـ نيسان ٣٠ سنه ٣٢٥ پنجشنبه كونى دجله نهرينى عبور ويونس عليه السلامك ضريح انورلرينى زيارت ايليه‌رك كركوكه طوغرى اسب سوار يوله دوامه باشلدق واوكون خاذر نهرينى مرور ايده‌رك زاب نهرى كنارنده ياتدق ، على الصباح بر عدد معهود سفينه‌دن عبارت اولان واسطه ايله صفيه موقعندن عبوره باشلدق، ارتق لوا حدودينه داخل اولمش ايدك . هنوز امر عبور اكمال اولنمقسزين شكواجيلر بث شكوايه باشلديلر بزده ايجابنك اجراسنه مبادرت ايلدك ، استقباله كلمش اولان اربيل ضابطه مأمورى ملازم رفيق افندى‌يى فعال ومقتدر بولدم ، اثناى سفرده بر قاچ كمسه‌لر هنوز صويلدقلرندن بحث ايله شفاهاً شكوا ايلدكلرندن درحال مومى اليهى مأموراً كوندردم و ارقه‌سندن بالنفس تعقيب ايلدم ، جناب حقك كرميله بلا وقوعات اشياء مغصوبه فاعللريله برابر الده ايديله‌رك اصحابنه تسليم اولنمش وبو ايسه فال خير عد ايدلمشدر .

ـ مايس ٢ سنه ٣٢٥ جمعه ايرتسى كونى التون كوپرويه يتيشه‌رك حكومت قوناغنه ايندك، بوراسى مهم بر ناحيه مركزيدر ، زاب صغير اوستندن قاطع تك قنطره‌لى جسيم كوپريسى ايله مشهور اولوب قصبه‌سى ، تجارت وفلاحتى اعتباريله مركز قضا اولمغه لايق بر محل ايسه‌ده هنوز بر بلديه دائره‌سى بيله موجود دكلدر؛ زاب صغير ، كوپرى التنده اولقدر شديد برجريان حاصل ايدييوركه: انكله استحصالى قابل اولان

جسیم قوتدن پك چوق استفاده ممکن ایدی .

کرکوکده ارامساز ۱۲ نجی نظامیه فرقه قوماندان وکیلی بولنان (مع التأسف اخیراً اورادن تبدیل ایدلدیکنی ایشتدم) عزت پاشادن بر ضابط واسطه‌سیله بر تذکره آلدم وتلغرافله جوابنی یازدم .

حدود لوادن بورایه قدر مطیع اولدقلری جهتله استقبالمزه شتاب ایدن کافهٔ عشائرك کاملا مارتینی تفنکلریله مسلح اولدقلرینی کوره‌رك حیرت ایدییوردم ، حکومتدن صاقلامق خاطرلرینه بیله کلمیور ، بر عسکر سلاحنی نقدر سربست طاشورسه اولقدر سربست لکن البته اندن دها ایی استعمال ایدییور ، تحقیق ایلدم بر مارتینی تفنکی یکرمی ایله اوتوز لیرا اره‌سنده وبر فشنك بر جاریك مجیدیه بدل ایله علناً صاتیلوب آلنمقده ایمش ! . . . . . .

کوپریدن صباحلین رشادتمأت شیخ علی افندی حضرتلری طرفندن بالوکاله لطفاً ارسال بیوریلان برادری شاعر آتش زبان شیخ رضا افندی زاده شیخ محمد افندی وسائر ذوات ایله حرکت اولنه‌رق و سابقدن نقصان بولنان اغنامی اکماله مأمور ایدیلن مجلس اداره اعضاسندن بهاافندی ایله وداع ایده‌رك ساعت ۳ بچق صولرنده اسمنی هر نقدر صوردمسه‌ده کیمسه‌نك بیله‌مدیکی سلسلهٔ جبالك آشیتندن کجدك ، اوراده اراضی بتون بتون شکلنی دکشدیرییور ، ایکی اوچ ساعت لك بر وسعتده بولنان شو اراضی ایریلی ایفاقلی صیق تپه‌لردن ، دره‌لردن عبارتدر ،

اورته‌لرینه طوغرو وقتیله قشله اولوب شمدی خراب اولمش بر بنا موجود در ، اکا قریب بر ایکی کوچك خانه‌لر واردر که بوراده پوسته ایچون اقامه اولنان درت ژاندرمه‌نك مع عائله مسکنلری‌در، جبلدن نفت معدن قویولرینه قدر امتداد ایدن بو محلك اشقیا یتاغی اولمق ایچون الك مساعد بر یر ایدیکنی یك نظرده الك عادی نظرلر بیله کشف ایدر ؛ اوائلده بورایه قشله بنا ایلین ذواتك یك اصابت ایتدکلری یك آشکار ایسه‌ده نصل اولوبده صکره‌لری اهمال ایدلمش و اورالرده دائما اشقیا چته‌لرینك وبالخاصه همونداركك سربست جولانینه مساعده‌اولنمش اکلاشیله‌ماز؛ کوپریدن بروبرابرمجه‌بولنان لواژاندارمه‌قوماندانی صالح بك قافله کلوب کچنجه‌یه‌قدر اورادن حرکت ایتمك مناسب اولمیه‌جغنی بیان ایلدی ،رفاقتمزده‌نظامیه وژاندرمه اوتوزه قریب استرسوار وبر چوق عشائر آتلولری بولندیغی حالده حس ایتدیکمه نظراً حتی بزه دخی تعرض اولنه‌جغندن قورقیورلر ایدی لکن بن بونلره هیچ بر شی آچمامغله برابر بوکبی بر تجاوزه احتمال ویرمامکده ایدم .

زیرا بو جسارتك انجق همونداردن بونه‌جغنی،همونداری ایسه بنی اسکی استبداد زمانلرنده وچاق بولندیغم اثناده حقیله طانیدقلرندن بعونه وکرمه تعالی قطعیاً جسارت‌ایده‌میه‌جکلرینی بحق بیلیردم ، بنم کرکوکه مأموریتم کندولرینه مقدمجه اخبار ایدلمش ومأموریتم دوام ایتدکجه لوا داخلنده هیچ بر حرکات باغیانه‌ده بولنمیه‌جقلری بکا موصلده ایکن بیلدیرلمش ایدی

حتی بو تأثیرك سلیمانیه سنجاغنجه‌ده علناً کورلدیکنی اورا اهالیسنك افاده و اخبارینه عطفاً ژاندرمه قوماندانی کرکوکه وصولمك ایکنجی کونی محضر ناسده افاده ایلمشدر .

ما مایسك اوچنجی پازار کونی ساعت یدی راده‌لرنده کرکوکك بر جاریك مسافه سنده نصب اولنان مستقبلین چادرلرینه ایندك ، اوراده بر مدت اراملدن صکره حرکت اولنه‌رق طوغری‌جه حکومت قوناغنه نزول ایدلدی، آرادن بر چاریك کچه‌دن خاطری صایلور درجه‌ده رحمت یاغمغه باشلمسیله بین‌الناس بر بشاشت حاصل اولدی، امیرك قدومیله نزول رحمت؛اهالی عندنده اعتبار اولنه کلن تفألات خیریه‌دن ایدیکنی ایشیدیر ایدم ؛ کرکوکده شرفیم مظهٔ کرامدن مشارالیه سید علی افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیوریلان بر ذات سید حضرتلرینك تبریکنی تبلیغ ورحمت مسئله‌سنی تخصیص ایله تبشیراتنی بیان ایلدی

کرکوکه وصولمده التنجی اردو مشیری عبدالله پاشا حضرتلرینك هنوز فللوجه نام موقعده اراملسازاولدیغی وکویا اوردو مشار الیهی قبول ایتمیه‌رك اعاده‌سنی طلب ایلدکلری مسموعم اولمقله غایةالغایه متأثر ومتأسف اولمه‌رق صحتنی وشاید صحیح ایسه اسبابنی التنجی اردونك یاریسی دیمك اولان کرکوك نظامیه و ردیف فرقه‌لرینه منسوب ذواتدن سوأل ایلدم ، غریبی شوکه نفردن قوماندانه قدر هیچ بریسنك خبری یوق ، وهلهٔ اولاده اینانه‌میه‌رق عسکر وعسکرلك عالمنه‌عار اولان وهرنصلسه

یاپلمش بولنان بویله بر مهم مسئله‌دن طولایی حجاب ایتدکلرینه حمل ایلدم ، ال التی کیزلیجه صوردردم شو ایکی فرقه‌نك یعنی ۱۲ نجی نظامیه فرقه‌سیله کرکوك ردیف فرقه‌سی ضابطاننك مع امرا هیچ بریسنك خبری اولمدیغی ارتق نظرمده تحقق ایلدی ، شو حالده یا مسئله‌نك اصلی یوق ایدی ویاخود بتون اردویه اسناد اولنمسی قسماً بهتان ایدی ، تحقیقاتی ایلرو کوتوره‌رك اکلامق ایسته دم زیرا مسئله سلامت وطنه تعلق ایدییور ووخامت کوریلیور ، بونی درك ایده‌میه‌جك کمسه تصور ایدمم خصوصیله عسکرلر آره‌سنده . حقیقةً وطن پرور و عاقل بعض ذوات وجداً عسکر اولوب قوماندانه قارشو (هر کیم اولورسه اولسون) عدم اطاعت وعصیانك وخامتنی درك ایلین بعض ذکی ضابطان مسئلهٔ مذکوره‌دن دلخون اوله‌رق و بالخاصه اردو نامنه اولان شو تشبثدن ، کندیلری دخی او اردونك بر قسم مهمی اولدقلری حالده بلاخبر ولا معلومات اجرا ایدیلن یولسزلق‌دن بغایت متأثر اوله‌رق بندن اول تحقیقات مقتضیه‌یی اجرا ایلمشلر ایمش ، استطلاعاتمه نظراً بتون اردو نامنه بوکبی مهم ونتیجه‌سی وخیم تشبثاتده بولنمغه تجاسر ایدن ، اك بیوکی بیکباشی اولمق اوزره یدی کمسه‌دن عبارت ایمش وبونلرك احوال خصوصیه وعمومیه‌لرینه دائر بر چوق معلومات دخی اعطا اولنمش ایسه‌ده بوراده ذکر وایرادینی مناسب کورمدم ، انجق شوراسنی سویلرمکه : عبدالله پاشانك شخصی ، اقتداری ، اخلاقی ، مقصدی ، نیتی والتنجی اردو اصلاحاتی ایچون

لزومى اولوب اولمديغنى وغير ذلك كافة بر طرف ، كيم اولورسه اولسون بر آمر حقنده معيتدن صدور ايده‌جك بوكبى معاملات وبالخاصه عسكرلك عالمنده كوريليرسه وطن نامنه تأسف ايتمامك ، مسببلره لعنت اوقومامق قابل اوله‌ماز ، بر آمرك قابل امنيت و استخدام اولوب اولمديغنى دوشونمك معيته عائد وظائفدن زنهار دكلدر ، آنك اوراسنى انجق مأمور و آمر مسئولى بيلير معيت ؛ اولسه اولسه آمرندن كوردیكى يولسزلغى اصولنه تطبيقاً مافوقنه رسماً اخبار ايده‌بيلير ايشته اوقدر ، يوقسه شيرازهٔ انتظام بوزيلور كه : اراده وطن رخنه‌دار اولور ؛ يكديكرينه مربوط بولنان بر سلسله‌نك قنمى بر باقله‌سى قيريلورسه او زنجير قيرلمش ديمك ايديكنى كيم بيلمز ، انتظام واطاعت عسكريه‌يى مخل اوله‌جق هرقنغى تشبث — بالخاصه مشمر دخى اولورسه — مافوقه ومادونه سؤ تأثير ايده‌رك آنلره‌ده بر چيغر آچلمش اوله‌جغنى كيم تصديق ايتمز ، فريد پاشانك ازميره تعيينى زمانده كرك مشارالیه وكرك ايدين متصرفى حقنده اهالى طرفندن كوستريلن سركشلكه قارشو — فوق العاده اهميتلى كوسترلمش اولديغى حالده — صدر اعظم حلمى پاشا حضرتلرى طرفندن ابراز اولنان متانته — نظامات عسكريه دها شديدينى ايجاب ايتديركن — عجبا حربيه نظارتى نه‌دن اقتضا ايده‌مدى بيله‌ميز ، مشروع بر حكومت نفوذ وقوتنك تصادف ايده‌جكى عوارضه مقاومت ايده‌ميه‌رك منكسر اولوويرمسى ؛ اوحكومتى تشكيل ايدن افراد تبعه‌نك كافه‌سنه راجع بولنه‌جغى وحتى منافع حاضره‌لرينك

محافظه‌سى اوغرنده عارضه اولمغه جسارت ايدنلر ايچون بيله آتياً وخيم اوله‌جغى هيچ خاطردن چيقماملىدر ، حكومت باشلرينك ، كنديلرينه قارشو كندى حيثيتلرينى محافظه ايده‌جك متين قافه‌لر اولمسى لازمدر .

بمنه وعونه تعالى اوكندن ايشه بسمله كش اولدم ولايته ؛ وصولمى وملحقاته؛ لازمكلن تعميمى لزومى وجهله يازه‌رق تبليغ ايلدم . ايلك استدعا عشائردن بر چوق چادرلر كويلرينك اطرافنه قونه‌رق خرمنلرينى اتلاف ايتمكده اولدقلرندن بحثله انلرك دفع مضرتلرينى مستدعى ايدى ، حاضر بالمجلس بولنان نائب افندى مذكور استدعانك بر قراره اقترانى ايچون مجلسه حواله‌سنى اخطار ايلمسنه قارشو بو كبى مواد مستعجله‌نك قرارى درحال مضرتك رفعى تشبثندن عبارت ايدوكى بيانيله همان ژاندرمه قوماندانى چاغرتدم ، قوهٔ كافيه‌نك موجوديتنى اكلادقدنصكره حواله‌ايلدم؛ ايكنجى استدعاكركوك حواليسندن نهب اولنان ايكى سورى اغنامك ، اوچنجيسى‌ده كذا نهب اولنان يكرمى سكز رأس دوه‌نك استردادى طلبلرينى حاوى ايدى بونلر ايچوندخى متوكلاً على‌الله لازمكلن ژاندرمه قوللرى اركاب ايدلمش وايرتسى ودها ايرتسى كونلر عربانك صاووللديغى ، اغنام سورولريله معاً غاصبلرى دردست واسترداد ايدلدكلرى ودوه‌لرك بولنه‌رق كتورلديكى اخبار موفقيتانى لله‌الحمد والمنه آلمش ايدم ، بواثناده بر ايكى قاتل دخى دردست اولندينى واغنام تعدادنده كچن سنه‌دن نقصان قالان

مقدارك بشبيك قدر تناقص ايلديكى وبر قاچ كونه‌قدر نقصانك اكمالى ايچون اميد حاصل اولديغى كبى اخبار مسره توالى ايلمكده ايدى .

ايكى كون ظرفنده مأمورين ووجوهه اعاده زيارت ايتمكله برابر متراكم اوراقك همان كافه‌سنى الدن چيقاردم . واوراقك هيچ بر محلده عوق وتأخيره دوشمه‌مسنى تأمين ايدر بر اصول وضع ايده‌رك مكتوبى قلمندن اك فعال ومقتدر كورديكم نورى افندى يى او ايشه تعيين ايلدم .

ناصيهٔ حالندن ، ناموسى وحال واطوارندن شجاعتى وكلام و آراسندن اقتدار واصابت رأيى منفهم اولان مشارالیه عزت پاشانك افكار احرارانه وخدمتكذارانه‌سنى اكلاديغمدن امور مودوعه‌مزده . ال برلكيله سلامت وطن وسعادت ملته چاليشه‌جغمزه دائر عقد عهد ايده‌رك در حال مذاكراته باشلدق واو هفته ظرفنده داوودا عشيرتنك ايشنى كوردكدن صكره همونه ايچون لازمكلن تدابير مؤثره‌يى عريض وعميق دوشونه‌رك قسماً قرارلرينى ويردك وداوودا حقنده‌كى قرارك موقع اجرايه وضعى ايچون تداركات مقتضيه‌يه مبادرت ايلدك .

شو يازدقلرم بر ظرف داخلنده اولمشدركه: رسماً وعلناً معلوم وثابت اولمامش بولنسه ذكر ايتمك ايچون دوشونورم : اوچ كون .

ايشته بو وجهله فعاليت مجسمه كسلمش اولديغمز واعشار امورينه مبادرت ايچون‌ده حاضرلنمش بولنديغمز بر صره‌ده ـ ٦ مايس سنه ٣٢٥ چهارشنبه كونى انعقاد ايلمش بولنان مجلس اداره‌ده مذاكرات ايله مشغول ايكن مشارالیه عزت پاشا حضرتلرى ساعت طقوزده مجلس اوطه‌سنى تشريف ايلديلر بن ساعت اوتده برلشه‌جكمز مقرر ايديكندن تقدم ايلدكلرينه ذاهب اولمش ايدم.قولاغمه: مجلسى طاغتكز مهم بر ايش وار ديدى.مجلسه عطف نظر اولندقده ذاتاً ذكاوت مجسمه اولان كركوك اهاليسنك اك ذكيلرى بولنان هيئت درحال طيشاروَيه چيقدى او حالده عزت پاشا غايت محزون وتيترك بر صدا ايله سوزه بدأايده‌رك خاطر وخياله كلمز بر شيدن بحث ايتديكى جهتله اكلاشلمز بر مقدمه‌يه باشلدى، اللرى تيتره‌مكده وكوزلرندن ياش آقمقده اولديغى حالده جبندن بر كاغد چيقاره‌رق اليمه ويردى؛بوكاغدداخليه‌نظارتنك (كركوك متصرفى عون‌الله‌الكاظمى بكك‌ديوان‌حرب عرفيجه محاكمه‌سنه قرار ويرلديكندن محفوظاً اعزامى) مألنده‌كى امرنى بالايه آله‌رق ولايتك قوماندانلق واسطه‌سيله تبليغ ايلديكى امر نامه‌سى ايدى‌وبو تلغراف نامه‌ده مشار اليه عزت پاشانك متصرفلق وكالتى دخى مصرح ايدى .

عزت پاشانك يوزينه باقدم اغليور (كوردیكزمى باشمزه كلانى) ديور وبويله بر تبليغه واسطه اولديغندن طولايى شخصنه لوم ايده‌رك اعتذار ايليوردى،مشار اليه اولقدر متأثر

ومتأسف بولنیوردی که :شبهه‌سز کندوسی مصاب اولسه اندن زیاده کدر ایده‌مزدی .

تبسم ایده‌رك دیدمکه : نه‌اولیورسکز بونده‌متأثراوله‌جق، لوم ایده‌جك ،اعتذار ایلیه‌جك نه وار؟دیوانجه لزوم کورلمش، حکومتده بنی ایسته‌مش والیده واسطه‌کزله بکا تبلیغ ایلمش بونلر هپ طبیعی هب امور عادیه‌دن دکلی ؟

— بن سزه سزدن زیاده شووطنه آجیورم،بلاریا سویلرمکه شمدی‌یه قدر شو لوا سزك کبی بر متصرفه نائل اوله‌مامش ایدی، جمله‌مزه خدمت ایچون بر اشتها حاصل اولمش‌در ال برلکیله‌نه‌لریامق دوشنیوردق .

— جناب‌حق عنایت ایدرسه بونلرك کافه‌سنه ینه موفق اولورز شمدیکی حالده صبر ومتانت . . . باق بوکا قارشو نه یاپلق لازمکه‌جکنی بن شمدی سزه کوستریرم ، انجق سزدن بررجام وار، او ایسه بنم غیابمده اولاد وعیالمك اول‌الله حمایه‌سیدر ،وترتیباتمك عینیله اجراسنه اعتنا ودقت ایتدیرلمکدر ،حرمم نامزاج، اکر بنم بو دهشتله استانبوله طلب اولندیغمی‌ایشیده‌جك‌اولورسه لاشك‌ولاریب تلف‌اولور ، اوحالده‌بزیوله‌دوام‌ایده‌جك‌یرده‌جنازه ـ لاسمح‌الله ـ دفنی‌ایچون اوغراشمغه مجبور اولورز ، بن شمدی کندولرینی، ولایتـه کیتمك ایچون والیدن امر آلدیغمدن وبر هفته‌یه قدر عودت ایده‌جکمدن بحث ایله اقناع ایده‌رم ، اوراده نه کونه حرکت ایجاب ایده‌جکنی اشعار ایلرم ،سز بنم‌حرکتمدن

صکره حرم دائره‌سنه هیچ بر کمسه کیرمامسنی امر ایدرسکز ، خدمتجیلره تنبیه ایتدیررسکز ، حرم عالیلری خانمله ژاندرمه قوماندانی صالح بکك حرمندن غیری کمسه‌یه مساعده ایدلمز ، انلره‌ده لازمکلن تنبیهاتی اکیداً اجرا ایدرسکز وکندولرینه اولمیه‌جك قدر اعاشه‌لرینی تأمین ایچون اخیراً تسویه اولنمق اوزره معاونتده بولنورسکز ، اولاد معنویم بهجت بك! ابی ، ناموسلی ، درایتلی هر امریکزی حرفیاً اجرایه مقتدر بر بندکزدر ، اسرافی هیچ سومم ، اداره‌سنی پك ایی بیلیر ، او سزه مراجعت ایتدکجه مطلوبنی اسعاف بیوررسکز ، برده بنم یانمده هیچ بر پاره‌م یوقدر یانکزده وارسه وممکن ایسه بکا اقراض ایدیکز

— امرلریکزك عینیله اجرا اولنه‌جغنه قطعیاً امین اولهبیایر سکز و او خصوصده مراق ایتمیکز ، بهجت بکه امر ایدیکز هر نه ایچون اولورسه درحال مراجعت ایتسون وهیچ اوتانوب چکلمسون — جبندن بش عددعثمانلیراسی چیقاره‌رق — موجودم‌خدا عالم بوندن عبارتدر عجبا کافیمی ؟

— شبهه‌سز ، صکره‌سنه الله تعالی کریمدر ، انجق بوندن عائله‌یه هیچ خصه آیره‌میه‌جغم ویانلرنده هیچ پاره اولمدیغنی ده اونوتمیکز .

— رجا ایده‌رم تکراره حاجت یوق ، همان جناب حق خیر وسلامتله عودت نصیب ومیسر بیورسون .

مشار الیه لازمکلن تشکراتی ایفا ایلدکدن ومابین

اوطه‌سندن کیرر ایکن بزم علی افندی ایله علی اغایه یول البسه‌لرینی کیه‌رك حاضر اولملرینی امر ایلدکدنصکره ایچرویه کیردم ویتاقده اوزانمش اولان رفیقه‌م ایله‌باش اوجنده بکلمکده اولان‌اولادم نصرته‌مناسبی وجهله ادارهٔ کلام ایده‌رك البسه‌می دکشدم ویتاغنك ایچنده بوینونی بوکه‌رك اغلامقده اولان رفیقه‌مه وداعمی ایفادن واغلیه‌رق بوینومه صارلمش اولان یاوروجغمی دخی یواشجه‌جق آییره‌رق یره براقدقدنصکره صوك بر نظر وداع فرلاته‌رق طیشاروبه چیقدم وبهجتی بر طرفه چکه‌رك کندوسنه ایشی اکلاتدقدنصکره لازمکلن تنبیهاتی ویردم‌وبنم عودتمه قدر هرنقدرامتدادایلسه‌ده‌ایچروسنك خبری اولمیه‌جغنی اکیداً تنبیه ایلدم او وقته قدر علی افندی وعلی اغا حاضرلانمش اولدقلری کبی رفاقتمده کیده‌جك اولان اون بش ژاندارمه واون بش نظامیه استر سوار ایله ژاندارمه قوماندانی صالح بك وقول اغاسی قاسم افندی دخی مهیا ایدیلر،بنم ایچونده حاضرلنمش اولان رهوان بینك طاشنده بولندیغندن اورایه طوپلانمش اولان علما ، وجوه ومأمورین واهالیدن جم غفیره سلام ووداع تقدیم ایده‌رك وایچلرندن بر ذاتك بالتقرب اوچیوز لیرا قدر تلغراف‌پاره‌سی ویرمکه میانه‌لرنده قرار ویردکلرندن بحثله تأخیر عزیمت قابل اولوب اولمیه‌جغنی تبلیغ ایتمسنه قارشو ـ مع‌التشکر ـ مأمورك آمره اطاعتی واجب ایدیکندن بو کبی تشبثلرینه موافقت ایتمیه‌جکمی بیلدیره‌رك ساعت اونی اون یدی دقیقه

كچه آته بينـدم واو آنده يانمـده اولوب اليمى اوپن بهجـتمك باشنى اوپه‌رك وكندولرينى جناب حقك حفظ صمدانيسنه توديع ايده‌رك تحريك عـنان ايلدم ؛ اوراده آتلرى موجـود بولنـان ذوات دخى بينمشلر وقپوخارجنده بولنانلرده التحاق ايلشلرايدى ، يوله دوام ايتدكجه آتلو ويابرچوق كمسه‌لردخى اشتراك ايده‌رك شهرك خارجنده استقبالدن فضله دينه‌جك بردرجه مشيعلر حاصل اولمش ايدى .

بر چاريك قدر بويله‌جه ويواش بركيدشـله يوله دوامدن صكره توقف ايده‌رك ديدمكه :

— عفو ايدرسـكز بن بويله يواش يواش يوله كيـده‌م ، خصوصـيله بو سـفره ، بناءً عليه آرزو ايلديكم كبى حركت ايتمك ايچون مساعده كزى استرحام ايلرم .

اوراده حاضر بولنـان عزت پاشـا ومفتى ، نائب افـنديلر ومجلس اداره اعضـاسندن عبدالله واحمد بكلر وسائر افنديلر ومـأمورلر ايله آت اوزرنده قوچاقلشـه‌رق ومصـافحه ايده‌رك آيرلدق ؛ او اثنـاده او قدر شـناس ذوات طرفندن بالصـحة والعافيه سلامتله عودتمده رضـاءً لله كسلمك اوزره اون اوچ عدد قربان آداندينى و بر چـوق نذرلر ياپلديغنى بعده ايشـتدم وكندولرينه عن الغياب دعا ايلدم .

نفت معدن قيولرينه قدر بركتله شـكلنده حركتله بندن آيرليان سـواريلر اورادن اعتباراً كيرو قالمغه باشلديلر ، معهود قشله خرابه‌سنك يانندەكى ژاندرمه خانه‌لرندن بر صـو ايچه‌رك

ایلرولدك ، او اثناده ژاندرمه قوماندانلنك آتی اورکه‌رك دوشدیکنی ایشتمم اوزرینه غایتله مراق ایده‌رك طوردم و آتلو کونده‌ره‌ك صوردیردم ، برده تپه‌لرك اره‌سنده دیکر بر طریق ایله اوکمزه چیقان بر قاچ آتلونك بریسی مومی الیه ایدوکنی کوره‌رك ممنون اولدم ودوامه باشلدق ، تپه‌نك باشنده کرکوکك خیال میال کورنن سوادینه طوغرو مهم بر نظرله باقدیغم اثناده ساعت تام ۱۲ ایدی ، اوراده بنم رفیقهٔ روحمله ثمرهٔ حیاتم قالمش ایدی .

کیجه ساعت اوچی اون کچه التون کوپری یه‌واصل اوله‌رق والی پاشا حضرتلرینه بر تلغرافنامه ایله حرکتمی و اورایه وصولمی وجمعه کونی موصله یتشه‌جکمی اخبار ایلدم ، ایرتسی کونی زابی صفیه موقعندن کچه‌رك خاذر نهری کنارنده دریشك قریه‌سنده یاتدق وایرتسی جمعه کونی صباحدن صکره موصله واصل اولوب طوغرو وجه حکومت قوناغنه نازل اولدق .

کرکوك ایله موصلك اره‌سی ، خاطری صاییلور درت قوناق ایکن بر کون وبرده ثلث کونده قطع ایدیشم پوسته‌دن دها سریع بر حرکت اولمغله بادی استغراب اولدی ، بن ایسه او حرکتی پك یواش کوره‌رك اوچمق ایستیوردم .

زیرا اوزرمده‌فنا برلکه ، ثقیل بر یوك وارایدی ، حالبوکه بن بو لکه‌نك ، بو ثقلتك آدمی دکلم ، بونلرك بن تمامیله بیانجیسی بولندیغمدن ائتلاف ممکن اوله‌میه‌جغی طبیعی‌در ، بر کره دوشوندم ، بنی حدت استیلا ایلدی ، کندیمه دیدمکه :

— بوکا تحمل قابل می؟

— خایر

— کیم تحمل ایده‌بیلیر؟

— ار اولان

— اویله ایسه ایشته بن ار وهمده ار اوغلی ارم

ارتق مستریح ایدم، متین بر برئ الزمه نقدر مستریح اولمق محتمل ایسه اولقدر و آندن زیاده مستریح ایدم، تفکراتم عودتمده تثبیت ایده‌جکم امور نافعه‌یه منحصر قالمش دی، برمدت صکره لوایی بشقه بر معموریتده کوره‌رك نائل اوله‌جغم وجدانی حسرله شمدیدن ممنون اولمقده ایدم، فقط اره‌ده بر خاطره لایح اولمقده قصور ایلمیان عیال! هر خاطره کلدکجه یورك سزلامیور دیرسه‌م خلاف اولور، اوت، بکا رفیقه‌اولمقدن بشقه هیچ بر قصور وقباحتی اولمیان زوجه‌مك، مجرد بو قصورك صاحبه‌سی اولدیغندن ناشی اسکی زمان استبداد ده سنه‌لرجه‌چکدیکی ازیتلر، وباخصوص اوزمانده‌کی صوك فلاکتم اولان ویدی سنه‌دن اوچ ماه نقصان بر زمان مدید، امتداد ایدن زنجیر بندلکم اثناسنده آچ قالمق، مسکنسز قالمق، کمسه‌سز قالمق والحاصل هر درلو محرومیتلر ایچنده یشامق مثللو اك متین ارکلکلری بیله عاجز براغه‌جق احوال الیمه ایله کوردیکی زحمتلر یتشمامش کبی ینه اوقصور، ینه او قباحتی سبیله زمان مشروطیت دینیلن یکی زمانده دخی جمعیتك اوغراتلدیغی بهتان معلوم اوزرینه، قادینلردن وبر ایکی

عاجز اوشاقدن بشقه کمسه‌نك بولنمدیغی خانه‌مه‌ده سکسان التی آوجی طابوری نفرلری واون بش پولیس ومأمورین عدلیه وسائره ارسال اولنمق وبر صورت مدهشه‌ده آبلوقه ایدلمك ومشروطیتله قابل تألیف اوله‌میه‌جق بر حاله باصلمق (تفصیلاتی مشروطیتده فلاکتلرم نام کتابده یازیله‌جقدر) کبی بر اجرا آت غریبه ومدهشه‌یه دوچار اولمغله سقط جنینه مبتلا اولمش واولزمانلر محبسده وبیوك تهمت آلتنده بولندیغمدن هکیم وقابله‌لرك قورقارق خانه‌مزه کله‌مه‌ملری حسبیله ده بلا تداوی قالمش وهنوز نامزاج بولندیغی صره‌ده مأموریت قبول ایلدیکمدن وآیرلمق دخی طبیعی ایسته‌نیله‌میه‌جکندن برلکده اوقدر اوزون وبعید محله شد رحل ایتمش ، انطاکیه وقعهٔ الیمه‌سنك حدوثی اثناسنده برآی زیارت خارجده بولندیغندن جانوار مهاجملرك اره‌لرنده اولادیله برابر قالمش وسلاح سسلریله ومردم خوار نعره‌لریله ایکلین بن محیطده بیك مشکلات ایله خانه‌یه کندوسنی آته بیلمش‌سه‌ده غایتله قورقمش ، بایلمش ، یکیدن اعصابی صارصیله‌رق مرضی نکس ایلمش وحلبده ده توقیفمز وتحری حسبیله بیوك بر هیجان دها کچیرمش واو حاللر واو خسته‌لکلرله برابر آرابه ایله مدت مدیده صارصنتی‌یه معروض قالمش وسائره وسائره کبی احوال مکدره یکان‌یکان مع تفصیلات خاطرمدن کچیور . وبونلرك کافه‌سنه سبب بن ایدیکمی دوشونه‌رك کندی کندیمه حدت ولوم ایلیور ایدم ؛ هله بریجك اولادم نصرت ، کرچه

والده‌سی قدر بد بخت صاییله‌مز، زیرا چوجقدر ، اهوالدن بحق متأثر اولمق حس انفعالی هنوز جد کمالده دکلدر ، لکن بو چوجغك قباحتی نه ؟ باباسنك صاغلغنده یتیملر کبی قالان، حایر آنلره ، اویتیملره ، قورقوله‌جق بابالری اولمدیغندن دست معاونت اوزادیله بیلیر وهیچ دکلسه تطییب خاطرلری ایچون آره صره مظهر التفات اولورلر ؛ نصرتك مدهش بر باباسی وارکه : اسمنی ذکر ایتمك اسکی زمان ده عادتا بر جنایت عد اولنور ویکی زمانده ایسه : بر طاقم آلچاقلرك، حریصی اولدقلری حالده او بیچاره چوجغك باباسی قدر وحتی آنك یوزده بریسی قدر شهرت واعتبار عمومیه‌یه نائل اوله‌مدقلرندن ناشی « لوجه‌الشیطان » اکادشملق ، عداوت ابراز ایلین بر چوق دینلرك ، القا آت وتسویلات ملعونانه لریله عموم طرفندن (قلباً دکلسه‌ده صورت ظاهره‌ده و فلاکت زمانلرنده) بول بول لعنتلر ایدیلیر ؛ اوت مدهش بر باباسی وارکه : اویچاره چوجقجغز اویتیملرك نائل اولدیغی انظار شفقته والتفات نواشکارانه‌یه بیله نائل اوله‌ماز، کندوسندن قاچیلور ، کورندیکی محللرده چوجقلر بیله اکا تقرب ایده‌مز، پارمقلریله آنی اوزاقدن کوسترەرك قاچارلر ، اقرانلریله چوجقجه‌سنه بر آره‌یه طوپلانمقدن وحق صباوتی بربنده‌جك اولسون ایفادنده محروم ، کندوسنه هروقت نظر حقارت عطف ایلین چوجقلرك بابالریله برابر مفتخرانه یورودکلرینی کوره‌رك دلخون ، اقشاملری پدرینی بر کره‌جك اولسون

استقبال ايده‌مديكندن دائما محزون . . . . . عجبا ! بو چوجغك قباحتى نه ؟ شبهه‌سز كه بنم اولادم اولديغى : الله الله نه غريب حكمت ! . . . الحاقلغى شخصياته وشخصياتى افترايه قدر يتشديرن دنيلر ، بورالرينى اولسون دوشونمزلرمى؟. اوت دوشونميورلر ، كنديلرينى حالا دور حميديده ظن ايدييورلر؛ باقكز : اعلان مشروطيتدنبرو صرف افترااوله‌رق دوشورلديكم شو اوچنجى فلا كته‌ده آنلر او بيچاره‌لر اسكى ، زمان استبداددەكى احوال مهوله‌لرينه ، همده هيچ بيلمدكلرى بر ديار غربته دوشمشلر ، استبدادك صوك ضربه‌سنه مبتلا اولديغم زمان هنوز تكلمه مقتدر اوله‌ميه‌جق قدر كوچك اولمغله باباسنى انجق اعلان حريتدن صكره كورمش و طاعمش اولان بو بيچاره ياوروجق ، بر زمان جزئيده باباسنى بو اوچنجى اوله‌رق غائب ايتمش ويا ايتديرلمشدر ، يكانه معين وظهيرمز اولان جناب حقه حسبناالله ونعم الوكيل مناجاتيله التجا ايده‌رز ، رجال غيب اولان و اسكى آلچاقلر بقاياسنى خصماء مرقومه‌يى آنك اسم قهر وجلالنه حواله ايلرز ، نعم المولى ونعم النصير . (الحسود لايسود) كلام حكمت انجامى بر حقيقت محضه در ، ناموسك نه ديمك اولديغنى بيلمين دنيلر طرفندن ناموس مقدسى لكه‌لنمك ايستنيلن بو آدم ، هر ورطه‌يه دوشورلدكجه بعونه تعالى مصفى كومش ، جوهر كبى انظار عموميه‌يه پاك دها پارلاق اوله‌رق عرض اندام ايدييور ، شهرتى محو اولنمق ايستنلمسنك هر دفعه‌سنده اعشارى صورتده ارته‌رق

اشهر ناس اولوب كيدييور، انتباه انتباه « سبحان من بقدرته يعجز الفحول » بو آدملری؛ انسانيته دعوتدن حسب الحميه واز كچه‌مم، كنديلرينی بر بر بوله‌رق باجمعها وابديا ترزيل ايتمكه بنی مجبور ايتماملرينی رجادن حسب الانسانيه كنديمی آله‌مم .

موصله مواصلتم كيجه‌سی صدراعظم حسين حلمی پاشا حضرتلرينه صورتی آتی‌ده مندرج تلغرافنامه‌يی چكدم .

صدر اعظم حلمی پاشا حضرتلرينه

اوتوز كسور كون مع عائله سفردن صكره كركوكه وصولمك اوچنجی كونی درسعادته اعزاممی آمر داخليه نظارتنك تلغرافی ولايتدن قوماندانلق واسطه‌سيله تبليغ اولنور اولنمز چيقه‌رق موصله يتشدم، زمان استبدادك مظالم متعدده سندن بر آن يوزی كولمين بيچاره عائله‌مله بريجك اولادمی خسته ، پاره‌سز پولسز ديارغربتده براقدم، بندكزی ايچه طانير ونه وجدانده اولديغمی بيليرسكز، ايمانم قدر امينم كه حقمده‌كی افترانك صرف بهتان اولديغی تحقق ايده‌جك ، انجق چاكرلرينك سفره تحملی قالميان وجودمله عائلهٔ بد بختم محو اوله‌جق ، لاينسی بر پاره حاصل ايده‌جك كه : پدرمی منفاده تسميما اولديرن ، بكا اوج اولاد ضايع ايتديرن ، مالمی ماملكمی محو ايلين ، بتی سنه‌لرجه منفالرده ، زندانلرده، زنجيرلر التنده ازن ، استبداد دخی ياپه‌مامش ايدی . اول الله مشروطيت صدر اعظمی اولان صادق الوعد والكلام ذات

منعميلرينك عدالتنه مراجعت ايليورم، بندكز بوراده ايكن استجوابم اجرا بيورلسون، محقق برائم تبين ايده‌جك وجا كرلريده فلاكات متنوعه‌دن قورتارلمش اوله‌جقدر. والا هر وقت الكزده‌يم لـا عون الله الكاظمى

ايرتسى كون قوناق عاليدن ويردكلرى جواب: طلب واقع ديوان حرب عرفيچون اولمغله باب عالى‌جه تأخير عزيمت قابل اوله‌ميه‌جغى . . . . . نى ناطق ايدى.

بزم ايچون ارتق عزيمت تقرر ايتمش ايديسه‌ده ولايت طرفندن خرجراهك صورت تسويه‌سنه دائر واقع اولان استعلامه جواب ورود ايده‌مديكندن آنى، بر انتظار آرامسوز ايله بكلمكه مجبور ايدك؛ بو آرالق مختلف تاريخلرله وچولك احوالندن وتعقيب ايلمكده بولنديغمز عربان وعشائردن باحث اوچ مكتوب يازارق مناسب تاريخلر- ده عائله‌يه كوندرلمك ايچون قوميسر اسماعيل بكه براقدم. واورادن اعاده ايلديكم على اغايه‌ده: شمر عشائرينك تعقيب وتنكيلنه مأمور اوله‌رق عزيمت ايلديكمدن باحث قانديريجى عبارات ايله مالى بر مكتوب اعطا ايلدم و تنبيهات مقتضيه‌يى ايفا ايتدم وراووروملە آت اكرينى دخى اسماعيل بكه تسليم ايده‌رك حركته مهيا بولندم، نهايت دردنجى كون خرجراه ترتيبندن اوچ بيك غروشك تسويه‌سنه دائر امر داخليه شرفوارد اولمغله پاره‌يى تسويه ايلديلر وهيچ بر وجهله كفايت ايده‌ميه‌جك بو پاره‌يى

الور آلماز بر آرابه كرا ايديله‌رك ولازمكلن حوائج سفريه‌ده تدارك اولنه‌رق ايرتسى كون اون بش استر سوار ، ايكى چاووش وبر ضابط محافظه‌سيله حركت ايلدك .

اقشام اوزرى يولده خارج بر قريه‌يه اينيله‌رك كيجه ياريسنه‌قدر ياتلدقدن صكره حركت اولندى و آجى صو باشنده‌ده بر آز ارام ايديله‌رك تلعفار قريه‌سنده عثمان افندى خانه‌سنه نزول ايدلدى كون ١٤ مايس پنجشنبه ايدى .

او كيجه طامده ياته‌رق صباحه قريب حركت ايلدك ، چديكمز طريقى تعقيب ايده‌رك ١٧ مايس پازار كونى فدغمه‌يه يتشدك ؛ اوراده بر خضر الياس كونى خاطره‌سى وار ايدى :

الله اكبر ! دولابلر ييقلمش ، يشيللكلر قورومش ، اورته لغى سكونت قاپلامش ، كوكلمزله متناسب بر حال پيدا ايلمش . . . . نره‌ده او متمادى شارلتيلريله ، غجرديلريله صولر صاچه‌رق دونن دولابلر ؟ نره‌ده او واسع صحرايى قاپلايان زمردين قاليجه‌لر ؟ هانيا او رفقا ، هانيا او شطارتلى محيط ؟ كوكلم كبى خراب اولمش ، افكارم كبى پريشان . . . . سبحانك لا دائم الا انت .

(كچمش زمان اولوركه خيالى جهان دكر) مصراعنك اصابتنه همان هركس قائلدر ، فى الحقيقه كچمش مسعود برزمانك ـ اكر او سعادته نائل اوله‌بيلن ايسه ! ـ خاطره‌سى بك لطيف بر خيال ايسه‌ده لطيف اولديغى قدر حزين ايديكى‌ده انكار اولنه‌ماز وياخود بن اويله ظن ايدييورم ، بو خصوصده

کی تجربه‌مك همان‌هیچ مثابه‌سنده بولنمسی برحکم قطعی ویرمك ایچون طبیعی کفایت ایده‌مز ، ایام مسعوده‌سی چوق اولانلر حل مسئله ایلسونلر .....

والحاصل آز چوق هر قوناق موقعنده برنوع حزنه کرفتار اوله‌رق ۱۹ مایس سنه ۳۲۵ چهارشنبه کونی دیرزوره یتشدك ومعهود خانه نازل اولدق ؛ خانك حولیسی بر چوق ارابه‌لرله مملو ایدیکندن صورلدی : بغداد والئ سابقی اولوب بو کره عدلیه نظارتنه تعیین اولنمغله استانبوله عودت بیورمقده اولان مشهور نجم‌الدین منلا حضرتلرینك اوشهری دوندنبرو تشریف ایتمکده بولندقلری خبرینی آلدق ، ناظر مشارالیهار فاقتنده محمود شوکت پاشا حضرتلرینك برادری مراد و بغداد مکتوبجیسی فهیم بك افندیلرده‌اولوب بزم خانده ایدیکلرینی ودوقتور ثریاوبابان زاده حمدی بك افندیلرکده مشارالیها ایله برابر بلدیه رئیسنك خانه‌سنه مسافر بولندقلرینی وکذا مذکور خانده بصره نائبی جمال افندی حضرتلرینك بولندیغنی اکلادق . ناظر بك افندی حضرتلرندن عیری کافه‌سیله تشرف ایلدم ، لطفاً اوطهٔ عاجزی‌یی تشریف بیورمشلر ایدی ، قونوشدق جمله‌سنده برائمه دائر بر قناعت وجدانیه اولدیغنی اکلیوردم، هله : دقتور ثریا ، او عصبی وجدی ذات ؛ متهیج حالیله ، مهیج صدالریله باغیریور « عون‌الله‌الکاظمی » مرتجع اوله‌ماز دییور وطلب

واقعك بهمه‌حال ديكر بر مسئله واشد احتمال خونكار حقنده جمع ايدلمك ايسته‌نيلن دلائل خصوصنده بعض استيضاحات ايچون اوله‌جغنى سرد ايليور ايدى .

موصلدن ويريلن خرجراه صوبنى چكمكده ايديكندن تأخير حركته محل قالمامق ايچون اورادن داخليه نظارتنه بر تلغراف كشيده‌سنى مناسب كوره‌رك چكدم .

صورتى

ديره اليوم يتشدم ، يارين حركت ايده‌جكم ، موصلدن تسويه اولنان اوجبيكدن منقح ايكيبك سكبز يوز اللى غروشك كفايت ايده‌ميه‌جكى تحقق ايلديكندن حلبدنده بالمخابره تأخره محل قالمامق ايچون ١,٥٠٠ غروشك تسويه‌سى ضمننده شمديدن حلبه امر ويرلمسى معروضدر فرمان .

كركوك متصرفى
عون‌اه‌الكاظمى

ايرتسى كون حركت قابل‌ايكن ناظر مشارالهانك دبدبه وداراتى ورفقاسنك كثرتى يوللرى املا ايده‌جك بر حالده بولنديغندن زياده مواجهمله كندولرينى بيزار ايتمكى مناسب كورميه‌رك بر كون تأخير حركت ايلدم ، متصرف نوا محمود بك‌افندى بالمقابله خانه كله‌رك استفسار خاطرده بولنديلر وبنى جداً ممنون ايلديلر .

ـ ۲۲ مایس جمعه ایرتسی کونی سبحه خانده زیارتمزه کلن ناحیه مدیری ایله ضابطه مأموری پهلوان اغا واسطه‌سیله استانبولده با حکم عرفی صلب اولنان اون درت کشینك لیسته‌سنی کوردم ، بونلرك ایچنده معهود طیار دخی موجودایدی .

ایرتسی کون عالم اسلامیتده ایکنجی ، لکن الك مهم تفرقه‌یی موجب اولان صفین محاربه‌سنك چالیلرله مستور محل وقوع مدهشنی ، کچدك بوراده‌کی احتساساتم قال و قلمه کلیر دکلدر ، بو دنیای دنیده حب جاه وتحکمك نه‌لر یاپدیغنی ونقدر یوکسکلرده حکم سوردیکنی اخطار ایدن بو محل مهیبك هرطاشندن ، هر چالیسندن هر لسانده نه‌لر سویلنیور اشیدییورم ، اکلیورم فقط دیه‌میه‌جکم افهام ایده‌میه‌جکم ..... عجبا او تصادم مهم ومدهش ۱۱ نیسان مصادمه سنه‌می ویاخود بو اوکامی بکزیوردی ؟ . . .

بر مدت صکره حمام موقعنه نازل اولدق وساعت اونه‌قدر تلغراف مدیری اسکدارلی بکر افندیله مصاحبه ایلدك .

اقشام خانك بر اوطه‌سنه چکلمش وشام غریبانه‌نك تأثیری باشلامش اولدیغی بر صره‌ده قلم دخی بر کاغد اوزرینه یورویه‌رك بر خاطرهٔ عتیقه‌یه بناءً آتیده‌کی سوزلری یازییور ایدی .

« عیناً »

اوچیوز التی اوائلنده استانبولده بولندیغم و کیم اولدیغم اکلاشلمسنه مبنی مسکنم تحری ایدلدیکی حالده بمنه تعالی

شمندوفرله صاوشمق میسر اولمش وبر مدت بلغاریا وصربیاده کزدکدنصکره حدوده داخل اوله‌رق یکی پازار ، مترویجه ، پرشتنه ، اسکوب ، قومانوا ، کوپریلی وسائر محلاتی جداً جسارتکارانه ادارهٔ لسان ایتمك وتنویر افکاره خدمت ایلمك صورتیله مبدل‌الشکل‌والقیافه طولاشمش ، نهایت سلانیکه کلمش وچقور خانه نازل اولمش ایدم ، ایشته بو محلده وبر شام غریبانه‌ده انشاد ایلدیکم دها طوغریسی سویلنیورن بر قاچ بیت اره‌سنده شونلر دخی بولنمقده ایدی !

بن نه غریب کسم‌که غریبم دیارمده
بن نه عجیب سخنورم که لالم زبانمده
ضدینك اجتماعی کرچه محالدر لکن
عجائب سبعه‌یه بن مثالم زمانمده

اوزمانلر کندیمی بویله کورمکلکمه سبب نه ایدی ؟ کندیمی بیلدیکم کوندن ، اللهمله سجده‌ده عهد ایلدیکم آندن برو اوچاری علیهنده بولندیغم استبدادك مدهش قوتی ، آهنین پنجه‌سی بنی لاینقطع تعقیب ایلدیکی وبندخی مادتاً آندن قاچار اولدیغم حالده معناً اکا قارشو جدی ومصرانه حرکات مهاجمتکارانه‌ده بولنمقلغم مثللو نوعماً اجتماع اضداد دینه بیله‌جك ادنا ملابسه . . . . . الله ! الله؟ بنم اوزمانلر شویله بر سبب عادی‌یه استناد ایله سویلدیکم بر کلامك ، بر کلام خیالینك ، بر حقیقت محضه‌شکلنده اوزریمه تطبیق اولنمق ایستنلدیکنی شمدی کوره‌رك متحیر

اولیورم ، دائما استبداد دشمنی اولان بن ، استبداد محبی ! دائما استبداد علیهنه حرکت ایدن بن ، استبداد معاونی ! فلعنة الله علی الکاذبین ثم لعنة الله علی الکاذبین .

بن کیم ؟ عون الله الکاظمی دینیلیرسه پیشکاه اهل وجدان و اصحاب تدقیقده : هر طوتدیغی محو ایلین ، هر توجه ایلدیکنی بر باد ایدن ، اعداسنی قهر ایچون ادنا بر نفس بیله کافی کلن اژدر استبداده قارشو : یانیق باغری آچیق ، کوزلری دونوك دیشلری کیتیك ، یومروقلری صیقیق بولندیغی ومتین کلامی ، بلیغ لسانی و اکا متناسب قلمندن بشقه سلاحی اولمدیغی حالده قودورمش قاپلان کبی مهاجمه ، متوالی هجوم ایدن بر جوان مرد سال خرده ؛ وعین زمانده ده اژدر منحوسك پنجهٔ قهرینه کرفتار اولمش ، مظلم راطب ، متعفن بر کوشه ده ، زندانك بر کوشه سنده زنجیرلره صارلمش ، یرلره یاترلمش ، فقدان ضیا وغدا وهوادن نحافت واو نحافتیله برابر جلدی لکه پیدا ایلمش بر پیر نیم مرده فقط مهیب ، متین ، عزوم بر سیما تجلی ایدر ؛ اوت بو حریف استبدادك اولانجه التفاتلرینه التفات ایتمامش ، اولانجه قهرلرینه متالك ویرمامش ، ترغیب وترهیب ؛ عزم خدا پسندانه سنه سد چکه مامش بر صاحب مسلك وهمده ثباتی فعلاً ثابت بر مسلك لایتغیر صاحبی در . ای الله دن قورقمیه رق علیهنه اسناد مالایلیق ایتمکه جسارت ایدن آلچاق مفتری دوشون دوشونکه : اوان شبابی وکهولتی استبدادك تحملکداز قهرلریله اشکنجه لر ایچنده کچن ، مکاتب فلاکتك

کافه‌سندن علی‌الاعلی دیپلومه آلان بومرد غیرت کورد ، ایلك وصوك دشمنی اولان او ملعون ، او منفور استبداده ادنا بر میل ایله اولسون تمایل ایده بیلیرمی ؟ استبدادك دعوای الوهیته قیام ایلدیکی ازمنهٔ سطوتنده اکاقارشو بویون اکمین بو عزیزالنفس ؛ تحقیرات ایله شبکه دوندرلمش ابلیس استبداده عطف نظر ایچون اولسون تنزل ایدرمی ؟ نفرت سکا ای مفتری صد هزار نفرت ، استبداده اولان نفرت قدر نفرت ، لعنت سکا ای مفتری صد هزارلعنت، استبداده لعنت اولسندیغی قدر لعنت فقط امین اولکه : کارك نفرت ایله لعنت‌دن عبارت قاله‌جق زیرا : جوهر ناموسم ادنالکه قبول ایده‌مز ، تدنیس وتدنسدن‌مصون معصوم خدادر .

حمام فرات ـ۲۳مایس‌سنه۳۲۵ جمعه ایرتسی ساعت دقیقه ۳۰ ۱۱

اقشام طعامنی تلغرافخانه اوکنده یدکدن‌وارایه درونمده بر مدتده اویودقدنصکره حرکت اولندی، اقشام اوزری مسکنه‌یه یتیشلدی . تلغراف مدیری ناصح افندی اوراده دکل ایدی . پك کچ اوله‌رق کلدی . وصاقلامیه‌رق ، بنم ورودمده حتی اوراده‌بولندیغم مدتجه بولنمامق ایچون‌صاوشدیغنی سویلدی. لکن وظیفه کندیسنی کتوره‌رك تحمل ایده‌میه‌جکنی ظن‌ایلدیکی منظره‌یه ینه معروض ایلدیکنی غایت محزون طوریله اکلاتدی . بنی بیلنلرله بنی بیلنی بیلنلرك بوافترایه احتمال ویرمیه‌جکلرینی

پك رعنا بيليرايدم . بوتخمينمده اصابت ايلديكم اخيراً وهروقت ثابت اولمشدر .

ايرتسى صباح نهرالذهب كنارنده ، مرجك چمنلرى اوزرنده ، ماهك صوك كونلرينه مخصوص خفيف ، حزين نورلرى آلتنده ياتدقدن صكره كيجه لين حركت وطلوع شمسدن برساعت قدر صكره ده حلبه باب الله جهتندن كيريله رك طوغروجه حكومت قوناغنه ايندك ، يانمده كى ضابط واسترسوارلرك وظيفه سى تمام اولمش اوليوردى ، قپو آلتنده بيكباشى اوطه سنده اوطوردم ، حلبده منفى بولنديغم اثناده كندولرينى طانيوب بكا حرمت مخصوصه لرى اولان ژاندارمه ضابطانى پرتهالك نزديمه قوشه رق برر برر ايفاى خوش آمدى ايديبورلر ايدى ، بربچق ساعت قدر صكره ژاندارمه قوماندانى ، اوطه سندن اينه رك ويول كچيمى يانمه اوغرايه رق « تخمينمه كوره » والينك قوناغنه كيتدى و آره سى يارم ساعت قدر كچدكده يوزباشى اسماعيل حقى افندى كله رك بيورك ديدى . وطوغريجه حبسخانه دائره سنه كوتوره رك مدير اوطه سنه تسليم ايلدى . حبسخانه مديرى چركس حسين افندى بنى كورنجه كنديسنى طوته مه رق اغلامغه باشلدى ، بوذات اوقدر حميتلى ، اوقدر انسانيتلى ، اوقدر مرحمتلى ذاتدركه : مأموريتيله وظيفه سيله متناسب بالعكس در . حبسخانه مفتشى محمود افندى كلوبده بنى كوردكده آنك تأثيرى دخى مديرك كينه معادل ايدى . اللرندن كلديكى قدر استراحتمى تأمينه چالشديلر ، تسللى يه هيچده احتياجم اولمديغنى كوره رك دعا ايله اكتفا ايلديلر ، محمود افندى :

شیخ ابوبکر وفائی حضرتلرینك احفادندن اولمغله حضور پیرده دعا ایده‌جکنی دخی وعد ایلمشدر . مومی الیه اسماعیل حقی افندی یانمه کله‌رك بنی استانبوله ایصال ایچون کندوسنك مأمور ایدلدیکنی سویلدی ؛ والی‌یی کوره‌رك پاره‌نك قالمدیغندن ، داخلیه نظارتنه تلغراف چکدیکمدن بحثله بیك بشیوز غروشك اعطاسی لزومنی افهام ایچون تنبیه ایلدم . برمدت کلوب کیتدکدن وبندنده پاره ویرلمزسه کیده‌میه‌جکم جوابنی آلدقدن صکره عودت ایده‌رك بیك غروشلق برسندی امضا ایتدیری : هپ اسکی اصول دکلمی ؟

ایرتسی صباح ساعت ۱۱ ده حرکت ایده‌جك ترنه یتشمك اوزره ساعت ۱۰ صولری حکومت قوناغنك حبسخانه جهتنده کائن قپوسندن چیقارلدم ، برآرابه طورییور ایدی . برده قارشودن ژاندارمه بیکباشیسی ظهور ایلدی ؛ بونی بن سینوبده ایکن کورمش ایدم ، طبیعی اوده بنی طانیور ایدی . لکن بیلدکلك کوسترمدی . برابرجه آرابه‌یه بینه‌رك استاسیونه کیتدك ، بزم علی جان اشیا ایله برابر بزدن اول کلمش اوراده بکلمکده ایدی . کذا جزار زاده حاجی نور افندی اوراده ایدی ؛ ترنك حرکتنه اپی زمان اولدیغی حالده واغونه کیره‌رك اوطوردق اوراده دیکر اوچ کمسه‌دخی موجود ایدی . بیکباشی ترن حرکت ایدنجه‌یه قدر بنی محافظه‌یه مأمور ایدیکندن قونوشمغه باشلدق ، اواثناده ترنك قپوسی اوکنده برقاچ کمسه‌نك بنی کوستره‌رك « بوراده بوراده » دیو حایقردقلرینی کوردم . بیکباشی برطور غریب ایله و آرتق وقت تقرب ایتدی اللهه اصمارلدق ـ بکلك

کلامیله صاوشمغه قویولدی خارجده طوپارلنان وکیتدکجه تزاحم ایدن اشخاص ، هله بیکباشی چیقسوندهبز بیلیرز دیو سویلنیورلر وبوسوزلرینده بیکباشی ایشیدیور وایشتدکجه حرکتنی تسریع ایلیور ایدی ، ایشده بر وخامت اولدیغنی درك ایلدیکم حالده عارفراری ارتکاب ایدن وبیکباشیدن حتی مأمور اوله بیلمکدن بشقه هرشیئه بکزیان مرقومه « کیتمه وظیفه کی ایفا ایت » دیمکه تنزل ایدهمدم، خارجده کی غلبه لکه باقدم ایچلرنده حلبلی اولوبده چوجقلغندن برو احوال سابقه وخصوصیه سنی بیلمیان هیچ کمسه اوله میه حق علی سراج دن غیری کویا مسلم هیچ کمسه یوق ، کافه سی ارمنی وهمده بر مقداری حلبلی اولمقله برابر قسم کلیسی غریب ارمنیلر ایدی ، بونلرك ایچنده کوچك چوجقلر وپك اختیار قادینلر دخی موجود وجمله سنك اغزنده : آه اویمزی خراب ایدن بابالریمزی ، قارداشلریمزی ، قوجه لریمزی، اولادلریمزی کسن ، اون بیك یکرمی بیك آدمك قاتلی ، انسانلرك عزرائیلی ، ملتمزك مخربی لعنت سکا لعنت صدالری ، تفوهاتی . . . . . آطنه یی محو ایدن ، درت یولی خراب ، انطاکیه یی احراق ، قرقخانی یغما مرعشی برباد ایلین بیکلرجه آدملرك قانی ایچن خائن ، سنی اولدیرن اللر یشیل اوله جق . . . . .

ایریلی ایفاقلی همان بیکه قریب ومسلح بولنان بو سفیل جاهللر ، بو بیچاره قادین وچوجقلر شبهه سز اغفال ایدلمش بر سوری زوالللر ایدی وکندیلرینی ایجه طانیدیغم وکیمه

وقتنى محله منسوب ايدكلرينى بيلديكم مرقوم ابن سراج ايله برابر اسكى زمان واسطهٔ معلومه‌لرندن ايكى شخصك ، او احمق بيچاره‌لر اره‌سنده جولان ايده‌رك بالهجوم سؤ قصده تشجيع وتشويق ايلدكلرنى كورييور وايشيديور ايدم ، ايش ايشدن كچمش ايدى ، جناب حقه كوه‌نه‌رك روحانيت جناب سيدالمرسلينه التجادن بشقه بر چاره يوق ايدى ، سلاحسز بر تك آدم بيك شخصه قارشو نه ياپه بيلير ، حتى سلاح اولسه‌ده نه اهميتى وار ، دها طوغريسى كيم استعمال ايده‌جك ، آنلرى سلاح قوتيله طاغتمق المده اولسه‌ده البته كه : استعمال ايده‌ميه‌جكدم زيرا : بومغفل آدملر هجوملرنده حقلى ايدى ، بونلر ، آلچاقلق بيله كندولرنده حيا ايتديكى بر طاقم اشباه انسانيه‌نك فريفتهٔ اغفالى اولەرق بنى جداً بابالرينك ، اقربا وتعلقاتلرينك قاتلى ، خانمانلرينك ماحيسى ظن ايدييورلر وقانلرينى ايچمش بر دشمانلرينى قارشولرنده كورييورلر ، البته كه هجوم ايده‌جكلر واخذ ثار ايليه جكلردى ؛ هيچ اونوتەمم بر بيچاره دليقانلى باغيره‌رق ديديكه : اى الله‌دن قورقماز خائن ، اى غدار : بنم بابامى كندى خانه كه چكەرك عجم پالاسيله وكندى الكله كسمكه نصل قيدك ؛ واغونك نردبانه طرمانمغه چاليشان سكسانلك بر قادين ايسه : اولاد وحيديمى پيچاغيله طوغرايان شو خائنك قانى ايچملىم . ديو حايفيرييور سسى اوقدر شماتەلر آرەسنده سيورى سينك كبى ايشيديليور . دقت بيوريليورمى ؟

بو آدملره قارشو سلاح استعمال ایتمك ، وجدانه البته موافق دوشه‌مز تماماً قانع اولمش ایدمکه : بو بر سوری بچاره‌لر ، بی او افعالك جداً فاعلی ظن ایدییورلر وبوکاده تماماً قانعدرلر ؛ ارتق بن تسلیمیت تامه ایله اوطوردم وایاغمی دیکرلرینك اوزرینه آته‌رق وبرسیغاره یاقه‌رق هرشیئه مهیا بولندم ؛ قومپارتمان درونده بولنان اوچ شخصدن بریسی قاچمش ایدی، قالان دیکر ایکیسی که: حیفاوجوهندن روس قونسولاتوسی ترجمانی سلیم خیاط افندی ایله مادام آرام اولوب پنجره‌لره طیانه‌رق خارجدن سلاح استعمالنه برسوربدنی چکمشلر ومأمور محافظ بولنان اسماعیل حقی افندی‌ده قپونك محافظه‌سنه اهتمام ایلمش ایدی ؛ بو همتلی ، بو غیرتلی آدملر ، جهلاء مرقومه‌نك کندولرینه قارشو اولانجه مهاجمه ومشاتمه‌لرینه قطعیاً اهمیت ویرمیه‌رك وجیبهٔ انسانیه‌یی مردانه ایفا ایلدیلر ، ایشته بو اثناده ایدیکه : ژاندرمه بیکباشیسی اوله‌جق معهود زات غارك بر کوشه‌سنه صاقلانمش اوزاقدن نکران اولمقده وآنك او حالی مهاجمین معهوده‌یه جداً جسارت ویرمکده ایدی ، ترن مأمورلری ایشك بر دقیقه صکره بشقه بر رنك کسب ایده‌جکنی مشوقلرك نهایت درجه‌یه واران فعالیتلرندن کلامش اولمليلرکه: ترن ، هنوز وقتی حلول ایتمکسزین غیر اصولی بر صورتده حرکت ایلدی ، مهاجملر ده سبریا قورتلرینك واغونلره قارشو اولویه‌رق کیرو قالدقلری کبی قالدیلر انجق ترنك حرکتیله

برابر مرقوملردن برينك، بوراده‌اليمزدن قورتولدك لكن بيروتده قوتليه‌جقسك . ديديكى ايشيدلديكندن مأمور اسماعيل حقى افندى تهلكه‌نك هنوز زائل اولمديغنى اكلايه‌رق تام برضابطه مأمورى كبى احتياطه رعايةً بيروت ژاندارمه قوماندانلغنه باتلغراف اشعارينى مناسب كوردى .

ترن ؛ يمين ويساره توجه ايده‌رك سرعت ممكنه‌سيله قطع مسافه‌يه قويلديغى صره‌ده قارشومه كچوب اوطوران مومى‌اليه سليم‌خياط افندى ، سوريه سواحلى شيوه‌سيله وعربى الفاظ ايله ديديكه : مهاجلرك، شويوزلرجه آدملرك قانكزه صوصامش اولمسنه وتفوهات لسانيه‌لرينه نظراً سز پك مدهش برمخلوقسكز، سزك بوقدر مخاطره‌لرى صغوق قانله تلقيكزه ومتأثر اولمامكزه نظراً غايت متين برذاتسكز ، سزده هيچ برخوف اثرى كورمامكلكم بنى دوچار حيرت وتردد ايلدى .

— نه‌يايه بيليردم ، توكل وتسليم الى‌اللهدن بشقه چاره نه‌ايدى . انجق نه‌يه تردد ايلديكز .

— سزك او آدم اولديغكزه زيرا ياكلشلق اولسه كرك

— قنعى آدم

— رجا ايدرم اسمكز نه‌در .

— عون‌اه‌الكاظمى

متحيرانه برنظرله باقه‌رق

— شى عجيب ! جرائد يوميه‌نك دور دراز بحث ايلديكى آدم تا كنديسى ، حقكزده يازيلانلر صحيح ايسه سز مدهش

ومخرب برفورطنه‌سکز لکن صوك دمکز کلمشدر . بوراده بومهاجلرك النـدن قورتلمقلکز فائده ویرمز . دیوان عرفی حسابکزی البته کورر .

آرتق میانه‌مزده مکالمه باشلامش ایدی . هنوز اون دقیقه کچمکسزین حقیقتی اکلادی ودیدیکه :

— رجا ایدرم بوجاهل آدملرك شو معامله‌سندن طولایی متأسف اولمیکز ، انسان آنجق اقرانینك معامله‌سیله متأثر اولور ، بونلر برسوری حیواندن بشقه دکللردر و بیچاره‌لر آلدانمشدرلر ، آره‌ده کی مشـوقلری کوریپور ایدم بونلرك اك ایلری کیدنی‌ده مسلم ایدی ، ذاتاً جرائدك متفقاً علیهکزه یورومه‌سی ، حقکزده عمومی برسـوء فکرك حصولنه بادی اولمشدر ، حقکزده ابی سویلین واردر ظن ایده‌م ، بوندن برآن اول بن دخی آنلردن بریسی ایدم ، جنـاب حقدن حقیقتك اظهارینی دیلرم ، اه تعالی‌یه معتقدسکز دکلمی ؟ تبریك ایدرم ایشته آکا کـوه‌ن ، او البته سـکا یاردم ایدر ، یالکز مراق ایتمه ؛ لکن بوقیافت‌نه؟ بوقیافتکزده بوجاهللره جرئت ویرر احوالدندر .

— یولجی قیافتی ویول احوالی

— لکن اویله دکل ، بوراده هیچ دکلسه برقوستوم آله‌رق کیملی ایدیکز .

— پاره‌م یوق والبسه‌یه اعتبار ایدنلردن دکلم .

الله الله ! دولتك بر متصرفنده بر قوستوم آله‌جق پاره يوق ؟!...

— بونده استغراب ايده‌جك نه‌وار، بنم كبى هنوز زنداندن قورتلمش برآدم ايچون پك طبيعى برحال، بن پاره‌سزلكى، البسه عادىلكنى، اسكيلكنى وامثالى شيلرى معياتدن عد ايده‌م . يالكز انسانى ، سيرتيله انسان بيلير ويالكز اكا حرمت ايدرم .

— فى‌الحقيقه طوغرو لكن بو نظريه بيوك آدملره مخصوصدر ، عوام عندنده ايسه امر بر عكسدر ، سزك دوشوندىكز كبى دوشونن قاچ بيك آدمده بر بولنور ظن ايدرسكز ، معدوم حكمنده ، امينم كه: اوزريكزده مكمل بر البسه اولمش اولسه ايدى بو جاهللر بو درجه تجاسر ايده‌مزلردى .

بو منوال اوزره مصاحبه ايده‌رك كيدر ايكن ايلك ستاسيونك تقربنى معلن دودك سسلندى ، سليم خياط افنديده حاضرلنه‌رق ديديكه :

— شمدى بنم اوزريمه بر شى واجب اولدى اوده واغونلرى كزه‌رك بر چوق احبابمك حقكزده‌كى سوء فكرلرينى تصحيح ايلمكدر .

بو ذاتك انسانيتنه جداً تقدير خوان اولديغم حالده تشكر ايتدم ، ترن طورر طورمز كنديسى طيشارويه چيقدى ، ديكر استاسيونه قدر بشقه واغونلرده بولندى ، عودتنده

مادام آرامله برلکده ترن خلقنك حقمده‌کی فکرلرینی ونه صورتله مدافعه ایلدکلرینی بحث ایده‌رك یول الیور ایدك ، هر موقفده بر ایکی ذات یانمه کله‌رك بنمله کوریشیور ، وبن چوق کمسه‌لرده اوزاقدن باقه‌رق شخصمی کورمك ایستیورلر ، مادام آرام ایسه کندیسنی پنجره‌یه سد ایده‌رك : سزی محافظه ایدییورم بکا منتدار اولکز دیو شقه‌لر صاوریپور وشقه سویلدیکنی ایما ایله‌ده کولیور ایدی .

شو مهاجمه آثناسنده — آنفاً دیرزورده تشرفمدن بحث ایلدیکم — بصره نائبی جمال افندی حضرتلری دخی ترنده بولنه‌رق احوال معروضه‌دن حاصل تأثیرینی کتم ایده‌میوب اغلمغه باشلادیغنی وترنده بولنان رفقاسی . مومی الیهك شو حالی مهاجملرك نظر دقتنی جلب ایله آلك دخی رفیقیم صفتیله هجوم معروض قاله‌جغندن قورقارق واغون درونده متوسط برنقطه یه اوطورتوب اطرافنی صارمق صورتیله محافظه ایلدکلرینی اخیراً ایشتمش ونجابتی وفضل کمالیله متناسب احتساسات انسانیتکاریسندن طولایی ممنون ، منتدار اولمش ایدم .

ترن ؛ حما استاسیوننه یتشدی ، ژاندارمه بیکباشیسی ، پولیس قومیسری وبر قاچ پولیس وژاندارمه موقفنده حاضر ایدیلر ، درحال یانمزه کله‌رك اوطوردیلر لکن بنمله هیچ مکالمه وحتی سلام یوق ، مأمور اسماعیل حقی افندیله شورادن بورادن قونوشیورلر ، ترن حرکت ایدرکن اینمدیلر ؛ حمص موقعنده ده عینی حال ، بزدن اول بزی استخبار ایلمکده

ایدیکلری اکلاشلمقده ایسه‌ده کمسه سویلیور؛ نهایت شام — بیروت مفرفی اولان « رياق » استاسیوننه واصل اولدق ، ترن بوینجه وکمال تهالکله بزی ارامقده بولنان بر ضابط وبر قاچ ژاندارمه نفری قپو اوکنده طوردیلر وبزی بیروت ترننه نقل ایده‌رك استراحتمزی تأمیندن صکره مومی الیه تکلیف واقعمی قبول ایله‌قارشومه‌اوطوردی‌وسوریه‌ژاندرمه‌قوماندانلغندن ویریلن مستعجل تلغراف اوزرینه کندوسی بورایه‌قدر اعزام ایدلدیکنی بیان‌ایلدی، تلغرافنامه‌یی صوردم جیقاره‌رق کوسترددی ، یکرمی‌سطره قریب اولان‌مذکور تلغرافنامه‌نك مأالی شویله ایدی :

مستعجلدر :

« رؤسای مرتجعیندن کرکوك متصرفی عون‌اه‌الکاظمی بك کرکوکده دردست اولنه‌رق (!) بوکره محفوظاً درسعادتده متشکل دیوان حرب عرفی‌یه اعزام قلنمقده اولدیغی ومرقومك فرارینه واهالی یه القای فساد ایلمسنه زنهار میدان ویرلمامسی حلب ولایتندن اشعار ایدلمسی اوزرینه ایجاب ایدن تدابیر مقتضیه‌نك سرعت اجرایی تأکیداً وشدیداً اخطار وتوصیه اولنور.. سوریه ژاندارمه قوماندانی

. . .

تبسم ایدرك اعاده ایلدم . آرتق هرستاسیونه وهر مرکزه مستعجل تلغرافنامه‌لرله اخبار واخطار ایدلدیکی اکلاشلمش وصرف هوائی اولدیغی خالده نقدر اهمیت ویرلمکده ایدیکیده

منفهم اولمش ايدى . . . . . عجائب شى ! انسان اعتبارندن بر درلو واز كچه‌ميور ، اسكى استبداد زمانينك غريب روللرينه الآن دوام ايدلمكده ايديكى فجاعتنى مع التأسف كورمكده‌يز . (يامحول الحال حول حالنا الى احسن الحال)

آرتق اقشام اولدى و بر آز صكره ده ترن حركت ايلدى ، ايلك ستاسيون « معلقه » موقعى اولوب او كون اورادهٔ خرستيانلرك بر يوم مخصوصى ايديكندن غايتله غلبه‌لك ايدى ، يول رفيقلرم بولنان مومى‌اليه سليم خياط افندى ايله مادام ارام رياق موقعندن ايرلمش اولدقلرندن بز يالكز جه بر واغونده بولنيور ايدك ، معلقه‌ده برقاچ ضابط وبر مقدار ژاندامه صفبسته بولنمقده ايديلر ، ترن يوريدى ، صلات عشايى ادادن صكره ياتدم ، ساعت درت صولرى اويانه‌رق قرانلقده خارجى تماشايه قويولدم ؛ جبل لبنانك معمور صرتلرنده ، منتشر بيلديزلر كبى پارليان محتشم اوكاشانه‌لرك پارلاق شعاعاتى ، آچيق وسيسسز هواده ، پارلاق بيلديزلريله سمايى يره ايمش فرض ايتديره‌جك درجه‌ده لطيف وشاعرانه ايدى ، اره صره بيوك قطعه‌ده طونوق بر ايشيق كوريليور ، ايشته اوراسى (بيروت) ترن آرتق سقوط ايدر كبى او ديك ميلى اينيور وساعت بش بچق صولرى بيروته واصل اولهبيله‌جكمز تخمين ايديليور ايدى .

ساعت آلتى راده‌لرنده ترن بيروت ريختيمنه واصل اولدى ، درحال بولنديغم واغون عسكر وضابطان طرفندن احاطه

اولندی ، قپو آچیلوبده اشاغی‌یه ایندیکمده مهیا بولنان بر آرابه‌یه اوچ ضابط ایله حبسخانه مدیری ایدیکنی اکلادیغم برسیویل‌ده برابرجه بینه‌رك ، بنمله برلکده کلن ضابطه بیله عطف نظر اولنمیه‌رق وموصی‌الیهك تعقیبی اوزرینه‌ده ایچلرندن بریسی « بزمحبوسی آلدق کیدییورز اوده صکره کلسون » دیو باغیره‌رك حکومته طوغری سوق اولندم ، قوناغك قپوسی اوکنده ایپو برعدد تشکیل ایدر ضابطان ایله ، ژاندارمه قوماندانی‌ایدوکی اکلاشیلان اوزونجه بویلی ، نحیف وجودلی، صاری‌بکزلی ، سیوری ودیك بیقلی زات بزی کورر کورمز ایاغه قالقه‌رق ایچرویه ادخالمی اشارت ایلدی ، حکومت قپوسندن صقولدم ، برابرمده بولنان ضابطان بنی صاغ جهتده بولنان حبسخانه‌یه طوغرو کوتوردکلری اثناده قوماندان مذکور دخی ارقه‌مدن تعقیب ایلمکده ایدی ، تیمور پارمقلق قپو آچیله‌رق ایچرویه وایچرودنده دها ایچرو بولنان وتام معناسیله « دلیك » اطلاق اولنه‌بیلن برمحله طیقدیلر وقوماندانك امری موجبنجه اوزریمی کوزلجه تحری ایدرك اوراق وپاره‌یه متعلق هرنه بولدیلرسه آلدیلر، برقاچ یوزلك وغروشلغی گویا یانمده براقدیلر ایدیسه‌ده کیرو کله‌رك آرابه کیراسی اولان اوچ یوزلکی بندن آلدیلر . طبیعی چاقمده آلنمش ایدی . بوچاقیی امثالی مثللو بیه‌جکلر ایسه‌ده یاغمه یوق .

دلیك دیدیکم محل ، اوچ زراع طول وایکی زراع ارض وسعتنده غایت آلچاق طاشدن کمرلی وزمینی طاش دوشمه‌لی

وحکومت حولیسی جهتنه اولان پنجره‌سی چینقو قاپلی، قپوسی پارمقلق برمحلدر . حکمت ! اسکی زمان استبدادك صوك فلاکتی تحقیقاتنه کیریشیلدیکی وقت حسن پاشا قره‌غولخانه‌سنده کمورلکه قپاتدیرلدیغم اوقیش ایامنده برابرمجه اولوب بکا هم یتاق ، وهم یورغان وهمده سجاده اولان عظیم وقالین مغفرم بوکره‌ده برابرمده بولنمغله درحال یره سره‌رك اوزرینه یان کلدم ، دیکر جهتدن ایسه قپو قپانوب اوکنه‌ده برنوبتجی اقامه ایدلدی ، ضابطلرك عزیمتندن صکره اوراسنك خرستیانلره مخصوص اولان حبسخانه‌ایدیکنی وبولندیغم دلیکلك ،اعدام اولنه‌جق محکومینك صوك کونلرینه مختص برمحل اولدیغنی اکلادم،اواثناده بکا قهوه کتوردیکندن طولایی یانمه کیروب چیقدیغنی کورن ضابط حبسخانه داخلنده انکله تأمین معیشت ایدن بیچاره‌یه کوزل بر قاچ قرپاچ چکدی ، مرقومك بنم یوزمدن اوغرادیغی شو تجاوزدن طولایی پك متأثر اولدم .

احوال مسروده‌یه ومعاملات بارده‌یه متحیرانه باقه‌رق اسکی استبداد زمانینك اجرا آت ومعاملاتنی تمامیله درخاطر ایتدم ، بو حال ایله او حالك مقایسه‌سنه‌لزوم کوره‌رك تحویل فکر ایلدم .

بن ۹۵ تاریخ عربیسندن اعلان مشروطیته قدر امتداد ایدن استبدادك ادوار مختلفه‌سنی کورمش وهر دورینه مخصوص معاملات مستبدانه‌نك علی‌الدرجات کافه‌سنی طاتمش ، مابیندن کرزه زندانه قدر وبونلرکده طبقاتنده بولنمش بر

آدم که : دور استبدادك متحول ومتنوع افعال واحوال ومواقعنی بنم قدر کورمش ، بالفعل تجربه‌کار هیچ بر کمسه یوقدر دیه بیلیرم ؛ کذا اعلان مشروطیتدن برو کذر ایدن طقوز ماه ظرفنده بو اوچنجی اتهام اولق حسبیله بو یکی زمانك ده مواقع مختلفه سنده متعدد احوال وافعال متنوعه سنه تصادف واوزرمده تطبیق اولندیغندن شو ایکی زمان غرائبنك موازنه‌سی ایچون بندن ایی بر صاحب خبره البته بولنه‌ماز ؛ اسکی استبداد هیکلنه قارشو حریت فکر وقلمنی بحق محافظه ایلمش اولان بن ، بو زمانده بونلری البته که : اسیر ایده‌م ؛ ایشته بن دیرم وکمال حریتله دیرمکه : بوکره وبالخاصه بیروتده کوردیکم معاملات وحشیانه‌یی اسکی استبداد زماننك اك دهشتلی ایامنده واك مدهش مواقعنده واك الچاق اشخاصنده کورمامشمدر بو کبی معاملات استبدادکارانه‌یه ، بویله عادیلکلره حمیت وطنیه سوسی ویرمك قدر بشقه‌جه بر آلچاقلقده برعادیلکده تصور ایدیله‌مز ؛ اسکی استبدادك ، اسکی دشمنی بولندیغم ، استبداد آدملرینك کافه‌سنجه معلوم ایکن واستبداد مذکوره قارشی حرکاتم مراراً کراراً ثابت اولمش ایکن ، و افعال وحرکات واقوالم دخی هر استبداد آدمنك منظور ومسموعی اولمش ، واولمقده بولنمش ایکن : صورتلری اوزرینه آلچاقلق هیکلنی نحت ایتمکه واکا مودل اتخاذایلمکه لایق کوردیکمز فهیملردن ، سپورکه صقالردن ، چورومیلی حسنلردن وانلرك معیتلردن هیچ بر وقت : بیروت ژاندرمه قوماندانی قائممقام نجیب

بکله [۱] انك معیتدن کوردیکم معاملات وحشیانه ودنائتکار
رانه‌یی کورمدم، تفصیلاتی بمنه‌تعالی (دور مشروطیتده استبداد)
تام اثرمده بر تفصیل یازلمقده بولنان بو وبوکبی احوال
عادیه‌دن تاریخ سکوتمی ایده‌جك ظن اولنیور ، حریت و
مشروطیت ماسکه‌سی التنده اجرا اولنان استبدادن غافلمی
بولنه‌جق فرض ایدیلیور ، عجبا وجدانلر او مقدس قوای
انسانیه حسب‌الزمان صامت کوریلیورسه‌ده ابکم‌می اولمش
تخیل ایدیلیور ؟ یاکلش ، اتخاذ اولنان طریق قدر یاکلش،
طوتیلان مسلك سقیم قدر یاکلش . . . . بر کره دوشونه‌لم:
استبداد آدملرینه قارشو بزلر نه وضعیتده بولنیور و آنلر بزی
نه صورتله کوریپورلر ایدیسه ـ بعض اشخاص معلوم‌مستثنا
اولەرق ارتجاع فکرنده بر آدم ظن ایده‌مامکله برابر — بزه
قارشو مرتجعلرده عین موقعده بولنیورلر ، اکر بز انلردن
کوردیکمز معاملاتی آنلر حقنده اجرا ایده‌جك اولور ایسه‌ك
ارامزده فارق نه اولەجق ؟ انلردن حقلی اولدیغمزی نصل
ادعا ایده‌جکز ، علو جناب نه‌ره‌ده قاله‌جق ؟ دوشونه‌لم :
اعاظم اسلافك ؛ الی‌الابد پایدار اولان اوعالی نام‌لری نه ایله
تجیل اولنمقده‌در ؛ سمو اخلاقه دلیل ، سماحتدن بشقه نه‌اوله
بیلیر ؟ سماحت ایسه بالفعل جنایتی ثابت‌اولانلره قارشو
ابراز اولنه‌جق عفو وصفح اولوب هنوز مظنون بولنان بر

[۱] احوالی جداً جالب نظر دقت اولان بونجیب بکك هویتنی
اوکرنمك ایسته‌دم واوکرندم .

کسه‌نك ، عفو معامله‌سیله بیله اینجلتلمسی انسانلر آره‌سنده ، انسانلر ایچون برعاردر ، اوت ! بربری‌الذمه‌یه قارشو اولنه‌جق عفو معامله‌سنك‌ده او ذات حقنده وطوغروجه ناموسنه تجاوزدن بشقه بر شی اوله‌میه جغنی اونوتماملی ، بربری‌ءالذمه‌نك شویله طورسون بر محکومك ، بر جانینك بیله اك آغر اشکنجه‌لردن دها آغر بولنان حقاراته سپر ایدلمسی ، برجنایت وهمده الچاقجه‌سنه بر جنایت ایدیکنی بیلملیدر ؛ شیق ونازك کیمك ؛ نزاهت وجدانه ، انسان قیافتنده اولوبده او ادعاده بولنمقده انسانلغه دلیل اوله‌ماز ، چیلاق دیوژن ؛ اسکندردن ، پلاسپوش بهلول هاروندن بیوك ، همده پك بیوك ایدیلر ، ایکی اولکیلره بلا تأنی تام انسان دینلدیکنه رغماً صونکیلره تردد ایدیلر ، تام‌لق بر طرف عادتا انسان دیمکه بیله دوشونیلیر .

انسان اولمق ایستینلر کوزلرینی آچسون ، قولاقلرینی قبارتسون : بیوك آدملرك افعال واحوالرینی کورسون ، لاهوتی سوزلرینی ایشتسون وآنلره تقلید حال وطور ایلسون تاریخك بی مهابا تنقیداتنی ، بلا مراعات تجیلاتنی مطالعه ایتسون ، ایتسونده قنغیسی ایشنه کلیرسه اکا تطبیق حرکت ایلسون ؛ انسانلر بنی نوعنی سورلر وانلرك روحاً معلول بولنانلرینه جسداً معلول بولانلری کبی ودها زیاده آجیرلر ، انلری محو ایتمکه دکل ارشاد ایله احیایه چالیشیرلر .

وطن اتحاده محتاج ایکن اختلافه واتفاقه مجبور ایکن

افتراقه سائق اولمق عاقل کاریمیدر ، وطن ؛ افراد ملتك هیچ بریسندن مستغنی دکلدر ، اولاد وطنك هیچ بریسیده دیکرندن فضله بر حقه مالك اوله‌ماز ؛ وطنك سلامتی ، ابناء وطنك یکوجود اولمسیله قائم ایکن بی لزوم معاملات بارده وخود سرانه ایله معارض ، مخالف فرقه‌لر احداثی ایچون عادتا ترغیب ایلمك عکسیله متناسب ، ابلهانه بروطنپرور لکدن بشقه نه اوله بیلیر . حکومت ؛ چوجق اویونجاغی دکل ، حکیم ارلر کاریدر ؛ شخصیتی ، طرفکیرلکی قالدیره‌لم ، حقیقتی قوجاقلیه‌لم ، ایجاب مصلحت نه ایسه آنی یاپه‌لم دوست ، دشمان دیمیه‌رك ایشلری اهلنه تودیع ایده‌لم ، کچمشلری اونوده‌لمده ال برلکیله عثمانلیلق نامنه ، یالکز عثمانلیلق نامنه ایشه صاریله‌لم ؛ بر قاچ عادی اشخاصك خاطری ایچون برچوق اصحاب اقتداری تنفیر ایتمك نتیجه‌ده وخامتی انتاج ایده‌جکنی هیچ اونوتمیه‌لم ؛ دوامله بر اقبال ، ابدی بر اجلال ارزو ایلین زمامداران امورك متنبه اولملرینی سلامتلری وسلامتمز نامنه استدعادن کندیمی الهمیورم ، جناب حق جمله‌مزه انصاف ویرسون دعاسندن بر درلو واز کچه‌میورم .

بن ایشته اوتنکنای محبسده پاره‌سز ، یتاقسز ، هواسز والحاصل هرشیسز اوله‌رق ماجرایی حادهٔ تدقیقدن کچرمکده بولندیغم لیالیٔ مظمه‌نك اوچنجی کیجه‌سنده « برمغفر » مستریحاً نائم ایکن برشماته ایشتدم . کوزیمی آچدیغمده اوطه‌نك درونده

صارقلی اوچ ذات کوردم ، قپو اوکنده طوران ضابطك مستهزی برطور ایله : بوراده یالکز جانکز صقلدیغی نظر دقته آله‌رق سزه آرقداش کتیردك دیمسنه ، خواجه‌لردن ممنون اولدم جوابنی ویردم .

بوذوات اولقدر متأثر کوریلیورلردی که تعبیر ایچون مکدر ایدیلر دیمك بیله کفایت ایده‌مز ؛ خوش آمدی ضمننده صرف ایلدیکم معروف سوزلرله تسلیت آمیز بکلك کلاملری ، پك صغوق اوله‌رق تلقی ایلدیلر ، متردد وغیر امین نظرلریله بندن دخی شبهه‌لی ایدیکلری اکلاشیلیور ایدی ؛ بواوچ ذات یکدیکرندن پك آز فرقلی سنلرده ایدیسه‌لرده ایچلرندن بریسنك ناصیه‌سنده علناً نمایان اولان فرط ذکا ، واحوال واطوارنده مشاهد اولان وقار ، دکرلی برذات ایدیکنه‌دلالت ایلمکده ایدی ، هراوچیده ترکجه بیلمیورلر ، عربی‌الاصل ایدیلر .

بونلردن بریسی دیدیکه : بوطار محلده هردوردمز نصل صیغیشه‌جغز . اوطه‌یی برمعاینه‌دن صکره : افندی محلنی ترك ایله شوکوشه‌یه چکیلیر ایسه بزده شوصورتده یتاقلریمزی یاپارز .

بن درحال مغفر مفروشی ، کوستردیکی کوشه‌یه چکه‌رك یرلشدم ، آنلر دخی آرزولری وجهله یتاقلرینی سرمکه باشلدیلر .

نظر دقتمی جلب ایتمش اولان ذات دیدیکه : بو بویله

اوله‌ماز . عبدالرزاقه سویلیه‌لمده یارین والی پاشایی کورسون بزم ایچون برمحل مناسب تخصیص ایلسونلر .

علم وفضلیله برابر تجربه‌سز اولدیغی منفهم اولمقده بولنان بو ذاتك شوکلامی نی کولدیردی ، کندیلری نره‌ده ایدی وکیملرك تحت حکمنده بولنیورلردی ؟ . . . .

بوذاتك توایجاد پولتیقه متهملرندن بولندقلرینه شبهه یوق ایدی ، ناصیه‌لرنده کوریلن صفاوت حسبیله‌ده ، اکر حقیقة برفعلك فاعلی ایسه‌لر مطلقا مغفل اوله‌جقلرینه تردد ایدیله‌مزدی . منفورم بولنان سؤال معتادی ، حبسخانه اولمق و بر محلده بولنمق حسبیله مجبوراً مباح کوره‌رك دیدیکه :

— عفو ایدرسه‌کز سزنه ایله مظنونسکز وسزی نه‌ایچون کتوردیلر ؟

بریسی — بزده بیلمیورز .

دیکری — قدر بویله ایمش .

خواجه افندی سکوت ایتمکده ایدی ، اسملرینی سؤال ایلدم ، مشارالیه فاضل شهیر شیخ مصطفی حداد ضحونی ایدیکی ودیکرلرینك ده شیخ خالد وشیخ توفیق نامنده من‌الجمله علمادن عد اولنور ایکی ذات بولندقلرینی اکلادم [۱]

جدی وحقیقی علمایه حرمتم فوق‌العاده‌در ، بالخاصه علوم شرعیه وتدقیقات دینیه‌نك نهایت درجه‌ده متروك وعادتا اهلی

[۱] بوذوات اخیراً برنجی دیوان عرفیجه اجرا اولنان ایلك محاکمه‌لرنده برائت ایلشلردر .

قالمامش بولندیغی شو زمان فترتده عِکه‌یی ، مکه‌یی آکلامش ، اصوله واقف ، فروعك درجاتیله زمانه کوره تطبیقنه مقتدر ، حقیقةً اسلام وجداً عالم برذاته تصادف ایدیلنجه هروطن پرورك مال بولمش مغربی‌یه دونمه‌سی پك طبیعی دکلمیدر ؟ دین معلانك حسب الزمان بویله ذواته اولان احتیاجی ، عربستان چوللرنده شدت عطشه دوچار اولان برجان بر لبك صویه اولان احتیاجی درجه‌سنده‌در . بن بوذاتك درجهٔ کمالنه وقوف ایچون اوزون زمان صرف ایتمه‌دم ، وشوهر بر معناسیله مغاره اولان اشکنجه محلنده بویله بر ذاته نائل اولدیغمدن طولایی ، کندیمی خرابه‌ده دفینه بولمش عد ایتمکه باشلدم ، آرتق بنم ایچون اومکان حقیر حقارت ، برکاشانهٔ نعمت واوغواص بحار حقایقدن نیل لآلی حکمت ایچون برکشتیٔ فرصت اولمش ایدی . ایکی آدمك یاتمسنه وبر آدمك بیله تنفسنه کفایت ایده‌میه‌جك اولان بوضیقأ تعذیبه اوچ آدم دها علاوه‌سندن مقصدلری ، تشدید شکنجه‌دن عبارت ایکن عکسیله متناسب برتسلیت کامله حاصل اولدی که : لطف محض الهی دیمکدن بشقه برشیله تعبیر اولنه‌ماز ، جمعه ایرتسی کونی ضابط اسماعیل حقی افندی کلوبده هرجمعه ایرتسی بالورود حرکت ایتمسی معتاد اولان حاجی داود واپورینك او هفته کلمیه‌جکی خبرینی ویرنجه ، بردنبره متأثر اولمش ایکن اوذات مکرمله برآراده بولنمق خاطره‌سی غلبه ایده‌رك تسلی بخش اولمش ایدی .

ایرتسی کون مومی الیهمك بکا قارشو اولان ترددلری

زائل اولمغه باشلدى ، قوة واهمه‌سى فعال بولنان شيخ خالد افندى بنم ايدسبت تدارکى ايچون معهود دليکدن انفکاکى فرصت عد ايده‌رك حقمده‌کى فکرينى [کنديلرندن حيله‌کارانه لقردى آلمق مقصديله حکومت طرفندن مأمور ايدلمش اولمقلق احتمالى] خواجه افندى حضرتلرينه آچديغنى وآنك‌ده : بويله بر آلچاقلغى قبول ايده‌جك بر ناصيه اولمديغمه دائر مومى اليهه تأمينات کامله ويرديکنى ، عودتمده کورديکم وضعيتلرندن بالاستدلال اکلامش ايدم ؛ حقمده‌کى شو عادى شبهه‌دن متأثر اولمق لازمکليرديسه‌ده ، احوال وماجرايه نظراً مومى اليهه حق ويرمك ايجاب ايدييوردى ، بو مشارالیهه ايله مذاکرات دقيقه‌يه دالدقجه مومى اليهما دخى بالاشتراك ، طرفيندن درپيش ايديلن اسئله واجوبه ايله مطالعات عميقه‌يى — اره صره اعتراض ايتمکدن کنديلرينى آلهامغله برابر — ممنوناً ديکلرلر ايدى ، بر ايکى کون ظرفنده ارتق نه آدم اولديغمز تماميله يکديکريمزه منکشف اولديغندن اوراجقده عادتا بر عائله‌درنکى حاصل اولمش اولدى .

اوطه‌نك بوغوجى صيجاغى ايچنده يخ بسته معاملات غريبه‌يه معروض قاله‌رق ظاهراً پك وخامتلى امرار ايديلن شوصوك هفته‌يى ، معنوياتى اعتباريله اك کوزل کونلرمدن عد ايده بيليرم : چاتلسون خصما ! پاطلسون ادانى !

برابرمجه بولنان بيچاره على مدنى اوغلمزك حقمده تطبيق ايدلمکده اولان وحشتلرى کوره‌رك ، قهوه ، غازينو ، قرائتخانه

نه‌لرده اشاعه ایدیلن تفوهاتی ایشیده‌رك ، غزته‌لرك شماته‌لرینی اوقویه‌رق کندینی وهمه قاپدرمش وبعض کمسه‌لر طرفندنده تعقیب ایدلدیکنی آکلادیغندن بتون استراحتنی غیب ایتمش اولمغله اوراده طورامیه‌رق ازمیره کیتدیکنی ؛ ایکی اوچ کونده بر ، بیك مشکلات ایله اوزاقدن اوزاغه یوزیمی کوره بیلن مأمور محافظم اوله‌جق اسماعیل حقی افندی اخبار ایلدی ، چوجغك بوحالی پك تحفمه کیده‌رك برمدت کولدم .

حزیرانك بشنجی جمعه کونی واپورك کلدیکنی استخبار ایلدك ، برآز هوا قوقلیه‌جغمزدن وبالخاصه ایشمزك محل حلی اولان استانبوله برآن اول یتیشه‌جکمزدن ممنون اولدق .

کیجه صباحدن اول حاضر اولمقلغمز امری ویرلدی .

« ترزی‌یه کوج دیمشلر ایکنم باشمده‌در دیمش »

بز ، کافی‌السابق صباح نمازینی شافعی وقتنده جماعتله ادا ایدرك مهیا طوردق ، حبسخانه‌نك ایچ قپوسی اوکنده طوپارلانمش اولان بزلرك اره‌سنده (مرتجع) لغت جدیده‌سی شأمیتله متهم ویامظنون اولان ایکی ذات دهاوار ایدی‌که: بونلرده، شامدن کتورلمش اولان عرجاوی زاده سید صالح افندی وطرابلسلی اولوب تبدیل هوا قصدیله کیتدیکی بعلبکدن جلب اولنان عثمان سلطانی افندی ایدی [۱] بزدن اول بوایکی ذاتی طیشارویه آلدیلر ، برمدت صکره‌ده بزلری ایستدیلر؛ عارسز

[۱] بونلر دخی دیوان عرفیجه بالبرائه تخلیه ایدلمشلردر .

برچوجق کبی تپینمکده اولان ژاندارمه قوماندانی نحیب بکك قارشوسنده بزم ضابطك متمادیاً برشیلر سویلمکده ایدیکی کورلمکده ایدی ، مکر : قوماندان طرفندن ضابطه، بنم اللریمه کلپچه طاقلمق تکلیف واصرار ایدلمکده ومومی الیه دخی : حکومتك هنوز ایکنجی درجه ده برمنصبنی حائز برکمسه بویله بر حقارتك جائز اولهمیه جغنی واکر فرار ایده جك قورقوسیله بوتدبیره لزوم کورییورلرسه کندوسی مأمور مسئولی بولندیغندن مسئولیتك کندیسنه عائد بولنه جغنی بحث ایلیور ایمش ! نهایت : اصرا - رینك اجراسندن وبوصورتله حکومت سنیه یی آخر برصورتله ده تحقیر ایلمکدن مأموس قالمغله ضابط مومی الیهی ترك ایدر ؛ حولیده قصاطوره لری طاقلمش سلاحلری حامل بر چوق عسکرلر صفبسته ایدی ، حبسخانه دن بودروم قلعه سنه نقل اولنه جق جانیلری دخی چیقارمشلر حاضر ایدیلر ، عسکری ؛ اوك وایکی یان وآرقه اوله رق ترتیب ایلدکدن صکره جانیلری اره یره ادخال ایلدی، بز بر کناره مأمور مزله برابر منتظر امر ایدك ، او اثناده برضابط (هوو صقالی اوراده نه طور - بیورسین ایچری) امر دهشتناکی صاورنجه دائرهٔ معروضه یه طوغرو ایلرولدم ، ترس طرفه طوغرو کیتمش اولملیم ویاخود ضابط جنابلرینك دیکر برامر ویرمکه دها خواهشی قالمش اولملی که : ایکنجی دفعه باغیره رق صول طرفدن دخولمی امر ایلدی ، بزده سمعنا اطاعت ایده رك داخل دائره اولدق برضابطده ایچروده کی محفوظینی ترتیبه قویمغله مشغول ایدی،

برصره جانبلری، اردلرینه برایکی‌یکی پولتیقه‌مطنونلرینی کذاوکذا ترتیب ایلدکدنصکره صره‌نك بوزلمیه‌جغنه‌دائرژاندارمه‌قومانانك ویردیکی امری جمله‌مزه خطاباً تکرار ایلدی ؛ بیوکجه سسله ویریلن (مارش) قوماندانسنی معاقب [بر ایکی] [بر ایکی] اصولیله یورمکه باشلدق ؛ بوآره‌ده مومی‌الیه عثمان افندیله اسمنی بعده اوکرندیکم حاجی عباسك ؛ وسید صالح افندی عرجاوی کبی شریف بر ذات ایله ؛ سارق وهمده چوجق سارقی بر چنکانه‌نك یکدیکرینه کلپچه ایله ربط ایدلمش اولدقلری کورلمکده ایدی ؛ یکی پولتیقه متهملرندن بر ایکیسنك همان‌نصلسه صره‌یی بوزمه‌لری ؛ بر قاچ یومروق ؛ تفنك دبجکی یمه‌لرینه بادی اولدی ؛ ارتق بغایت دقتله یورومك لازمکلیور ، زیرا زیاده انتظام پرور اولان قوماندان مشار الیهانك حدتی جلب ایتمك ایشدن بیله دکل ایدی !

اوکمزده‌کی بر چوق سواریلر یول آچه‌رق انتظامه خلل طاری اولمامسنه اعتنا ایلدکلری حالده او آلای والا ایله ریختمه ایصال ایدیلدك ؛ پساپورط موقعنده احضار ایدیلن قوجه ماونه‌یه ارکاب ایدلدیکمز صره‌ده هر نصلسه ماونه‌نك قیچ اوستنده قالمقلغ ینه مشار الیهانك حدتی جلب ایتمش اولمیدر !... اشاغیه ایتمکلکم بر شدتله امر اولندی که !... اکر کردستان وعربستان سمتلرنده قیون سوری‌لرینك یانندن کچر ایکن بو کبی سسلره الفت

ایتمامش بولنسه ایدم بهمه‌حاله یورکم تیترر ایدی ، از قالدی قورقه‌جق ایدم ! . . . امره اطاعت ایتمامك قابل می ؟ ! درحال اشاغی‌یه آتلادم .

ماونه‌نك اطرافی ، عسکر طولو التی عدد فلوقه‌لرله محاط اولدیغی حالده ریخته قیچدن قاره یناشمش اولان هاجی داودك الکساندرا نام واپورینه ایصال ایدلدك وطوغروجه قاره‌یه اینذیرلدم .

هوا صیجاق ، قاره ایسه مغ ، کوکرته یه چیقمق آرزو ایلدم، فقط منع اولندم، اوحالده دیدمکه : واپور اجرتی‌قاره اوله‌رق بن ویردم اکر ویرمامش اولسه ایدم طبیعی کوکرته‌ده قاله‌جق ایدم ، شو حالده کوکرته‌یه چیقمقلغم ایچون نه‌دن مساعده اولنمیور ؟ بو سوزیمه قارشو جوابدن عاجز قالان ضابطان ، ژاندارمه قوماندانلرنك آنسزین کلمه‌سی محتمل اولمغله آنك خویسزلغندن ، چیلغنلغندن قورقدقلرینی مقام اعتذار ده بیان ایلدیلر ، ذاتاً بو کبی منطقسز معاملاتدن متأثر اولمامق پك اسکی طبیعتلرمدندر ، آنی دخی خوش کوردك؛ قاره‌نك صالوننده ایسه مومی الیهما عثمان وحاجی عباس افندیلر کلبجه ایله مربوطا اوطورتلمقده‌لر وقاره بدلنی ویرمین سید صالح افندیله چنکانه دخی کوکرته‌ده اوحاللریله براقلمشلر . . .

تفکرات اساسیه‌م ایله مشغول بولندیغم برصره‌ده واپورك ایچنده حس اولنور ، بر تلاش رونماولدی : موزیقه چالیور، تسبیح وذکر صدالری ایشیدیلیور ؛صورلدی ، برده‌نه‌ایشیدیلم

۵۳ سنه‌دن بری تبدیل ایدلدیکی حالده جلوس محمد خانی‌یی متعاقب رفع وتقدیم ایدیلدیکندن مبدلی اولان (ستر سعادت روضهٔ مطهرهٔ حضرت رسالتپناهی) اوکون بیروته شمندفر واسطه‌سیله یتشمش ، درحال بزم واپوره شحن ایدیلیور ایمش ! اه اکبر ، اه اکبر صدالرینی تکرار ایتمکه باشلدم قلبم سرور وحبور ایله طولدی، کوزلرم یشاردی، عادتا کندیمه صغماز اولدم ، نه مسرت ! نه شوق وشطارت ! بو بر بشارت معظمه‌که : مثلنه تصادف هانده قابل‌دکلدر ، سرور کائنات علیه اکمل‌التحیات صلاه علیه‌وسلم که : بزم یکانه ملجأمز ، وپناهمز ، وسید اعظممزدر ؛ ستر سعادتنی ، بزی هربلادن ستر ایده‌جکنه دلیل علنی اوله‌رق ارسال بیورمش وبزی ، بو برهان علنی ایله ترطیب خاطرقلمش ! او آنده خاطریمه مشار الیه‌خواجه افندی حضرتلری کلدی عجبا بوکرم مهمدن نه استبشار بیورمشلر ایدی ؟

واپور حرکت ایتدی ، بنده طیشارویه فرلادم اوزاقدن بنی کورن شیخ مشارالیه (لب محمد لب ، لب ابوالقاسم لب) علیه‌الصلاة والسلام دیو ندایه باشلدی ، جمله‌مز جناب حقك لطف وعنایتنه شکرلر ایلدك .

واپورده دخی ضیقاء مسجدنده اولدیغی کبی شیوخ مومی الیهم ایله برلکده اوقات کذار اولمقده‌ایدم ، کرچه‌هوا اولدقجه مساعده‌لی دوام ایلمش ایسه‌ده بنی دکر زیاده طوتدیغندن هیجده‌ممنون اوله‌میوردم خصوصیله که: ساعتده سکز میل

قطع ایدن وادنا طاغه ایله یالپا یاپان هاجی داود واپورندن :
اندازه قوناق قرق کون اوطوراق واوغرامدیغی اسکله.
براقیه‌رق ـ ۲۱ مایسده ازمیر لیمانه واصل اولدق ویکرمی.
درث ساعتده اوراده قالدقدنصکره حرکت ایلدی وحرکت.
اثناسنده بزم علی مدنی جنابلری چیقه کلدی، بیچاره چکدکلرینی.
اکلاته‌رق بیتره‌میور واوقدر یپلمش که یانمه سربستجه سنه.
صوقوله‌میور ایدی . واپوردرونندهکی ملکی وعسکری برچوق.
مأمورین واطبانك کافه‌سی بنی آنجق اسماً طانور وجرائدده
وبالخاصه شو صوك ایامده نامی کراراً کوره‌رك اولصورت.
تعریف وجهله بیلیر . وبر قسمده احتمالکه : علیهمده‌اولانلرله.
صورت حقدن کورینن استبداد یادکارلریله برلشه‌رك علیهمده
بر فکر مخصوص طاشیر ذاتدن بولندقلرندن طرفمه اولان.
نظرلری حقارت آمیز اولمغله برابر متفامت ایدی ، بونلرك
ایچنده بنمله کورشمك ایستینلردخی موجود ایدیسه‌ده مقصدلرینی.
تعیین ایده‌مم ، احتمالکه بو وسیله ایله نظرلرینی مألنی لطفاً
ایفا ایتمك آرزو ایدنلرده واردی ، آنجق بونك بکا قارشو
بر آز مشکل ایدیکنی درك ایتمه‌جك کمسه یوق ایدی .

واپور چناق قلعه‌سنه یاقلاشمقده اولدیغی بر صره‌ده قاره
کوکرته‌سنه چیقدم : اوراده بنی اسکیدن طانیدیغنی سویلین.
وقورقوسندن ناشی تقرب ایده‌مین بر طابور کاتبی هرنصلسه
جسارت ایده‌رك بنمله قونوشمغه باشلدی ، اوائناده اورالرده
اوطوران ذواتدن بریسی‌ده قالقه‌رق یانمه صوقولوب : اوت.

سزك سز اولديغكزی اوته‌دنبرو تخمين ايتمكده ايدم، شمدی سسكزی ايشيده‌رك ارتق حكم ايلدم. سوزيله وكولر بر يوزله الينی اوزاتدی ، فی‌الحقيقه بوذات : بوندن اون سكز سنه قدر مقدم منبج قائممقامی ،بن‌ده منفی ميانه‌مزده اولدقجه حقوق پيدا اولان عبدالرحمن بك ايدی ؛ لطفاً « تشريف ايديكزده اوطوره‌لم : ديو بنی صره‌لرك اوزرينه تكليف ايلدی : اسكی بر محبك تكليفنه موافقت ايده‌رك اوطوردم ، اورالرده بولنان ايكی اوچ اطرافدندخی التحاق ايده‌رك اذكاری سبق ايدن ذواتدن متشكل بر كتله حاصل اولدی ، آرتق اطرافدن سؤاللر ايرادينه مركزدنده جوابلرك ويرلمسنه وبوصورتله مداولهٔ افكاره باشلانلدی ؛ مخاطبه‌نك قسم كليسی واك جدی واهميتليسی دوقتور ذهنی وحسنی بكلرله ايدی ، بوذاتلر وبالخاصه ذهنی بك جدی ، معلوماتلی ، واسع‌الفكر ، تربيه‌لی اولمغله شايان تذكار وتقديردر .

برمقدار چناق قلعه‌ده ، برآزده كليبولیده طوزارق وازميردن اركاب ايديلن استبدال افرادندن بر قاچ نفريده اوزرلرنده بولنان ضابطك بجركسزلكندن وكندیسنی منع ايلين ديكر ضابطك حميتسزلكدن قاره‌ده براقه‌رق مرمره‌يه طوغرو آچلدق . ايرتسی صباح ، استانبول اوزاقدن خيال ميال كورنمكده ايكن بز كوكرته‌ده. تماشا ايدييورايدك ، ايلك اوكجه كوزيمه يانغين قوله‌سی‌ايليشدی ، يانمده بولنان مشارالیه خواجه افندی‌يه ارائه ايدرك ايشته بنی طلب ايدن وسزكده

حضورینه ارسال اولندیغکز دیوان حرب عرفی اوراده ، او قوله‌نك التنده وپك قر بنده‌در دیدم (اللهم انی اسئلك خیرها وخیر اهلها وخیر مافیها واعوذ بك من شرها وشر اهلها وشر مافیها) دعاسنی قرائت بیوردیلر بنده تکرار ایلدم .

حزیرانك اونجی پازار ایرتسی کونی صباح ساعت اونبر صولری واپور استانبول ریختیمنه باغلامش بولینیوردی ، اشیایی صکره‌دن آلمق اوزره اوراده براقه‌رق بز تنهاجه طیشارویه چیقدق ، علی افندی‌یی صاوارق ومأمور اسماعیل حقی افندیله برلکده برارابه‌یه بینه‌رك طوغروجه حربیه نظارتنده دیوان حرب عرفی توقیفخانه‌سی اتخاذ اولنان اسکی خاصه ومرکز قوماندانلغی دائره‌سنه کیتدك وبرنجی قپودن کیرر کیرمز صاغ قوله‌کی اوطه‌یه ادخال ایدلدك ، اوطه‌ده یالکز بر ضابط بولینیوردی ، مأمور النده‌کی کشاده ظرف ، تحریراتی مومی‌الیهه تسلیم ایلدی ، ملفوفی چیقاروبده اوقودقدنصکره ـ تعاظم لفظنك افاده‌سنه کفایت ایده‌میه‌جکی برطور ایله « عون‌الله الکاظمی بو افندیمیدر » دیه‌رك یوزومه باقدی ، بن ، اوراده‌کی قولطوقلرك بریسنه اوطورمش منتظر فرمان ایدم ، مأمور اوت جوابنی ویردی ؛ ضابط النده‌کی دفتره اسمی قید ایتمکده ومأموره تسلیم وتسلمه دائر علم وخبری یازوب ویرمکده ایکن شو یولده برمحاوره جریان ایتمکده ایدی .

ضابط — « عین طور ایله » سزك زمان‌استبداددده چکد ـ یککز لایطاق مشقتلری ایشیده‌رك حقکزده یوره‌کمز آجیور

ایدی ، شمدی ایسه آنك عكسی حسلرله متحسس بولنیورز .

بن — بوتبدل نظره نه‌سبب اولدی ؟

او — ارتكاب ایلدیككز احوال ، استبداد زماننده اك زیاده زحمت چكن سز اولدیغكز حالده ارتجاعه اك زیاده خدمت ایدنده سزسكز .

بن — (كوله‌رك) بونی سزه كیم سویلدی ؟

او — تحقیقات نتیجه‌سنده كونش كبی ظاهر اولان حقایق .

بن — پك یا كلشكز وار ، كونش كبی ظاهر برشی وارسه اوده هیچ برشیئك اكلاشلمامسی و بنی طانیمادیغكزدر ، لدی‌المحاكمه برأتم كونش كبی ظاهر اوله‌جقدر .

او — (تبسم ایده‌رك) وحدتی دخی اویله سویلیوردی . اما شمدی برر برر هرخباثتی ظاهر اولمشدر .

بن — بوراده ایشی چابوق كوررلرمی ؟

او — اوو ! آنك ایچون امین اولیكز ، شمدی اك مهم ایش : دردست رؤیت بولنان وحدتی اولوب آنك براشیده سزك كیدر ، مهم ایشلری درحال كوررلر .

بن — اویله ایسه برقاچ كوندن صكره برأتمی تبریك ایده‌رك بكا ترضیه ویررسكز .

مومی‌الیهك طور تكلمی ایله مآل كلامی ؛ بزم ایچون حتی دار آغاجنك حاضرلندیغنی كوسترر ماهیتده ایدی ، لكن عون‌اه بویله شیلره قولاقمی آصار ، استهزا ایله كولر ، كولرده

برطرفه آطار ، بعض كنجلرك طاقندقلرى اطوار غريبهٔ جعليه پك كولنج اوليور . بز وطنك اميد استقبالى اولان كنجلريمزى پك سورز واوسبيله جدى اولمليني ارزو ايلرز .

حبسخانه مأمورلرندن اولديغى اكلاشيلان مومى اليه ضابط ، مأمور موصله ويرلمسى اصول اولان ورقه يى ويردكدن صكره ايغه قالقه‌رق بكا اشارت ايلدى ، قالقدم ؛ على الاصول اوزريكز تحرى اولنسون ، ديدى . امر ايلديكى برنفر ويا چاووش واسطه‌سيله سطحى صورتده اوزريم معاينه ايديلدكدن صكره ضابطله معاً ايچرويه كيردك ، قغوشلرك اوكندن كچر ايكن ايچلرينى نظريله معاينه ايده ايده قپو يانى نردبان باشى تسميه ايلدكلرى قغوشه كتوره‌رك « سزده بورايه كيريكز » امرينى ويردى وكيرو دوندى . قپودن كيرديكم صره‌ده ، الينى يوزينى بيقامقده اولان ساجدبكى كوردم كه : استغراب وحيرتدن بردرلو كنديمى آله‌مدم ، اعلان مشروطيتده سينوب قلعه‌سندن قورتوله‌رق وكونلرجه نولدم بودلاسى كبى لوا ملحقاتنى كزوب مشروطيت حقنده متعدد نطقلرويرن وايلك كونلرده فيض حريت غزته‌سى محررلكنى ايفا ايلين بومشروطيت پرورى بوندن اون سنه‌قدر مقدم بنم فرارى بولنديغم برغمه‌ده كورمش وطانيمش ايدم سوزينى او زمانلرده‌ده صاقلاميان بوكنجى ايكنجى دفعه‌اوله‌رق اون سنه قدر مقدم كوپرى اوزرنده كوروب قرائتخانه‌لردن برنده بر آز اوطورمش ايدك ، اوچنجى دفعه ايسه سينوب زندانده لنكر اندازبولدم ، بوذات ابتداءً قسطمونى يه بلاحكم

نفی ایدلمش ایکن علی‌الدرجات قطع مراتب ایده ایده اوچنجی
ویا دردنجی محکومیت سیاسیه‌سیله شو زندانه دوشمش ایدی ،
تام ارتجاعه یاقیشه‌جقلردن دکلمی ؟ !

قارشو لقلی موضوع ، کنار مندرلردن بریسنه اوطوردم ،
مومی الیه ساجد بکده پنجره درونده محلنه کچه‌رك حاضرونه
بزی تقدیم ایچون « عون‌اه‌الکاظمی بك » دیدکدنصکره یکان
یکان اسملرینی صایه‌رق جمله‌سنی‌ده بکا تقدیم ایلدی ، هیچ بر
کمسه‌نك نیچون کتورلدیکمه دائر سو آله احتیاجی یوق ایدی ،
زیرا بر طاقم عادی غزته محررلرینك شماتت معلومه‌لریله
قولاقلری طولدیغندن هرکس مستغنی‌عن‌الاستفسار بولنیوردی ،
بنده هنوز طانیدیغم ذواتك استفسار دردلری ایچون امهال
ایده‌رك یالکز ساجد بکدن سو آل ایلدم ، مکرکه : (اتحاد محمدی)
جمعیتنك کاتب عمومیسی دکلمی ایمش ! ..... بو سوزه بلا
اختیار قهقهه‌نرله کولدم وبر درلو اینانمق ایسته‌مدم ، هانیا ادنا
بر ملابسه اواسه . . . نه ایسه ، اپیو کولوشدك وبر مدت
کلندك .

اوکون زیارتمه تنزل بیورانلر چوق اولدی ، حبسخانه
مأمورلرندن طوتکزده یوقارویه طوغرو برر ، ایکیشر ، بشر
قافله قافله زوار ! هرکلن « عون‌اه‌الکاظمی بك سزمیسکز ؟
ت . یوقارودن اشاغیه برنظر بر معاینه بعضاده برایکی بکلك
ز الله اصمارلدق حتی محمود شوکت پاشاحضرتلری رفاقتلرنده
ا وضابطاندن بر قاچ ذات بولندیغی حالده تشریف بیوردیلر ،

مشارالیه اوطه‌یه کیره‌رك واورته‌یه قریب محلده طوره‌رق
« عون‌اه‌الکاظمی بك سزمیسکز » دیه‌لریله نزد عالیلرینه قدر
بالتقرب « بندکز » جوابنی ویرمش ومشارالیه بعض سوأل
صورمغه وبنده جوابنه حاضرلنمقده ایکن تحدث ایدن غریب
بر حال مانع استجواب اولمش ومشارالیهك چابوقجه اوطه‌دن
چیقمارینی انتاج ایلمش ایدی ، شویله که :او آنده تظلم حاله
قیام ایدن موقوفك شکواسنه رغماً حبسخانه‌مأمورلرندن بریسنك
« بواوطه‌ده دیوان‌حرب کورمامش یوقدر » راسخ افندی تکذیب
ایتمکده ایکن کوت ـ کوت عصالریله ، دکنکلریله جناب ساجد
اورته‌یه چیقی ویردی آرقه‌سنده کیجه‌لك ، باشی آچیق ، کوکسی
قباریق بولندیغی وقولطوق دکنکلرینه اتکا ایلمش وبر باجاغنیده
دکنکه صارمش اولدیغی حالده مومیالیهك آنی برصورتده ابراز
وجود ایلمسی بلا اختیار هرکسی سکوت ایتدیردی .

دیدیکه : ـ پاشا حضرتلری بواوطه‌ده بولنانلرك کافه‌سی
دیوان‌حرب دکل هیئت تحقیقیه بیله کورمامشدر .

ـ ایاغکزه نه اولدی ؟

ـ اوچوجقلقدن برو ، یکی برشی دکل آنجق بنده کزیکرمی
کسور کوندنبرو جلب ایدیله‌رك بورایه اتلمش اولدیغم حالده بر
سوأل بیله صورلمدی انسانك قباحتی وارسه اعدام ایتملیدر ،
یوقسه‌عالمی بورایه طولدیره‌رق منسیاً براقمق جائز اوله‌ماز ، بن وبنم
کبی نیجه کیمسه‌لرك عائله‌لری وکندیلری نامزاج اولدقلری حالده
بوراده ایکیوزلر ، یووووو ، یووووو پاشا حضرتلری ....

برسلاست کامله ایله ماقاره کبی ایشلین سلسلهٔ کلام شکایت‌انجامی تعقیب ایدن وهر بریسی اون‌درت الف مقدارنده بولنان یووولرمشارالیه‌حضرتلرینه‌ده بالطبع تأثیر ایلیه‌جکندن شمدی ایجابنه باقه‌رم ، بیوره‌رق عودت ایلدیلر ، اوطه خلقی شوایفا ایلدیکی وکالت عامهٔ مطلقه‌دن‌طولایی مومی‌الیهه ممنونیت وعرض تشکر ایلدکلری صره‌ده ، مشارالیهك بنمله مکالمه‌سنه واوصورتله حکومتك حقمده‌کی‌فکرینه اطلاع ایده‌بیلمکلکمه مانع اولدیغندن طولایی نوعما حدتلنمش ایدم .

ماجرادن اوچ کون صکره ایدیکه مومی‌الیه ساجد بك چاغریله‌رق برائی تبلیغ وتخلیه ایدلمشدر .

توقیفخانه واحوالندن واصول اداره‌سندن وبوراده جاری معاملاتدن برنبذه بحث ایتمك استرم ، کوریلن ایی وفنا القلر کاهی حقها یازلمایدر والحاصل هرشی بیلنملی وبیلینلرده بیلدیرلمایدر . یازاجغم شیلر بنم بولندیغم زمانلره عائد اولوب رأی‌العین مشاهداتمدن عبارتدر ، بندن مقدم وصکره‌یه عائد دور و دراز روایات ایشتمش ایسه‌مده بوندن بلکه بیك سنه صکره رحمت ویا لعنته باعث اوله بیله‌جك بروثیقه‌ده مسموعاته ابتداءً قلم یوروتلمز ، شویله‌که :

بولندیغمز اوطه ، اسکی خاصه دائره‌سنك اورته بیوك قپوسندن کیریلنجه صوله دوشن نردبان باشنده کائن ضابط اوطه‌سیدر ، قارشولقلی موضوع ایکی مندر موبله‌سنی تشکیل ایدر ، اسکی قبا حصرلرله مفروش ، قپو آرقه‌سنده ال بیقامق

ایچون تنکه برلکن ایله برقاچ تنکه آبدست ابریقلری ویانی باشنده‌ده برصو کوپی موجوددر ، اوطه‌نك طوانه‌ده برلامبه تعلیق اولنمشدر ؛ روایته نظراً بونلرك کافه‌سی خونکارك قرناسندن سابق راغب پاشانك موقوفیتی اثناسندن آلدیردینی وکیدرکنده اوراده ترك ایلدیکی لوازمات ایمش .

ایکی اوچ کونده بر ، برضابط کله‌رك اوطه‌یی معاینه ایلر . نظافته دقت ایدر اوطه‌نك قپوسی اوکنده دائما قصا طوره‌لی نوبتجی طورر ، قارشولقلی ایکی اوطه‌نك اره‌سنده‌ده برقانون اوطورر ، نفرلر عرب ، ترك ، کورد ، ارنبوددن مرکب مختلطدر وموقوفین ایله کورشملری قطعیاً ممنوعدر .

موقوفیندن خلایه کیتمکه مجبور اولانلر ، قپوده‌کی نوبتجی‌یه خبر ویرر ، نوبتجی‌ده بر پوسته‌جی چاغرر ، خلالرك صویولی بوزلمش اولدیغندن موقوف صوینی برابر طاشیمغه وکیجه ایسه برابرنجه برده فناربولندیرمغه مجبوردر ، خلالرك پیسلکی تعریف قبول ایتمز [پوسته‌جیلر قصاطوره‌لری تفنکلره طاقلمش اولدیغی حالده موقوفینی خلالره طاشیان نفرلردن عبارتدر] پوسته‌جی : آبدسخانه‌یه کیره‌جك قاچ کشی ایسه نوبتجیدن تسلیم الدقدنصکره اوکنه قاته‌رق « هایدی » امرینی ویرر وتفنکنك قصاطوره‌سنی ایاغی قایوپده قضاءً توکه‌زی ویرسه اوکنده‌کی دلوب کچه‌جك بر وضعیتده طوته‌رق تعقیب ایلر ، بونلردن اوسته اولانلر خلالرك برو طرفنده‌کی قپولر اوکنده طوره‌رق موقوفینی بکلرلر ، ایچلرندن تاخلانك ایچ قپوسنه قدر کلنلر واوراده

بكلينلر واردر ، بوكبى بيچاره‌ترك بعض كشى‌اوغللرينه‌چاتدقلرى اوليوردى كه : نفرك ابدستخ نه قيوسنه ملاصق بر صورتده سلاح بدست طورمسى ديكرينك داخلدن ياپمه بر طاقم سسلر چيقاره‌رق بروكنى خوپلاندرمسى وساعتلرجه ايچروده قاله‌رق ديكرينى بيزار ايلمسى وبوسببله تحدث ايدن مشاتمات ، مضحكات فجيعه‌دن ، بارده وسخيفه‌دن معدود ايدى . اورايه ايلك عزيمتم اثناسنده خلالر يانده بولنان بر اوطه لرينى كوسترەرك اعدامارك محلى اولديغنى سويلديلر ؛ بوندن يدى بچق سنه‌مقدم عين محلده حبس ايدلمش بولنديغمدن « بز اورانك نوبتنى صاودق » جوابنى ويردم .

هرموقوفه كونده بر چفت تعيين اتمكى ويريلير ، پاره‌سى اولان خارجدن ايستديكى بيه‌جكى كتورتمكه مأذوندر ، ممانعت اولنماز .

حقلى وطبيعى اوله‌رق چاقى وبچاق وبر عكس جريده دخولى شديداً ممنوعدر ، مع هذا هرزمان وهريرده اولديغى كبى بوراده‌ده ممنوعاتك اوكنى آلمق قابل اوله‌مديغندن هركونكى جرائدى اوقويه بيليرايدك .

حمامجى اولانلر ، نوبتجى‌يه ويا قانونه اخبار كيفيت ايدر ؛ اوده ضابطه بيلديرر ؛ قاچه بالغ اولورسه جمله‌سى برلشديريله‌رك ، قانون ومقدار كافى قصاطوره‌لى محافظه‌سى التنده چارشو حمامنه ارسال اولنورلر .

پنجشنبه وپازار ايرتسى كونلرى ؛ زيارته تخصيص

اولنمشلردر ؛ دیکر کونلر حارجدن کمسنه قبول ایدلمز ، قبول کونلری زیارته کله‌جك ذوات ؛ قپو اوکنده معاینه ایدلدکدنصکره یدینه بر مارقه ویریله‌رك قشله‌نك صالونده مساعده ایدیلیر ؛ اوراده بولنان غاردیانلردن بریسنه ایسته‌دیکی آدمك چاغرلمسنی سویلر ؛ مرقوم کیده‌رك کتورر ؛ قوریدورده آیاق اوزری ویا چوملهرك کورشیرلر ، یانلرنده اسکی زمان کبی حصوصی نوبتجی بولنماز ؛ الحق غاردیانلر ، پولیسلر ، قانونلر اره‌لرنده کزرلر ، هرکیم ایله کورشمك ایسته‌نیرسه‌ممانعت ایدلمز .

بنم درسعادته ورودمی ایشیدن ناموسلی وشجیع اودا کورشمك ایچون شتاب ایلمشلردی ، هیچ بریسنه روی ممانعت کوسترلمامسنه ، کلدیکمك ایرتسی قبول کوننده زیارتمه کلن بحریه‌دن ملازم کموشخانه‌لی صفر فوزی بك اوغلمزه ضابطلردن بریسی ، نصل اولوبده بویله رئیس مرتجعین اولان حریف ایله کورشمك ایسته‌دیکنی سؤال ایلمش وجواباً « او بزم نظرمزده محترم ومقدسدر محکوم اولنجه‌یه قدر انی مقدس بیلیر وحرمت ایدرم » دیمه‌سنی کیم ایشتدیسه‌تقدیر ایلمشدر .

موقوفینك بولندیغی قغوشدن دیکرینه کیتمسی ویایکدیکریله ملاقات طلب ایلمسی ممنوعدر .

موقوفین نامنه کلن مکاتیب ، حبسخانه‌مأمورلری طرفندن آچیله‌رق مطالعه ایدلدکدنصکره اصحابنه اعطا اولنور ، داخلده

خارجه یازیله‌جق مکاتیب وتذاکر دخی عین معامله‌یه تابعدر ، استدعالرده کبذا، بونلری یازمق‌ایچون حقه ،قلم،کاغدکتورمك ممنوع دکلدر .

آتش یاقمق ،یمك وقهوه وچای پیشیرمك ممنوع ایسه‌ده اسپرتو طاقمیله قهوه وچای پیشیرلدیکی قضاءً کورلسه بیله‌اغماض عین اولنور سیغاره ایستدیککز قدر ایچه بیلیرسکز .

والحاصل معاملاتك عمومیتی اعتباریله بوتوقیفخانه ، استبداد حبسخانه‌لرندن پك فرقلی اولوب « مشروطیت توقیفخانه‌سی » دیمك ایچون اوتانلما زوطشره محبسلرینی انلرده‌کی معاملاته وبالخاصه بیروت محبسنه تفرعاتنه زنهار قیاس ایدیله‌مز ، مأمورلرندن اویله جدی ونازك ذوات کوردمکه تقدیر ایتمامك وامثالنك تکثیرینه دعا ایلمامك قابل اوله‌ماز ، بر خوردار اولسونلر .

استانبوله وصولم سکز اولدیغی و ورودم آننده ایشیمك غایت اهمیتنه مبنی بغایت سرعتله کوریله‌جکی کرك ضابط وکرك اوطه رفیقلرم طرفندن شهه‌سز برصورتده بیان ایدلدیکی حالده هنوز استجوابه چاغرلمدیغمدن حیرت ایتمکله برابر جانمده صقلمغه باشلامش ایدی ، بوصقتی محبوس بولندیغمدن نشئت ایتمیوردی ، محبوسلغه اولقدر الفت ایتمشمدر که باخصوص خارجله داخلك تساوی‌حاصل ایلدیکی زمانلر .... انجق عیال ! براو، دیار غربتده هرشیسز قالمش اولان عیال که : بنم بوراده بولندیغمدن خبرلری یوق ، ایچنه دوشدکلری بلادن خبرلری یوق ،

ایچنده بولندقلری اهوال مدهشه‌دن خبرلری یوق . بو یوقلر وبالکلیه یوقلقلرله محاط اولان بیچاره‌لرینم اوزون زمان تأخرمدن طولایی ؛ حاله ودوچاری بولندقلری احواله واقف اولورلر ! ایشته اوزمان ، اصل مشکلات باش کوسترەرك ، بلکیده ابدی پریشانیت ..... « قپودان نمو » کبی اولمقدن تحاشی ایتمکده البته که حقم وار .

برکیجه حبسخانه مأمورلرندن برضابط ، اوطه‌مزه کله‌رك برمقدار اوطـورمغه تنزل ایلدی . بوذاتك ؛ ادیب ، نازك ، ناموسـلی برعسـکر ایدیکی هربر حال وطوریله نمایان ایدی ، اپیو قونوشـدق ، آره صره ذهنمی اشـغال ایدن برمشکلك حلنه سبب اولدیغندن طولایی کندوسنه تشکر ایتدم ، بومشکل دیوان حرب عرفینك برتأثیر نفوذ آلتنده بولنوب بولنمدیغی مسئله‌سندن عبارت ایدی .

مومی‌الیـه دیدیکه : دیوان حربك هیچ برتأثیره تابع اولمدیغنه قطعیاً امین اوله بیلورسکز .

دیوان عرفی اعضاسنك کافه‌سی وجدانلرینك خلافنده هیچ بر امر ونفوذه‌تابع اولمیه‌جقلرینـه دائر یمین ایلمشـلردر ، خورشید پاشا ورفقاسی الك ناموسـلی آدملردر ، شـبهه‌کزی ازاله ایدیکز بو دیوانده عدالتدن بشقه بر شی کورمیه‌جکسکز ، باقکز : درویش وحدتی هنوز محکوم ایدیله‌مدی ، دسـت رس اولنـان دلائل کافی کـوریله‌میور ، مراد بکك محـکومیتندن طولایی شـبهه ایتمکه حقکز

يوقدر ، مراد بكك سوزينه اعتماد ايدرسكز دكلمى ؟ ايشته كندى حقنده صادر اولان حكمك عدالت ايديكنى كنديسى اقرار ايلمشدر ، سائرلريده اويله‌در ، پك يقين بر زمانده بو حقيقتى سزده بالتجربه تصديق ايدرسكز ؛ باقكز : اردو ، مع التأسف كچ اكلامغله برابر اكلادى كه: عسكرك سياسته قارشمسى وخيم نتيجه‌لر توليد ايده‌جكدر ، ايشته بو حكمته مبنى‌دركه : وطن پرور اولملرى اقتضا ايدن كافهٔ امرا وضابطان سياسته قارشمقدن كف يد ايتمشلردر . من الجمله بن جمعيته منسوب ايدم ؛ لكن كافهٔ رفقام كبى بن دخى فك ارتباط ايلمشمدر بز اردو جمعيتنه منسوبز اردوده جمعيت معظمهٔ عثمانيه‌يه منسوب وآنك قوهٔ قاهره‌سيدر ، هر مشروطيت پرور جمعيت كبى بزم مقصدمزده سعادت وطن‌در لكن نوع خدمت بشقه‌در ، ايش هر كسك ظن ايتديكى كبى اولماديغنه اعتماد ايديكز .

مومى اليهك جدى طورى ، ومتين كلامى ، سوزلرينك صدقنه دلالت ايليوردى ، جعليتدن عارى اولان اطوار وحركاتى ، بو ذاتك اوزيله سوزينك بر اولديغنه دليل كافى ايدى ، سويلدكلرى نفس الامره مطابق اولماسه بيله كنديسنك اولوجهله قانع اولمش بولنديغنه شبهه ايديله‌مز . تشكر ايلدم ، ويوركم ممنونيتله طولدى ، اك زياده بادئ ممنونيت اولان : اردومزك ضابطاننه نمونه اولان بو ذاتك كندى شخصى

ایدی تأسف ایدرمکه : بعده اوذات ایله کوروشوب تکرار تشرف ایده‌مدم .

استانبوله وصولمك تام اونبرنجی ـا ۲۵ حزیران سنه ۳۲۵ پنجشنبه کونی هیچ مأمول اولمدیغی بر زمانده‌که : ساعت التی راده‌لرنده ایدی ، بر قانون کله‌رك دیوانه کیتمك اوزره حاضر- لنمقلغی تبلیغ ایلدی ، درحال قالقه‌رق قوندره‌لری کیدم وبیورك دیدم ، برلکده معهود اوطه‌یه ، کیتدك اوراده حاضر بولنان ضابطه تسلیم اولنه‌رق دائرهٔ نظارتك ایکنجی قاتنده منعقد برنجی دیوان حرب عرفی یه ایصال ایدلدم ودرحال ادخال اولندم .

بیوك بر اوطه‌ده ، اعزی آچیق طابیه شکلنده‌کی ماصه‌نك اطرافنده، اورته‌ده خورشید پاشا اولدیغی حالده عسکری سکز اعضا ایله برقاچ ملکیه کاتب اوطورمقده ایدی ، اورته‌یه موضوع بیاض مرمرلی واياقلری یالدیزلی ماصه‌نك اوکنه قونلمش ایکی صندالیه‌دن بریسنی ، خورشید پاشا الیله کوسته‌رك « اوطوریکز » بیوردیلر، هیئت نامنه رئیسی سلاملادقدنصکره اوطوردم واعضالری کوزدن کچیردم ، صاغ جناح اعضالرندن برذاتك طور جدیانه‌سیله متناسب نیم یموق لطیف کوزلرینی قرپاره‌رق وباشنی بر آزمیل ایتدیره‌رك بنی سلاملدیغنی کوردم ، ایچلرنده یکانه طانیدیغم بوذات ، سینوبده واك پارلاق ومقدس بریوم مسعوددده [اعلان مشروطیت ایرتسی] طانشدیغم اجلهٔ

حريتپرواندن تمساح سواريسى اسماعيل حقى بك ايدى ، بو ذاتك اويله بركونده كه التفاييله الى الابد منتدارم .

رئيس پاشا — پك عجيب وغريب برمنظره قارشوسنده بولنيورز . استبدادك اك اغر ايشكنجه‌لرينى كورن بركمسه‌نك ارتجاعه اك مهم خدمت ايتمش اولديغندن طولايى ديوان عرفى قارشوسنده متهم صفتيله بولنمسى [نفرتى ، تعجبى افهام ايدر بر صورتده باشنى جزئى تيتره‌ته‌رك] طوغروسى پك عجيب شيدر .

بن — ايشته بومسئله بنده‌كزه‌ده اولقدر تحف ومنطقسز كلمشدركه : دوشوندم ، دوشوندمده بردرلو برقالبه قويه‌مدم . بنده‌كزده پك تحف بولمقده‌يم .

— لكن بو آشكار ومع التأسف ظاهر برحقيقتدر .

— آشكار برحقيقت وارسه مسئله‌نك تدقيق ايدلمامش بولنماسى وبنده‌كزك كيم اولديغمك اكلاشيله‌مديغى‌در ، بركره امعان نظر بيوريله‌رق تدقيق ايديله‌جك اولورده ايضاحات لازمه‌يى ويرمك ايچون بنده‌لرينه‌ده مساعده بيوريله‌جق اولورسه برائتم تحقق ايده‌جكنه شبهه يوقدر .

— بونك عكسى اولمسون ، اويله ظن ايدرم .

— ذات عاليلرينك ظننه مقابل بنده‌كز اعتماد كامله عرض ايليورم .

— فى الواقع هنوز محكوم اولميان برآدمه محكوم ايمش كبى

خطاب ايتمك مناسب دكلدر ، هله محاكمه‌مزه باقه‌لم . « ضبط كاتبنه خطاباً » سزمى ضبط ايده‌جكسكز .

ضبط كاتبى — اوت افندم .

رئيس — [صول ياننده اوطوران قبربيقلى شيشمانجه ميرآلاى ايله برايكى كلمه تعاطى ايده‌رك] اسمكز نه‌در ؟

— بنده كز جنتمكان سلطان مراد خان خامس حضرتلرينك كاتب ثانيسى اولوب طقسان بش تاريخ عربيسنده خونكار طرفندن شو شمدى موقوف بولنديغم دائره‌ده بش بچق ماه — اوزمده برلكده — توقيف ايدلدكدن واوزمانك بويله بر محكمه‌سنده محاكمه‌سنى كوردكدن صكره نفى ايديلن ومنفاسنده تسميماً ارتحال ايتديريلن العزيز حسنى بكك مخدومى عون‌اه الكاظمى، فداكاران جميتى رئيسى وكركوك سنجاغى متصرفى بولنمقده‌يم »

سؤاله مومى اليه ميرالاى (١) اشتراك ايده‌رك .

ميرالاى — او تاريخدن بو آنه‌لر قدر نره‌لرده‌ونه وظيفه‌ايله امرار حيات ايلدك ؟

بن — منفالرده ، فرارلرده ، زندانلرده » ديو ترجمهٔ حالمدن اخصر مختصر بحث ايلينه‌رك استبداددده صوك فلاكتم اولان معهود محكوميته كلديكم صره‌ده مشار اليه خورشيد پاشانك :

— او وقتلر ضعف قلبه مبتلا بر محكمه هيئتى بولمش. وانلرى اغلاتمشسين بيورملرى ايله كندولرينك او مقوله

[١] مومى اليهك طوپجى دائره‌سى رئيس ثانيسى فريد بك افندى. ايديكنى اخيراً اكلادم .

آدم اولمدقلرينى افهام قصد ايلدكلرى صراحةً اكلاشلمش ايدى ، بونى من جهة الناموس قبولده تردد ايده‌مزسه‌مده من حيث الحميه عكسيله متناسب كورديكمدن كندى كنديمه (اى رئيس محترم سزكده الاجنكز اولسون بورادن سزى انلردن دها زياده اغلاتمه‌دن‌چيقميه‌جغم ديمش ايدم ، اوحاكمه نك ايلك وصوك محاكمه ايديكنى — هيئتده داخل اولدينى اولدينى حالده بنده هركس كبى اكلايه‌مديغم جهتله بو سوزيمى مع‌التأسف يرينه كتيره‌مدم ، اكر بيلمش اولسه‌ايدم ، استبداد محكمه‌لرينك قسى‌القلب اولدقلرى قدر خونكاردن قورقار وآنك ادنا دشمننه عظيم عداوت ابرازيله افتخار ايلر ، موقعلرينى دينلرندن ، ناموسلرندن دهازياده سور مع رئيس ومدعى عمومى اعضالرينى ، ضبط كاتبلرينى وسائره‌سنى اغلاتمقده ازيت چكمين بو خطيب دلريش ، ناموسلرينى هرشيئه حتى حياتلرينه ترجيح ايدن ، حميتله مالى محترم ولطيف قلبلى ذواتى ، بوهيئت محترمهٔ عرفيه‌يى‌هونكور هونكور اغلاتمه‌جغنه شبهه‌مى واردى .....

ارتق اساسه كيريله‌رك مرتب اسئله حميتى معاملات انسانيتكارانه‌سيله مبرهن اولان مومى‌اليه ميرالاى واسطه‌سيله سوأل اولنمقده وطرف عاجزيدن دلائل ماديه وبراهين قاطعه ايله ايضاحات كامله ومقنعه ويرلمكده ايدى ، برمدت صكره هيئتك حق عاجزيده‌كى فكرى ـ حكومتمزك انقلابى مثللو ـ تحول ايلمش وبو ايسه معامله ومخاطبه‌نك تبدليله اكلاشلمقده

بولنمش ایدی ، بو محترم ذوات نزدنده برائتم تظاهر ایلدکجه [بك افندی ، ذات عالیکز] کبی کندی شرف وحیثیتلریله متناسب معاملات ومخاطبات باشلامش ومتعلثم وجوه بشاشته منقلب اولمش ایدی .

برسوألك ارقه‌سنی تعقیب ایده‌جك سوألی درك ایده‌رك اکا کوره جوابلری اوزاتمقده وبرقاچ سوأ لککزبر آره‌ده ویرمکده ایدم ، مثلا : سزمأموریته نه‌وقت تعیین اولندیکز ؟ سوألی کیم طرفندن وکیمك واسطه‌سیله کبی برچوق سوألی جامع اولمغله شورساله‌مزك مبدئنده بوخصوصه‌دائر یازدیغم ایضاحاتی ، ونصل کیتدیکز سوألنی‌ده آطنه ودرت یول وسائره سوألری تعقیب ایده‌جکندن کذلك رساله‌ده محرر اولان عزیمت ایضاحاتنی ویره‌رك اسئله کلفتنه محل براقلمامق ایستیوردم . کذا شورای دولت اعضا سابقه‌سندن طیاربکی بیلیر میسکز ؟ سوآلنه ، اوت جوابنی ویردیکم کبی بو آدمك شمدی نره‌ده بولندیغنی بیلیرمیسکز ؟ سوآلنه‌ده ، مسموعاته نظراً صلب اولنمشدر جوابیله برابر مرقوم ایله نه وقت ونصل اولوبده کوروشدیکمی مفصلاً بیان ایده‌رك دیدمکه :

رمضان ایچنده بر کون ، دوشوك بیقلی بر خرستیان ایله بیابر برآدم یانمه کله‌رك جمعیته خدمت ایتمك ، بر سورو بیجاره وبیوایه‌کانمزه معاونت ایلمك آرزو ایلدیکنی وبونك ایچوندده دیوان یولنده کائن حریت قرائتخانه‌سنه (فداکاران جمعیتی) لوحه‌سنی تعلیق ایتمکه مساعده اولندیغی تقدیرده کندوسی

اورایه ساز طاقمی قویدیروب و آدملری واسطه‌سیله اداره ایتدیروب یومیه اوچ ـ بش لیرا برمنافع تأمین ایده‌بیله‌جکندن وشمدیلك بوصورتله خدمت ایتمکی دوشوندیکندن بحث ایله مساعده طلب ایلدی ؛ جمعیته وبر طاقم عجزه‌یه خدمت‌ومعاونت ارزو ایلین بو آدمك کیم اولدیغنی بیلمدیکم‌حالده ممنون‌اوله‌رق تشکر ایلدم ، مع مافیه جمعیت نامنی چالغیلی قهوه‌لر اوزرینه تعلیق ایتمك موافق حیثیت اوله‌میه‌جغندن موافقت ایده‌میه‌جکمی بیان ایتدم ؛ اره‌سی برمدت کچدکدنصکره بو آدم تکرار کله‌رك بنمله خفی ملاقات طلب ایلدی وتنهاجه دیدیکه : شو اثناده سزك‌وجمعیتك زیاده مضایقه‌ده اولدیغنی بیلیورم ، بن‌سزه خدمت ایتمکی ارزو ایلدیکم کبی احتیاجم حسبیله کندیمه دخی خدمت ایسترم ، باقکز نقدر طوغرو وسربست سویلیورم ، اکر تکلیفاتمی قبول بیورر ایسه‌کز مهم مبالغ الده ایده بیلیرز ؛ بن خونکارك آدمی وامینیم او بنی اویله بیلیر ، حالبوکه : بن بودجالك یالکز پاره‌سنی سورم ، طبیعتنه تماماً اکاه اولدیغم بوحریف غایت بخیل اولمغله برابر ایشنی کوردیره بیله‌جکی اشخاص ایله کندوسندن قورقدیغی ذوات ایچون‌غایت سخی‌در ، بنجه قطعیاً تحقق ایلمشدرکه : خونکار سزدن زیاده اورکیور ، برکره سزه قارشو وهمی اویانمشدر ، حتی کندی آغزیله (عون‌اه‌دن امین دکلم واوله‌مام) دیدیکی کبی (بو زنجیرلی‌یی هرنه یاپوب یاپوبده بورادن آتکز وهرنه مأموریت ایله قاندیررسه‌کز قاندیریکز) دیدیکنی موثوقاً استخبار ایلدم .

[خونکارك بوسوزی ایلك مشروطیت آیلرنده باب عالی‌یه قارشو سویلنمش واوراجه‌ده معلومدر] ایشته شوحریفك ، بودجالك شووهمندن استفاده ایتمك یولنی بن پك اعلا بیلیرم ، هرنه آلورسه‌ق ثلث بکا ثلثان سزه تقسیم ایتمك اوزره ، سز یالکز دیدیکمی یاپکز آرقه‌سنه قارشمیکز ، آووچ ایله دکل اتك طولوسی لیرالر چکه‌رز .

بوکا قارشو دیدمکه — شمدی‌یه قدر الچاقلقله وبویله دولاب وحیله ایله پاره قازانه‌رق حرام یمه‌دم .

— عجایب بوالچاقلقمی وحرامی ؟ سزك آندن نقدر مطلوباتکز وار ، خانمانکزی خراب ایلمش ومصادراتده بولنمشدر ، آنلره محسوباً وطموزدن قیل چکمك قبیلندن اوله‌رق .

— بن چوجق دکلم ، سزك تکلیفکز ایکیدن خالی دکلدر ، بریسی : خونکاری ، ممنون ایده‌جك سوزلرله قاندروب پاره چکمك که : طولاندریجاق ، دیکریده تهدید ایله پاره قوپارمق که : اشقیالقدر ، بوندن غیری معناسی اوله‌مز ، شوایکی تقدیرده‌ده ناموسسزلقدر ، هرایکی صورتده‌ده مردوددر ، بنم المدن قطعیا کلمز ، بن حقوقمی اکر ایستر ایسه‌م رسماً دعوا ایدر وآله بیلیرم ، بوکبی حیله‌لره قاپمغه ووجداناً محکوم ومعذب اولمغه نه احتیاجم وار ونه‌ده جسارتم ، ناموس ایله اویون اولماز .

« مرقوم برآز دها سویلنمك ایسته‌دیسه‌ده کندوسنه دخی نصیحت ایده‌رك منع ایلدم ، فقط بوآدمك شو تکلیفی

نظر دقتمی جلب ایده‌رك حقنده تحقیقاته لزوم کوردم، نتیجه‌ده بونك خفیه‌لکی ، اخلاقسزلغی منفهم اولمسی اوزرینه یوز ویرمامارینی ومناسب‌وجهله استنقال ایلمرینی اوطه‌جی وقپوجیلره تنبیه ایلدم ، آندن صکره بر ایکی کره دها جمعیت مرکزنده کائن جریده اداره خانه‌سنده ومسافر اوطه‌سنده اوطوردیغنی کورمش ایدم ، الك نهایت [بورساله‌نك اون سکنزنجی صحیفه - سنده‌کی محاوره‌یی عیناً نقل‌ایله] ایشته بویله اولدی . وبو آدمی بوقدر طانیرم ومیانه‌مزده بونلر جریان ایتمشدر .

قارئین کرام ایچون دکری اولمیان برچوق مناقشات‌واسئله واجوبه‌نك بورایه درجی ؛ قرائتخانه کوشه‌سنده ، تراموای ایچنده ، ادنا فرصتدن استفاده ایله مسافرلکده ، بعضاً یولده اوله‌رق بیك مشکلات ایله یازلمقده اولان وشو آرالق کرفتار ایدلدیکم مضایقهٔ مالیه‌م حسبیله‌ده طبعی ایچون عریض وعمیق دوشونلکده بولنان شورساله‌ده‌کی ملتزم اختصاره منافی بولندیغندن بوقدرله وبالمناسبه ذکر اولنان رد منطقی ودفع عقلی‌نك تحریریله اکتفایی مناسب ومجبوری کوردم ، بوده شو وجهله جریان ایلدی .

ألاً

پاشا حضرتلری حق عاجزیده واقع اولان عزو واسناد وافترالرك کافه‌سی براساسه استناد ایتمکده‌درکه : اوده بنم خونکار ایله اتفاق ایتمش وآنك فکرینه خدمت ایچون

میل ایلش بولندیغم واهمه‌سیدر ، حالبو که ، بنی خونکار ایله قرق پیل بر قازانده قایناتسه‌لر یاغمز بربرینه قاریشه‌ماز ، دقت بیوریکنز : بن یالك عادی الك کوچك بر آدم ویا الك عالی و بیوك بر ذات ایم ، انسانك کوچکی شخصندن ومنافعندن بشقه بر شی طانیماز ، مغلوب نفس اماره ، تابع هوسات اولانیدر ؛ معلوم عالیلریدرکه : بویله بر عادی شخصه یوماً من الایام بر سرت نظرله باقلسه اون سنه صکره الینه کچن بر فرصتدن استفاده ایله اخذ ثار آرزو ایدر ، آنك ایچون سماحت قابل اوله‌ماز ، لذتی یالکنز اخذ ثارده‌بولور ؛ ایشته بن بویله بر آدم اولمغلغ اعتباریله : بابامك قاتلی اولان ، بنی اوچ اولاددن ایدن ، اصحاب ثروت وعقاردن ایکن نان پاره‌یه محتاج براقان ، بنی سنه‌لرجه فرارلرده ، منفالرده ، زندانلرده زنجیرلر التنده ایکلتن بر خصم بی امانه نصل میل‌ایده بیلیرم، پاشا حضرتلری بو عادی شخص ، بنم عرضمه تجاوز ایتمشدر ، ایضاح لازم چونکه : اغزمدن الك اغیر بر کلام چیقدی ، باقکنز نصل اولمشدر : بنم بابامدن قالمه طقسان بشلك اختیار بر آدمم وار ایدی که : اعلان حریتدن بر قاچ ماه مقدم ارتحال ایتمشدر . بو پیر فانی بنم زندان نشین اولدیغم ایامده عیالمك باشنی ترك ایتمه‌رك آنلره بابالق ایدییوردی .

سنین وایام کچوبده خانه کراسنی ویره‌میه‌جك برحاله کلدکلرنده مومی الیه ، ضبطیه ناظری کبره‌ن شفیق خیشنه مراجعت ایده‌رك دیرکه ، عون‌الله‌الکاظمی پك فنا آدمدر

خائن دولت منفور حکومتدر ، آکاهرنه دیرسه کز حقکز وار ، لکن بوآدمك کیمسه‌سز حرمیله هنوز یورومکده اولان‌اولاد جغنك قباحتی نه ؟ کذا بنم ؟ شمدی بزی خانه کراسنی ویره‌مدیکمزدن طولایی سوقاق اورته‌سنه آتیورلر ، الیمز بوکرمزده قاله‌جق ، عرض پادشاهندر دیرلر ، سزدن صدقه ایسته‌میورز ، یالکزعون‌اه‌الکاظمی‌نك حین‌توقیفنده اوزرندن آلنوبده هنوز ویرلمین وبوراده محفوظ بولنان پاره‌سنك هپسنی اوله‌مازسه یالکز شو خانه کراسنه یتیشه‌جك قدر بر شی ویریکزده هیچ دکلسه ستر اوله‌لم) . بوفجیعه‌یی صغوق قانله دیکله‌ین الچاق حدته کله‌رك : اویله خائن دولتك عائله‌سی سزدن ایی‌می اوله‌جق ؟ دها بدتر اوله‌جقسکز واولمیسکز ، سویله اوقاری‌یه ، اکر راحت یوزی کورمك ایسترسه او خائندن بوشانسون وبو صورتله صداقتنی عند پادشاهیده اثبات ایلسونده کندیسنی دیکر برمناسبنه ویره‌لم ، توجهات شاهانه‌یه نائل اولور والا بنی تعجیز ایتمیکز [سوزك بوراسنه کلدیکم وقت نصلسه اعصابم بر تأثر آنی‌یه کرفتار اولمغله سسم حد معروفدن یوقاروچیقه‌رق باغیروب دیمشمکه] پاشاحضرتلری بویله بر تبلیغ انسان ارککنه دکل آت ، آت ارککنه واقع اولسه ابدیاً اونوته‌ماز .

— تلاش ایتمیکز ، حدت ایتمیکز ؟

— براق پاشام سویلیم باغیره‌یم ، بوملعون‌ایله ائتلاف نصل قابل اولور ؟ الله عشقنه بن سماحتده پیغمبرلردن ده یوکسك‌می

طوتيليورمكه : بونلرى عفو ايده‌يم ، اوت بوقدر سماحت حتى پيغمبرلرده دخى يوقدر ، آنلرده عفو ايده‌مز ؛ واكر بن بيوك آدم ايسه‌م انسانك بيوكى : شخصيتى هيچ طانياز ، منافعى آياق التنه الهرق دائما ملتى ، منافع عموميه‌يى دوشونور ، شو حالده بويله ملت خائنى بر دنى ، بر آلچاق ايله ائتلاف قابل اولورمى ؟ واكا خدمت ايتمك وانك ارزوسنه تابع اولمق ايچون امكان قالورمى ؟ حقمده روا كوريلن معاملات هرنه قوتى حائز اولورسه اولسون اهميتدن برى اولوب انجق عليهمده‌كى سوء ظندن متأثر اولمامق الدن كلمز ، بن مشروطيت خادمى يم ، مشروطيتى سنه‌لرجه بسيله‌دم ، هركسك قلبنه ؛ الك قويتى كوشه‌لرده يرلشديرمكه چالشدم ، بالفعل خدمت ايلدم . يمين ايدرم : عليهمده تسويلات مالايليق ايله افترا ايدنلرك كافه‌سى بيليرلركه : بن كنديلرندن زياده وطنه ، مشروطيته ، حريته خدمت ايتمشمدر . كذا بندن دها زياده قانع درلركه : بن مرتجع اوله‌مام ، شوحالده . . . پاشا حضرتلرى احوالم دلالتيله ثابت وجمله‌عندنده معلومدركه : خونكارك الكسطوتلى زمانلرنده ، حاشا دعواى الوهيته قيام ايلديكى اواننده اكا بويون اكمين بن آنك آندن دها زياده‌سنه مستحق بولنديغى شوايام رزيله سنده‌مى اكا رام اوله‌جغم ، نه‌سنه ؟ قنغى لطفنه قارشو ؟ . . . . . »

شو يازدقلرم ؛ خاطرده طوته بيلديكم مألرك شكله افراغندن عبارتدر . دها برچوق سوز سويلندى ايسه‌ده ضبط ايدلديكندن درخاطر ايديله‌ميور ، خصوصيله شوپريشانيت فكر

اثناسنده ، ینه بو پریشانیت سیئه‌سی اوله‌رق دها بر چوق سویلیه‌جکلرم وارکن اوراده خاطریمه کلدی ایدی ، آنجق او محترم هیئت ایضاحات مسروده‌یی کافی کوردی وکافی کوردکلرینه دائر رأی طوپلاندقدنصکره رئیس پاشا حضرتلری چاکه ال اوردیلر بکا خطاباً ده « بیوریکز » دیدیلر ایاغه قالقدیغم اثناده : بن حقوقمی ، ناموسمی کافة اول الله بوهیئت عادله‌نك ناموس ووجدان محترمنه تودیع ایلیورم ، دوشونکز ، سوابق احوال وحال حاضریمی نظر اعتباره آلیکز ، وجدانکز ، هرنه‌یی ونصل امر ایدرسه اویله‌جه یاپکز اللهه اصمارلادق » دیه‌رك قپودن‌چیقدم ، ضابط ایله برلکده توقیفخانه‌یه اعاده ایدلدم ، ساعت طقوزی کچیور ایدی ، شوحالده اوچ ساعت قدر دوام ایتمشدر . رفقاکافة بکا منتظر ، تهالکله ، صبرسزلقله بکلیورلر ، مسئله‌یی اکلاتدق وهنوز محاکمه‌یه باشلانمش اولدیغنی وبمنه تعالی صوکی خیرکله جکنی تذکار ایله دعا ایلدك ؛ ارتق بن مستریح ایدم ، هله اوکون استراحتمی مخل هیچ برشی اوله‌مازدی ، ساعت اونبره‌کلیور ، بنده ایکندی نمازینی قیلمش اوطوریبوردم برده قپودن « عون‌الله الکاظمی بك » باقدم ینه برقانون بیوریکز دیوانه دیمسونمی؟ الله اکبر! دوشوندم، صوراجقلری برنقطه‌قالمش اولملی، درحال قالقه‌رق یورودم ، ضابطان اوطه‌سنه کلدیکمزده النده برکاغد ایله اوراده بکلمکده اولان ضابط فتحاه افندی یی‌ده کتوریکز دیدی ، مومی‌الیه جمعیتمزك اعضاسندن اولوب یتمش کوندنبرو موقوف ایدی ، ایکنجی پارتی صلب اولنانلرله

برلكده محاكمه‌يه اشتراك ايتديرلمش ايكن ديوانجه بنم جلبمه‌لزوم كوسترلمسى اوزرينه [برلكده قارشو قارشويه صلب اولنمقلغمز دها بر تحف اوله‌جغى نظر دقته النه‌رق] حقنده ويريله‌جك قرار ، بنم وصوله تعليق اولنمش ايمش ، استجوابم اثناسنده مومى اليه دخى صورلمش وآنك امضاسيله خونكاره خطاباً يازيلان ساخته بر تذكره‌سى قرائت ايدلمش وظاهرالكذب اولان مذكور ورقه‌نك مندرجاتنه مخالف فعليات بولنمغله استجوابم اثناسنده اندنده بحث ايديله‌رك ثابت اولمش ايدى .

بر قاچ دقيقه ظرفنده او دخى حاضر اوله‌رق برلكده حضور ديوانه ادخال ايدلدك ، رئيس پاشا حضرتلرى اوطوريكز بيور - دقدن وبزده اوطوردقدنصكره فتحاه افندى بى بر آز صيقه‌جق صورتده ادارهٔ كلام بيوردىلر ، روش تكلم ، مزاح قصدينى علنى اعلام ايلمكده اولمسنه رغماً مومى‌اليه وهلةً بونى فرق ايده‌مامش ايدى ، مشارالیه ولوموقت اولسون بر كمسه‌نك صيقلديغنى مناسب كورميه‌ك يانده بولنان مهرلى بر كاغدى الينه آلدى وبكا خطاباً ديديكه : — محاكمه‌كزه دوام‌ايديله‌جك ، هنوز تحقيقاتمز اكمال اولنه‌مامشدر .

— پك اعلا ومناسب ، هر نقدر تدقيقات اجرااولنورسه اولقدر ممنون اولورز .

— [اليه‌صبر وسكون اشارت ايده‌رك] معاملهٔ رسميه‌نك اكمالى ايچون برقاچ كونه احتياج واردر ، فقط بومعاملاتك اتمامنه قدر سزك موقوف قالمقلغكزه هيئتك وجدانى قائل اولەمديغندن

سزی تخلیه ایلیور ،محل مأموریتکزه عودت ایتمکز [مشارالیه دخی‌انفصال ایتدیرلدیکمدن بی‌خبر ایمش، اوزرینه یمین اولنان قانون اساسینك محافظهٔ احکامنه هر بر مأموری‌ده کندیسی کبی رعایتکار ظن ایتمسی طبیعی دکلیدر] ونره‌ده اقامت ایده‌جك ایسه‌کز سویلیکز ، سزی حکومت واسطه‌سیله‌ده کتورمیه‌لم ، نه‌وقت لزوم کوریلیرسه بوراده‌کی آدملر یمزدن بریسنی کوندره‌رك سزه اخبار ایدرز .

— هیئت کرام عدالتك فوقنده اوله‌رق انسانیت بیور- مشلردر ، تشکر ایدرز ، جناب حق جمله‌کزی وطن وملته باغشلسون ، مسرت اوتلنده اقامت ایده‌جکم .

— [فتح الله افندی یه توجه ایدرك] سزك بر یاکلشلغه قربان اولمامکزه سبب بوذاتدر ، اکر کندولرینك جلبنه لزوم کوریلوبده کتیرلمسه ایدی . . . . جناب حقه حمد ایدرزکه دیوانمزی بوصورتله بیوك برخطادن محافظه بیورمشلردر . [هرایکیمزه خطاباً] سر بست سکز ، بیوریکز .

مراسم معتاده‌یی بعدالایفا ، توقیفخانه‌یه عودتله تخلیه ورقه‌سی تسلیم اولندی وایچرویه کیره‌رك رفقایه وداع‌ایدلدی ، آرابه سوار طوغروجه مسرت اوتلنه کلندی .

آرابه ایچنده یوله دوام اولنورکن اطراف واکنافدن بزه عطف اولنان انظار ودرحال یکدیکریله قونوشمه‌لر ، اوزاقدن بنی کوسترمه‌لر ، اشارتلر ! . . . . سبحان المعبود دها نه‌لر کوره‌جك ایدم ، بوحال ؛ کونلرجه دوام‌ایلدی ، عادتاسوقاقلرده ،

اوطوردیغم محللرده براعجوبهٔ تماشا اولدم ، بکا راست کلوبده حیرت ابراز ایلین همان مفقود ایدی ، حتی برکون : برآز نفس آله بیلمك ایچون ملت باغچه‌سنه کیتمش ایدم ، یوقارو قپوسنه توجهم اثناسنده باغچه‌ده بولنان ذواتك عمومیتله طرفمه نگران اولمری وبری برینه اشارتلر ایلمری ، موجب حجابم اوله‌رق یولی تبدیله مجبور اولمش وطولاشه‌رق باغچه‌نك ارقه طرفنده تنها برمحله چکیلوب اوطورمش ایدم .

بوصورتله عادلانه وضمیمهٔ انسانیتکارانه اولان تخلیه مزدن بش کون کچدیکی حالده دیوان طرفندن ارانلمامش ایدك ، بو مدت ظرفنده اوتلدن هانده انفکاك ایتمز برحالده ، نوعما موقوف کبی بولنیوردم ، زیرا دیوانك کوستردیکی شوانسانیت وعلویته قارشو ، ارانلدیغم آنده ابراز وجود ایلمسی کوکلم آرزو ایدییوردی ، دوشوندم ، برکره کورونمك مناسب اوله‌جغنی تذکر ایلدم ـ ۲۹ حزیران سنه ۳۲۵ پازارایرتسی کونی ساعت درت صولری حربیه نظارتنه کیده‌رك رئیس پاشا حضرتلرینی کورمك ایسته‌دم (محاکمه ومذاکره‌وار ، ساعت بش التی اره‌سی کلیرسه کز کوره‌بیلیرسکز) جوابنی آله‌رق اشاغیه ایندم وقپوقربنده‌کی قهوه‌ده برآغاچ التنده اوطوردم ، مقصدم : زمان مذکوری ادراك ایدی ، بردنبره خاطریمه حضرت خالد رضی‌اه عنه ایله تربهٔ انورلرنده مودوع و زیارت انامه معروض ستر اشرف واکرم خاطریمه کلدی ، علی‌مه : هایدی روحانیتله کوروشه‌لم دیه‌رك قالقدم ویولی طوتدردم .

محل مباركه يتشدك ، داخل حرم اوله‌رق اولاً جناب بتول رضى‌الله عنها حضرتلرينه عائد پوشيدهٔ شريفه‌يه وضع جبين ايلدم ، آندن بيت الله‌المكرمك رداء اشرفنه ، آندنده ستر اسمد احمدى‌يه رومال اولدم ، محزون ومكدر ، اولانجه قلبمله توسل ايلدم ، كيروكيرو چكيله‌رك حضرت مهماندار اكرمك حضورينه كيردم ، اورادنده جامع شريفه كيتدم ؛ اوكله نمازيمى ادا ايدركن اوكمه تصادف ايدن عظيم مصحف شريفدن تفائل ايلمك خطور ايتدى ، بعدالادا بسمله وفاتحهٔ شريفه ايله آچدم : سورهٔ توبه‌نك آخرى ظهور ايلدى ، ايشته بر مژده‌كه : دنيايه بدل ، مسروراً اورادن چيقه‌رق اقشامه‌قريب اوتله عودت ايلدم ، اوتل صاحبى مصطفى‌افندى ، ديوان طرفندن ارانلديغمزى ويارين اورادە اثبات وجود لزومنى اخبار ايلدى .

ايرتسى صباح ساعت اوچ بچق صولرى ديوان عرفى قپوسى اوكنده بولنيوردق ، قپويه قارشى كلن صديق محترم ، رتبه‌سنك عكسيله متناسبى بيوك آدم بولنان مومى اليه اسماعيل حقى بك افنديمك بر التفات صميمانه‌سنه دها نائل اولدم ، بر آن صكره حضورده بولنيور ايدك .

رئيس پاشا حضرتلرى — آطنه ، مرسين ، حلبدن تلغرافله سوأل اولنه‌رق جوابلر آلدق ، تدقيقاتمز نتيجه‌سنده مسئوليتكزى موجب بر شيئه دسترس اولنه‌مديغندن ديوان برائتكزه ، عدم مسئوليتكزه قرار ويردى تبليغ ايدييورم ،

بزجه عزيمتكزه مانع بر شى يوقدر .

— تشكر ايده‌رز .

— سز اوته‌دنبرو بو وطن وملت اوغرنده جكه كلمش بولنديغكزدن صوك دفعه اوله‌رق بنه وطن وملت اوغرنده شويله بر زحمت دها چكمش اولديكز ، وجداناً متأثر اولماز ومؤاخذه ايتمزسكز ، بورايه كلمكلكز ايى اولدى ، يوقسه شبهه‌دن قورتيلنه‌مازدى .

ايشته مشارالهك بومألده الفاظ نواز شكارانه ايله ابزال التفات بيوردقلرى صره‌ده اياغه قالقه‌رق ديدمكه :

— هيئت كرامه ملت نامنه تشكروتبريك ايدرم ، شوديوان محترمدن كورمش اولديغم معاملات انسانيتكارانه وعدالت خدا پسندانه ملت محترمه‌نك استقبالى خصوصنده‌كى شبهه‌لرى تماميله ازاله ايده‌رك فوق‌العاده اميد بخش ايلمشدر . جناب حق جمله‌كزى ملته باغشلسون ، برخوردار بيورسون .

هيئت بالمقابله بيان ممنونيت ايلدى ... رئيس پاشا حضرتلرى جمعيتكز اركانندن ايرى بيقلى ، قير صقاللى بر ذات واركه حقكزده لاجل‌الاستيضاح جلب ايلمش ايدك ، اوكيم ايدى ؟ بيورملرينه حاجى جمال بك جوابنى ويردم ، هاه ، اوذات واقع اولان‌استيضاحاتمزه [احمد اسعدك خلافنه اوله‌رق] وجدان دائره‌سنده بى‌غرضانه جوابلر ويرديكندن كندوسنه حرمت وسلامتمزى تبليغ ايديكز بيوردينلر ووقوع حالدن خبردار ايلك ومأموريتمه عودت ايچون برمانع قالمديغنى بيلديرمك .

ضمننده داخليه نظارتنه درحال برتذكره يازيله جغندن برآز بكلمكلكى امر ايلديلر وايكى دقيقه ظرفنده يازيلان تذكره‌يى حامل اولديغم حالده دائره‌دن مسروراً چيقدق ودماخوان‌اوله‌رق اوتله عودت ايلدك .

صالى ـ ٣٠ حزيران سنه ٣٢٥ ساعت ٥

اشبو تاريخدن صكره تعاقب ايدن ماجرا واحوال غرائب تماديكر بررساله ايله انظار انتباه عالمه وضع ايديله‌جكدر ، بز شمدى شوراده برمطالعه يوروته‌رك بزى محاكمه ايلين ديوان عرفى‌يى محاكمه ايتمك ايسترز ، شبهه‌سزدركه هرمحاكمه ايدن محاكمه اولنور .

ديوان عرفى ؛ طوپخانه ناظرى برنجى فريق خورشيد پاشا حضرتلرينك تحت رياست عادلانه‌سنده طوپجى دائره‌سى رئيس ثانيسى ميرالاى فريد بك ، طوپجى ميرالايى امين بك ، پياده بيكباشيسى مختار بك ، بحريه بيكباشيسى حقى بك ، بحريه قول اغاسى وتمساح سوارىسى اسماعيل حقى بك ، پياده قول اغاسى صادق وجلال بكلردن ومدعئ عمومى بحريه بيكباشيسى جلال بك ايله ضبط كاتبى اسملرينى اوكره‌نه‌مديكم اوچ ملكيه افنديلردن مركب برهيئت محترمهٔ عادله‌در .

خورشيد پاشا حضرتلرى ايشلرك تناقصنه مبنى اعلان مشروطيتك سنهٔ دوريه‌سى روز فيروزنده رياست مذكوره‌دن كفيد ايده‌رك مأموريت اصليه‌سى بولنان طوپخانه نظارتنه

چكلمش [١] اولمغله اليوم مقام رياستده مومى اليه فريد بك افندى بولنمقده در .

بو كبى اختلال داخلى وانقلاب حكومت اثناسنده بالمجبوريه اعلان اولنان ادارهٔ عرفيه نك قوهٔ حاكمه سى اولان ديوان عرفى وظائفى ؛ نقدر مهم ، نقدر نازك ونقدر مخاطره لى در بيليرميسكز؟ بونى تقدير ايجون وطنك سلامت وياضمحلالنه برمفتاح اولديغنى اكلامق كفايت ايدر .

بو وظيفه يى درعهده ايده جك ذوات يالحق كنديسنه اعتماد ايتمش جداً وطن پرور فداكاراولمقدن ويا قسى القلب ، مرحمتسز ، غدار بولنمقدن خالى اولهماز ؛ حكمى شديد و اجراسى سريع ، اعتراضدن مصون بر قوهٔ حاكمهٔ اجرائيه يى النه آلمق وآندن ترتب ايده جك مسئوليت معنويه وظاهريه يى درعهده ايلمك هر بابايكيتك كارى دكلدر ؛ بر كره دوشونلسون : آصلمق ، كسلمك ، قورشونه ديزلمك تعبير مجمل اولهرق بر كمسه نك بلكه بر چوق آدملرك اعدامى ايجون سرعت ممكنه ايله ويرلمسى ايجاب مصلحت اولان بر حكمده آنك امضاسى دخى بولنه جق ، (اللهم اهدهم الى الصواب) .

ايشته بو هيئت حاكمه ايكى قسمه حصر ايلديكمز آدملرك برنجى قسمنه داخل ذواتدن اولورسه او ملتك استقبالنه بر برائت استهلال اولوب اصحاب ادراك ارتق وطنك سلامتندن

[١] مشارالهك عهدهٔ استيهاللرينه اخيراً شوكتمآب افندمزك سرياورلكى توجيه بيورلمشدر .

امید وار اوله بیلیرلر والعیاذباه ایکنجی صنفه منسوب اشخاصدن بولنورسه ایشته اووقت وطن خراب ، ملت محو وتراب اوله‌جغنه‌ده شبهه ایتمزلر .

بن ، هنوز یولده کیدر ایکن استانبولده ادارهٔ عرفیه‌نك اعلان ایدلدیکنی ایشتمش ودیوان عرفینك تشکلنی وفعالیته باشلدیغنی طویمش ایدم ؛ اعلان مشروطیتدن بروکذران اولدن طقوزماه ظرفنده ، احوال‌عالمی وسویهٔ اخلاق وعرفان ملتی بحق اکلایه‌جق وتام تقدیر ایده‌بیله‌جك برموقعده بولندیغم جهتله حتی وطنك سلامتنه ،مشروطیتك بحق محافظه‌سنه خدمت ایتمك وبو اوغورده فدای جان ایلمك اوزره تجمع وتشکل ایتمش وبونك اوزرینه یمین ایلمش جمعیتلر اره‌سنده بیله مع‌الاسف والکدر شخصیاتك ، منافع خصوصیه‌نك اکراه ایدیله‌جك برصورتده اجرای حکم ایلمکده اولدیغنی عین‌الیقین کورمش ایدیکمدن ادارهٔ عرفیه‌نك اعلانی ودیوان عرفینك تشکیلنی — ولو مجبوری اولسه‌بیله — بر فال خیر عد ایده‌مامش ایدم ؛ معلومات موثوقه‌مه مبنی قلبمده تحصیل ایدن بو تکنه‌یه : مراد وذکی بکلر ، حیرت‌افندی وسربستی جریده‌سی هیئت تحریریه‌سی وسائره‌نك توقیفنه دائر مسموعاتم تقویه ویرمش وبنی جداً مکدر ایلمش ایدی ، اواثناده دیوان عرفیه‌جه محاکمه‌مه قرار ویرلدیکندن اعزامی آمر تلغرافك ورودی ارتق اولانجه شبهه‌می ازاله ایده‌رك ، فرصت بولان بر قسم قارداشلریمزك دیکر اقسامه شدید بر سطر آتمقده اولدقلرینه قانع اولمش

دكل ايديسه‌مده هماندە تصديق ايلمش ايدم وبو سطرك اغزينه
اك زياده ياقشديريله‌جقلرك بريسيده بن اوليوردم ؛ (اخوانا
بغوا علينا) نطق شريفى خاطريمه كلدى، الهى بونه حكمت !
ديدم امر اعزام طرفمه تبليغ اولنديغى آنده بر برق سيال كبى
يونلر هپ‌خاطرمدن كچمش فقط نه كبى بر خط حركت اتخاذ
ايلمك لازمكله‌جكنه دائر تفكر ايتمكى بيله مناسب كوره‌ميه‌رك
تعقيب ايده‌جكم اوزون يولده‌كى واسع فرصتلره تعليقاً
درحال حركتى تنسيب ايلمش ايدم ؛ بوسايه‌ده‌ده خسته
بولنان عائلەم هيچ برشيئه واقف اوله‌ميه‌رق محقق‌الوقوع بولنان
بر فلاكتى صاغلغمده كوزمله كورمك بدبختلغندن قورتلمش
اولدم . كركوكدن انفكاك ايلدكدنصكره ايسه بو خصوصه‌دائر
برقرار قطعى ويرمك ايچون نه اوزون زمان‌صرف‌ايلدم ونه‌ده
ازيت چكدم . فلاكتلرك اك مشكل الهضم بولنان ايلك صدمه -
لرنده دخى بعونه وكرمه تعالى رنكم تحولدن ، حركاتم تغيردن
مصون بولنديغندن تأثيرات قلبيه‌مك يوزمدن اكلاشلمسى
قابل اوله‌مازسه‌ده . . . . . هيهات كه امر معناً برعكس ؛
اوت اوكون بن غايتله متأثر ايدم ، وطنك اوغرادينى فلاكته
عائلەم‌ده خصوصى صورتده اشتراك ايلديكندن كدرم ،
بنم كبى دوشوننلرك كافه‌سنه فائق اوله‌جغى كبى ديار غربتده
هربر شيدن محروم اوله‌رق تك وتنها براقديغم رفيقەم
واولادم واولادلغمك فراقى‌ده اوكدرمه عظيم برحزن قاتەرق
اوكونى بكا عمرمك اك مدهش ، اك فنا كونى مقامنه قويمش

ايدى تأثرم ايسه اونسبتده اوله‌جغى طبيعيدر . طاغك كيدينه كلوبده كركوكه برنظر وداع عطف ايده‌رك برو طرفه آشنجيه قدر محاكمهٔ فكريه‌مى بحق اداره‌دن احتمالكه عاجز بولنيوردم . اورايه قدر هوائى صورتده مشغول اولدقدن صكره جدى تفكره قيوله‌رق آلتمده صوكبى آقمقده اولان رهوان ، تلغراف ديركلرينى تعقيب ايدن كسديرمه ودوز چيغرى اشمكده ايكن بنده نفس مسئله‌يى ، اهميتنى ، وخامتنى ، كركى كبى مطالعه ايلمكده ايدم ؛ دوشوندم : جلبمى موجب اسباب حقيقيه‌دكل عاديه بيله بوله‌مدم ، اوآنده طيارك صوك مواجهه كونده تفوه ايلديكى (صحيفه ١٨ ايكى آى سورمه‌دن عزل ايديله‌جكمز محققدر) و (صحيفه ١٩ اهل وعيالنك عودتى ايچون اعانه‌يه محتاج اوله‌جقسك . . . . الخ) سوزلرى خاطريمه كلدى ، عجبا بو بر حقيقتمى ايدى ؟ شيطانه لعنت اوقويه‌رق نه ياپمق لازمكله جكمنك تفكرينه باشلدم ، بويله قوزوكبى چكلمكه راضى اوله‌رق كندى آياغمله سياستكاهه كيدوب تسليم اولمقمى وياخود عارفرارى ارتكاب ايلمكمى ؟ ايشته مشكل قرار !.. . كندى كنديمه ديدمكه : اكر استانبولده انقعاد ايلين ديوان عرفى ، تأثير نفوذ التنده حركت ايدر ، اعراض نفسانيه‌يه خدمت ايلر ، تشويقات وتسويلاته قاپيلوب الحاقلردن مركب دنى بر هيئت ايسه ذاتاً بو وطن محو اولمش ديمكدر . زيرا برمستبدك استبدادينه تحملى قالميان ملت بر چوق مستبدلره هيچ تحمل ايده‌مز ، شوحالده وطنك خرابيتنى كوله كورمكدن ايسه

اولمك البته كه اولادر ، بونلره مقابله محال دكلدر ؛ فقط بعدما چيقه جق داخلى اغتشاشات ، بلكه تخريب وطنى تسجيل ايده جك اسبابدن اوله جقدر ، بناءً عليه يالكز او لعنت ابديه يه اشتراك ايدلمش اوله جق . . . . واكر ديوان عرفى ناموسلى ، متين ، وجداننده بشقه آمر طانيماز ، هيچ بر نفوذ التنده بولنميه رق حريت كامله ايله عدالتى اجرا ايدر ، اغراض شخصيه دن عارى محترم ذواتدن مركب ، علوى برهيئت ايسه اوله الده وطن سلامتده وبن ده برائت مطلقه ايله حياتده سربست قاله جغم . . . . لكن شو نظريه اوزرينه حيات — ممات مسئلهٔ مشكوكه ومهمه سنه اقتحام جائزمى ؟ (الحى افضل من ميت) در ، حياتده قالورايسه م اوته دنبرو آغورنده فداى عمر كران قيمت وماملك ايلديكم وهر آن آنك ايچون حياتى ده استحقار ايتديكم ، مقدس وطنه ، بيچاره ملته احتمالكه بر صوك خدمتم دها اوله بيلير ، اوله الده فرار ايتمك اولادر ، عجبا قابلمى ؟ دوشوندم اولقدر قولايكه : صو ايچمك له مساوى ، چانطه ده ككلك ... لكن مشروطيت عليهنه قيام ايدن مستبد مرتجعلره قارشو اعلانى هم منطقى وهمده پك لزوملى اولديغى جمله مزجه مسلم اولان بر ديوانك دعوتنه اجابت ايتمامك و آندن فرار ايلمك شبهه سز كه : فرارى نك آنلردن ايديكنه دليل كافى اوله جق ، — ولوعكسى بولنسون ناموسسز لغنه ، دنى لكنه هركس قناعت ايده جك واويله بر آدم هرنه تشبثاتده بولنه جق اولورسه امنيت عموميه يى قازانه ميه جق » حياتيله مماتى مساوى اوله جقدر ، شوحالده قرار ، سريع :

توكلت على الحی القيوم، قوللريمی صاللايه صاللايه، كوكسمی كه‌ره كه‌ره ، آلنم آچيق يوم پاك اولدينی حالده ديوانك حضورينه چيقاجغم ، عدالت كوررسه‌م نعم المطلوب ، ظلم كوررسه‌م هيچ دكلسه اوظالملری الی الابد محكوم ايتمش، وجدان عذابنه صوقمش، تاريخك انتباه آورصحايفنده لعنتلر اوقوته‌رق آتی ده‌ـ رولوعثمانلی به عائد اولمسون — بوكبی تشكل ايده‌جك ديوان اعضالری ايچون بر درس عبرت حاضرلمش اولورم ، ايشته انسانيته صوك خدمتم . . . . . .

ارتق حكمی ويرمش واو صحيفه‌يی قپامش ايدم ؛ بو ، بنجه اولمش بتمش ايدی ، شخصمه قارشو اولان كافهٔ حكملرم كبی بوده لايتغيردر ، آنك ايچون تكرار مطالعه‌يه محل يوق . حال بويله ايكن سنجار طاغنك اتكلرينه قريب عين الغزاله ياتديغمز كيجه طاغك تجاودن مصون صارب صرتلری ، اهاليسنك حال عصيانده اولمسی ، تدقيقات مذاهبده بولنديغم اثناده يزيديلرك عقائدينه دائر پيدای وقوف ايلديكمدن او خصوصده معلوماتم بولنمسی ، جبله دوشو ويرمنك ده غايت سهولتلی ووسائط لامه‌نكده مهيا بولنمسی ؛ كبی اسباب بر آن ايچون ـ يزيديلرك ملك طاوس تسميه ايلدكلری ـ بزم معهود شيطانه مساعده ويرمش ايديسه‌ده درحال طرد ودفع ايلدم؛ حلبده وبالخاصه بيروتده كورديكم معاملات واميرده وسائر ولايانده اجرا اولنمقده اولدينی ايشيتديكم شخصيات باجمعها ادارهٔ عرفيه حقنده سوء فكردن بشقه برشی بسيله‌مه‌يه‌جك

ماهیتده بولندیغندن (شو رساله‌نك ۱۲۲ صحیفه‌سنده) مومی‌الیه ضابط افندینك ایضاحاتنه‌قدر ـ تسلیمیت تامه ایله جناب حقه توکل ایتمش بولنمقلغم حسبیله پك مستریح بولنمقله برابر ـ دیوان عرفی خصوصنده کوکلم هیچ برایی ظنده بولنه‌مامش ایدی . اوکوندن اعتباراً بر « عجبا » باش کوسترردی ، کندی‌اوطه‌مزده موقوف بولنان بعض ذواتك سبب توقیف وارسالری ظنك فنا جهتنی تقویه‌یه خادم ایکن دیوان عرفیجه برائت ایدیله‌رك تخلیه ایدلمری ، بوعجبانك پك محق اولدیغنی وسوءظنه محل اولمیه‌جغنی کوزلجه اثبات ایلمکده بولنیوردی ، لکن کندمجه‌اك بیوك واك قطعی تجربه ؛ شخصمه قارشو اوله‌جق معامله‌ایدی ، زیرا دیوان عرفی‌ادنا بر تأثیره تبعیتله حرکت ایدربولنیورسه اوتأثیر بهمه حال شخصمده بر اثر حاصل ایده‌جکدی .

کون کلوبده دیوان عرفی حضورینه چیقارلدیغم زمان اولانجه دقتمی هیئتك طوروحرکاتندن استخراج معانی‌یه‌حصر ایلمش وبلطفه تعالی موفق دخی اولمش ایدم .

اولاً : دائما مواجهی بولندیغم رئیس پاشا ایله مستجوبم بولنان‌فرید بك افندینك ناصیه‌لریله حرکات ومعاملاتنه حصر دقت ایلدم :

رئیس پاشانك خطوط وجهیه‌سی ، متناسب باشی ، ثابت کوزلری ، مردانه طوری ، جعلیتدن عاری وقاری ، آچیق سو آللری بوذاتك — هرنه قوتده بولنورسه بولنسون — نفوذ آلتنده وجدانی ازر ، — هرنه‌یه مقابل اولورسه اولسون —

ناموسنى صاتار نوعدن اولماديغنى كوستريبوردى ، بو ناصيه‌مرد وناموسلى ، آچيق بر آلين ايدى .

استجواب وظيفه‌سنى درعهده ايدن ميرالاى فريد بك افندينك سيماسنده وهلةً كوريلن صفاوت ، وجدانى ايچون بر آيينه اولوب سو آللرينك غايت مهارتلى اولمغله برابر انسان الداتمق ويانلتمق ايچون دكل ، حقيقتنى اظهار ايتمك ايچون خلوص قلب وصفاوت نيتله ترتيب اولنمش بولنملرى وهله اسئله اثناسنده متهمه اولانجه سربستلكى ويره‌رك ايستديكى قدر وايستديكى كبى ادارهٔ كلام ايلمسنه مساعده ايتمسى ومعاملاتنده‌ده شخصك — ولوكه متهم بولنسون — لايق بولنديغى حرمته كوره — عدليه‌ده يتشمش رؤسايه بر نمونه اوله‌جق صورتده — رعايتكارانه بولنمسى بو ذاتك اظهار حقيقت ايچون يارادلمش حربر حاكم ايديكنه قناعت كامله ويرمكده ايدى .

بو ايكى ذاتده قساوت قلبدن اثر كورلميور وقوهٔ انفعاليه‌نك درجهٔ كمالنه‌ده ياشلرى هنو كنج اولديغى بيقلرينك آق وقير اولمسى دلالت ايليور ، كرم وسرد عالمى طادمش ، دوشمش قالقمش ، مدت مديده وجدانلرينه مخالف بر محيطده يشامش بولندقلرينه او بياض صاچلر شهادت ايدييوردى .

تمساح سواريسى اسماعيل حقى بكى اولدن طانيديغم ونه وجدانده اولديغنى بيلديكم جهتله آنك ايچون صرف ذهنه حاجت اولمديغى كبى ذوات سائره‌ييده تدقيق ايچون وضعيتم مساعد دكل ايدى ، انجق (كشى‌يى رفيقندن صورملى) مثل

مشهور نجه شویله اوچ ذات البته که : کندیلری کبی ذوات ایله رفاقت ایده بیله جکلری مسلم اولمغله باجمعها هیئتك امنیته شایان ، محترم بولندیغنه قناعت کاملهم حاصل اولمش ایدی ، بوقناعتمده خطا ایلدیکم دخی تفصیلاتی انفاً مذکور حقمده کی قرارلری ایله ، وبعدالتخلیه واقع اولان تحقیقات موشکافانهم ایله ثابت اولمشدر . .

اولاً ؛ هرکسجه معلوم اولدیغی اوزره لسان مختلفه ده منتشر عثمانلی غزته لرینك همان کافه سی طرفندن علیهمه واقع اولان مهاجمات ، بی بیلنلرله بیلنلری بیلنلر ومحاکمهٔ منطقیه یه مقتدر اولانلر مستثنا اوله رق افکار عمومیه یی علیهمه سوق ایلمش ایدی ، کذا شورساله ده کی ایضاحاتدن اکلاشیلدیغی وجهله فعالیتلری اثارلریله ثابت بولنان وفرض محال اوله رق کندیلرینی ابراز ایده بیلسه لر نه کبی مستبدلرك بقایاسی اشخاص متعفنه ایدکلری کوریله جك اولان — حسبةللشیطان — اعداء معهوده م جرائیدی نصل که اوزریمه سوق ایلمکه موفق اولدیلرسه — اکر قابل ولسه ایدی دیوان عرفی یی ده اولوجهله استعماله موفق اوله جقلری شبهه سز ایدی والحاصل مجمل وقطعی اوله رق سویلرمکه اکر دیوان تمامیله حر بولنمسه ، هرنه صورتله اولورسه اولسون وکیمك طرفندن بولنورسه بولنسون اجرا اولنه جق نفوذك — ولوخوفاً ولوخاطراً — تأثیری التند اولسه ایدی بنم برائتمه احتمال ویریله مز وممکن اوله مازدی ، زیرا بن کندیمی ، موقعمی ، مقابلمده بولنان اعداء مختفیهٔ مسفوره مك قوهٔ تسویلیه سنی هرکسدن زیاده

بیللور، وتقدیر ایدرم ، اوت بنم بری الذمه بولندیغمی بحق بیلن بر چوق ذوات کرام ، لابد محکوم ایدیله‌جکمه دائر قناعت حاصل ایلدکلرینی اعتراف ایلمشلر ودیوانك شو عدالتنه تقدیر خوان ، حتی حیران اولمشلردر ، استقبال حقنده‌کی امیدلرده بورادن حاصل اولمشدر .

کله‌لم : حقمده‌کی عدالت ومحافظهٔ بیطرفی ، درجه‌سنی تقدیر ایدن ذوات ایچون (الواحد کالف) دیوان مشارالیهك حریتنه وتدقیقاتنك مکملیتنه دلیل وشاهد کافی اوله بیلیرسه‌ده بو حقیقتی عمومك قبول ایده بیله‌جکی بر طرزده اثبات ایتمش اولمق ایچون محکوم ایدیلنلرله تبریه اولنانلر حقلرنده تحقیقاته لزوم کوره‌رك تشمیر ساق ایلدم .

هر کیمك علیهنده اولورسه اولسون ادارهٔ کلام ایلمش اولمق تهمتیله کرك استانبولده توقیف ایدیلنلرك وکرك طشره‌دن بر اهمیت مخصوصه ایله ارسال اولنانلرك کافه‌سی برنجی محاکمه‌لرنده تخلیه ایدلمشلر وکذا اغراض شخصیه‌دن طولایی افترایه هدف اولمش نه قدر مظنون کوندرلمش ایسه نائل برائت وتخلیه اولنمشلردر ، حتی بو کبی خصوصات حرکت اوردوسی قوماندان ذی‌شانی محمود شوکت پاشا حضرتلرینك نظر دقتنی جلب ایتمکله بر قاچ دفعه‌لر ولایات والویه‌یه تعمیملر وجرائد ایله‌ده اعلانلر یازه‌رق منعنه چالشمش ونهایت دیوان محترم دخی باقرار قطعی بویله شخصیات ایله انسانلری توقیف ایدوب کوندرمك اسکی دوردن قالمه آلچاقلقلردن اولدیغنی جرائد ایله

اعلان ایدەرك الچاقلرك دنائتلرینه بو صورتله سد جکمك ایستەمشدر . بر چوق استبداد یادکاری عادی کسەلرك جبلیتلرنده مرکوز اولان دنائتلرینی ابرا واصدقایی لکەلك ایچون فرصت بولدقلری کرك اردو وکرك دیوان عرفی وکرك مرکز عمومیجه ارتق معلوم اولمش ایدی .

مسئلەنك الك یاده تدقیقه شایان اولان واهالیدن بر قسم مهمنك فکرینی سوء ظنه دعوت ایتمکده بولنان نقطەلر قرق بش سنەلك امکدار وحرکتەن ساقط برحالە کلمش میرالای محمد نوری بکك قادرو خارجی ایکن ، ۳۱ فجیعەسندن صکره الایی مرکزی بولنان عزیزیه قرەغولخانەسنه کیدەرك قوماندایی درعهده ایلك قباحتندن طولایی اعدام اولنمسی وحیرت افندی ومراد ورفعت بکلرك مرتجع اولمسنه امکان یوق ایکن محکوم ایدلملری کبی مسائل ایدی ، بوخصوصدەکی تحقیقاتم ،

محمد بکك : عسکری جزا قانونناك ۱۱۲ مادەسنده (بلا امر وبلاسبب مشروع برقوماندایی الە آلمق ویاخود مافوقی طرفندن ترکنه امر صادر اولان قوماندایی ترك ایتمامك اعدام . . .) یازیلیور ، مومی الیهك قوماندایی بلا امر وبلا مجبوریت درعهدە ایدەرك ، قوماندانلق نامنەکان اوراقی فك ومعیتنه تبلیغ ایلدیکی وقوماندایی ترك ایلمسنه دائر آمری طرفندن امر ویرلدیکی حالده ترك ایلدیکی وسائره کندی اقراری وشهودك شهادتیله ثابت اولمشدر .

حیرت افندی : ۳۱ مارت حادثەسنك ایرتسی کونی مومی الیه آوجی طابوری افراد باغیەسیله عقد مجلس مشورت ایدەرك

عصاتى تشجيع وتشويق ايدر برصورتده « اه اكر » مقاله‌سنى يازمسنه كرچه كندوسى اوعسكرلرك جبريله يازلديغنى وبو جبردن شيخ الاسلام ضيا افنديمك دخى معلوماتى اولديغنى بيان ايلمش‌سه‌ده شيخ الاسلام مشار اليهك ويرديكى جواب ادعاسى مكذب بولنمقله مجبوراً محكوم ايدلمشدر ، شيخ الاسلام افندى افندئ مومى اليهك ارسال ايلديكى خبرى تخطر ايده بيلمش اولسه ايدى مومى اليه دخى يانمش اولمازدى .

مراد بك : مومى اليهك مرتجع اولماديغنه ، انجق وقعه‌دن مقدم بعض مهيج مقاله‌لرك نشرينه واسطه اولمسى ٣١ حادثه‌سنه تأثيردن خالى اولمامقله برابر وقعه‌نك ايرتسى ١ و ٢ نيسانده نشر ايلديكى مقاله‌لرى ايله ، حادثهٔ ملعونه‌يى برحقيقى انقلاب طاتمغه قالقشمه‌سى وفاعللرينى القشلايه‌رق بالتشجيع وقعه‌نك امتدادينه ودها مهمنك حدوثنه‌ده بادى اوله بيله‌جك ماهيتى حائز برحركتده بولنمسى .

رفعت بك : مومى اليهك كذا مرتجعيندن اولمديغنه ، انجق جريده‌سيله اوته‌دنبرو برچوق مهيج وبى ادبانه مقاله‌لر وشديد لسان ايله هركسه قارشو تجاوزلر وناموس وحيثيته طوقانور سوزلر نشر ايتمكده اصرارينه وبونلرك ٣١ وقعه‌سنه تأثيرى بولنديغنه ، شامدن كتيريلن امير عبدالقادر زاده عبدالله پاشا ايله عجلانى زاده‌نك محكوميتى دخى مومى اليهمانك حسن حال ايله معروف ذواتدن اولمارى حسبيله شايان تدقيق كورلمش‌سه‌ده لدى التحقيق حكم مذكورك ايكنجى ديوان عرفيدن صادر

اولدينى اكلاشلمش وصددمزه مطلوب بالذات برنجى ديوان بولنمش اولدينى كبى اسباب واستناد حكمك نه‌دن عبارت بولندينى دخى اكلاشيله‌مامشدر .

حق الانصاف دوشونه‌لم: مراد ورفعت بكلرى ايجه طانيدلردن بولنديغمز جهتله مرتجع اولرينه وحتى استبداد عودتنه ادنا بر ميل ايده‌ميه‌جكلرينه قناعتمز واردر ، ايشته بو حقيقتى ديوان عرفى كورمش وقرارنده‌ده دقيقه‌دانى كوسترەرك او نقطه‌دن برائتلرينى تصريح ايلمش ومومى اليهمك اوزرنده ايدى بر لكه‌يى سيلمش وجهت حكمى ايروجه كوسترەرك حكمنده اصابت ايلديكنى اثبات ايلمشدر. مراد بكى سورز، لكن اونيسان ١ و ٢ مقاله‌لرينى اوقويوبده مومى اليهى تخطئه ايتمك قابلميدر . صورارم ، بونك برخطا ايديكنى حتى كندوسى دخى حضور ديوانده اقرار ايلمش ومسموعاتمه نظراً توقيفخانه‌ده بر قونفرانس ويرەرك ديوانك اصابت رأينى تصديق ايلمشدر . « چوق بيلن چوق يانيلور . » مثل مشهوردر .

رفعت بكه كلنجه بن قطعياً امينم كه اكر مومى اليه فرار ايتميەرك حضور ديوانده حاضر بولنسه ايدى[ديوان حضورينه صاغ چيقه بيلمك ميسر اولوب اولميه‌جغنى كسديرەمم]بهمه‌حال برائت قازانور وكندى تجاوزات شخصيه‌سندن طولايىده عدليه محاكمى كوستريلير ايدى ، رفعت بكك مصرده كويا مبعوثاندن رضانور بكه سويليوبده او ذات لساننده نقلاً جريده ستونته دوشورلمش اولان عليهمده‌كى تفوهاته امكان ويرەميورم، چونكه

بوقطعياً يالاندر ، لكن غزته دەمى ؟ ناقلدەمى ؟ قائلدەمى؟ آنك اوراسنى كنديلرى بيلير .

بركرەده بوكبى احوال الجاسيله اقطار عالمده تشكيل اولنان ديوان عرفيلرك اجراآت مدهشەلرينى كوزاوكنه آلەلم : يومى يوزلرجه آدملرك ادنا برتهمتله وبر شخصك (بودەاونلردندر) ديمسى كبى دليل واماره ايله محكوم ايديليو يروب درحال اعدام اولندقلرينى دوشونەلم ، برده محاكمەسنى يابمقده بولندىغمز بزم ديوان عرفينك برعدليه هيئتندن زياده تحقيقات مكملەاجراسنى التزام ايتمسنى وهر امرده تأنى بى الدن براقمامسنى واعدامله رده عادتا بخل كوسترمسنى نظر دقته آلەلم ؛ جريدەسيله خونكاره آچيق مكتوب نشر ايدەرك مشروطيتك كيرو آلنمسى يد پادشاهيده اولدينى خيال مجزوبانەسنى علناً يازان و(اتحادمحمدى) اسم مبجلى التنده سبكمغزانى اغفال ايدەرك وولقان جمعيت فسادىەسنى تشكيل ايدن و٣١ حادثەسى كونى بالفعل عسكر باغى يه آرەسنده بولنەرق مرقوملرى تشويق وتشجيع ايلديكى مشاهد اولان درويش وحدتى نك حكمى ايچون كونلرجه تأنى ايدەرك مرقوم هرنه مدافعەده بولنديسه وهرنقدر لهنه شهود ايستەديسه قبول ايدوب همان اوتوز كرەيه قريب احضار واعادەسنه رضا كوسترد كدن ومرقومك صوك كونلرده يالان ياكلش برچوق علما وفقرا وضعفايه قره سورەرك افترالريله بر طاقم معصوملرك محوينه يورومك كبى دنائتى ارتكاب ايلديكى كندى ماهيت معلومەسنى برقاتدها اعلام ايلدكدن وافترادن

بشقه مدافعه‌سى قالمديغى اكلاشيلنجه‌يه قدر مساعده ايدلدكدن صكره انجق حكمنك ويرلمسنى تفكر ايده‌لم ، لله ! بويله بر ديوان عرفى شمدى يه قدر كورلمشميدر ؟ صورارم وجواب اولەرق : خاير ، ديرم .

احوال داخليه وخارجيه‌مزه نظرايده‌لم ؛ اهميت حاليه‌مز ، برطاقم قوتلرك اجراى حكم ايتديكى ويا ايتمك استعداد نده بولنديغنه باقه‌لم ؛ نزاكت موقعيه‌مزى ، افكار عموميه‌يى يوقليه‌لم ؛ اضطرادسز لغمز علناً كورينير . بويله برمحيط ايچنده وعرفى نامى التنده تشكل ايدن برهيئتى وبونك بوقدر قيود اردسنده بوقدر نقاط مهمه‌يه سوء تأثير ايتميه‌جك صورتده وكمال حريتله اجراى معاملات ايتديكنى نظرمطالعه‌يه آله‌لم . بلااختيار ديرزكه: حسن اداره‌يه نمونه ارانورسه بوهيئت مودل اولور ، عدالت تجسم ايدرسه بوهيئت شكلنده كوريلير .

بوهيئت كرامه ملت منتدار اوللىدر ، بوامر مهمك بويله ذوات يداستيهالنه توديعنى تقدير بيوران جناب حق عزوجل حضرتلرينه حمدوشكر لايحصى رفع وتقديم ايللىدر زيرا : بونك بويله اولمسى ، سلامت وطنى تأمين ايلمش ، وعكسى تقديرده عكسى اولمق محقق ايكن جناب حق بزى شو هلاكدن بو ذوات واسطه‌سيله حفظ وحراست بيورمشدر . بوسببله ايدى كه : كندولرينه ملت نامنه عرض تشكر واو نامه تبريك ايلمش ايدم .

« من لم يشكر . . . »

DR
572
A86

3 1761 07145890 5